

E

BIBLIOTEKA

SHTETIT

SHH-2

L14

GJIROKASTER

**TEODOR
LAÇO**

k o m e d i

■ Një
nuse
për Stasin

■ Shi
në plazh

891.083-2

SH-2

L14

Teodor
Laço

KOMEDI

NJË
NUSE
PËR STASIN

SHI
NË PLAZH

SHTËPIA BOTUESE
«NAIM FRASHËRI»

33157

NJË
NUSE
PER STASIN

komedi

(Në dy pjesë,
me një prolog
dhe një epilog)

PERSONAZHET

STASI	— llogaritar, afër të dyzetave
NËNA	— e ëma e Stasit, e moshuar
KRISA	— e motra, afër dyzet e pesë vjeç
TUSHKA	— i shoqi, rreth të pesëdhjetave
MARIANA	— vajza e tyre, mësuese në fshat
SOFOJA	— mbles rreth të pesëdhjetave
RISTOJA	— fshatar, po i asaj moshe
SULLA	— e shoqja
KLODI	— e bija, njëzet vjeç
KUSHËRIRI	— i Ristos
ARIANI	— mësues, i dashuri i Marianës
SHPRESA	— fqinjë e Stasit
ELMAZI	— nëndrejtor i ndërmarrjes

Disa vajza e djem fshati, një shofer etj.

Ngjarjet ndodhin në ditët tona, në qytet dhe në fshat.

(Variant i ripunuar i komedisë me të njëjtin titull vënë në skenë nga Teatri Popullor në vitin 1971).

PJESA E PARË

PROLOG

Baraskenë, Rrugicë para shtëpisë së Stasit. Duket veranda, shkallët dhe porta e shtëpisë. Stasi kthehet nga puna. Është i veshur sipas modës së viteve të shkuara, me kostum blu me vija, shakettë dopiopet të ngushtë në bel dhe pantallona të gjera. Flokët i kanë rënë mbi ballë, mban kasketë; mëngoret prej basme të zezë, që i mban në zyrë; i ka harruar pa hequr nga ana tjetër vjen Shpresa, vajzë e zakonshme rreth të tridhjetave, e veshur mirë. Bën sikur nuk e vë re Stasin.

STASI — Shpresa! Mirëmbrema!

SHPRESA — Ah, mirëmbrema. Më falni se nuk e kisha mendjen.

STASI — S'ka gjë. (Pauzë. Shikon mëngoret, dhe fsheh duart prapa) Unë, ja drejt e nga puna. Kishim mbylljen e bilancit. Shifra, pasqyra, kuadrime... Faktikisht, llogaria është pus pa fundi. Faktikisht edhe mund të hutohet njeriu. Ju, po qeshni?

SHPRESA — Jo, ç'ne?

STASI — Seriozisht? (*Heq mëngoret.*) Të qe lido një tjetër, mund të tallej. Kurse ju... jeni e mirë, e mirë në kulm. (*Hutohët prapë.*) Desha të them, jeni një shoqe e mirë. Po ju, nga shkolla? Ndonjë këshill pedagogjik?

SHPRESA — Isha në teatër.

STASI — (*Që duket se do të bisedojë.*) Interesant! Ka kohë që s'kam vajtur në teatër. Jo puna, jo televizori... Po ç'luante?

SHPRESA — Një komedi, Natën e...

STASI — Si: titullohej?

SHPRESA — Një nuse për... Stasin.

STASI — O! Me gjithë mend e keni?

SHPRESA — Është një përputhje e rastit e emrit Stas, kuptohet.

STASI — E, ë. Çudi, çfarë u pjell mendja këtyre letrarëve! Të vjedhin emrin dhe pastaj botës i shkon mendja tek ty. Se mendja, faktikisht, atë punë ka, të bredhë andej këtej. Po ama kush ka haber nga letërsia...

SHPRESA — E kupton që këtu kemi të bëjmë me personazhe e jo me persona konkretë.

STASI — Po ju... ju sikur m'i vidhni mendimet nga koka! Si i thonë kësaj? Përputhje e tipit apo...

SHPRESA — Nuk e di, mundet.

(*Në verandë ka dalë Krisa. I shikon dhe merr një pozë kërcënuese, me duart në ije.*)

STASI — Mamaja më pyeti për ju. Ajo ka qenë goxha e sëmurë. Si nuk erdhi të më shohë njëherë kjo vajzë, tha. Jemi edhe komshinj!

SHPRESA — I thuaq të më falë. Desha të vij, por

çdo mbasdite aty ishte motra juaj.

STASI — Ju gratë jeni të tmerrshme. Një fjalë dëgjoni dhe e bëni çështje tragjike.

SHPRESA — Ishin të rënda për mua ato fjalë, Stas. (*Stasi ul kokën*) Po s'ka gjë, zëre se i kam harruar.

(*Stasi vëren shenjat e motrës nga veranda.*)

STASI — Ndonjëherë tjetër do të kemi rast... se son-te nxitoj. Kemi ca miq, ja, edhe motra ka dalë në verandë.

SHPRESA — (*Pa e parë Krisën.*) Bobo! Rrezik të bjerë ndonjë rrufe!

STASI — Rrufe?

SHPRESA — E de, nuk e shikon si u vrenjt?

STASI — Ah, këto figurat letrare! Gjithnjë më kanë ngatërruar. (*Me zë të lartë.*) Natën, e mirë! Na urdhëroni!

TABLOJA E PARË

Veranda dhe dhoma e ndenjes në shtëpinë e Stasit. Muret janë lyer me vizatime lulesh. Një komplet i ri kolltukësh, një divan i stilit të vjetër, një komo me pasqyrë dhe televizori në një tryezë të posaçme. Në dhomë është Tushka, kunati i Stasit, i shëndoshë e disi komik në pamje dhe nëna plakë e Stasit. Në shkallët

e verandës Krisa ujit lulet. Është grua afër të pesëdhjetave, autoritare, me gjeste të pre-
ra. Ia ka zënë kalimin Stasit.

KRISA — Hë? Ç'thoshte ajo bizbiquja?

STASI — (Që nuk e bën veten.) Kush?

KRISA — Ajo, komshija de! Shpresa!

STASI — Hiç! Rastësisht u takuam, ajo kishte që-
në në teatër.

KRISA — U! Në teatër! Sonte, e shtunë mbrëma,
njerëzia mblidhen në shtëpi e lajnë kokën,
ajo po tralala!

STASI — Leri këto, motër. (E mënjanon nga rruga.)

KRISA — Jo po fol! Grua nikoqire i thua ti kësaj?
(Hyjnë brenda.)

TUSHKA — Po ku je, o kunat, se na thave sytë?
(E puth me zhurmë.) Kam dy orë që po të
pres. E dëgjon si më bëjnë zorret? Gju-viu,
si violi.

STASI — Mamaja po fle?

KRISA — Dremiste deri tani.

TUSHKA — I ka pleqëria këto. (Te divani.) Vje-
hrrë! Zgjohu se na erdhi Staska. (Nëna ngri-
het.)

STASI — Si u ngryse, mama?

NËNA — Si gjarpri nën gur! Ngryset vetëm si qyq-
ja tërë kjo ditë e gjatë sa një muaj, o bir?

STASI — Po ja, ishte Krisa, Tushka...

KRISA — Ne sapo erdhëm. (Stasi është ulur.) Pse
nuk vesh pizhamat brenda. Pantallonat të
janë bërë zhubra-zhubra. Kush do të t'i he-
kurosë, apo pret nga mamaja?

STASI — Thashë, meqë kemi mysafirë, sikur s'ka lezet me pizhame!

KRISA — Ne s'jemi mysafirë, jemi një familje.

NËNA — Ashtu jemi, biro!

TUSHKA — Ore Stas, ore djall! (Ulët.) Ku e ke fshehur atë rakinë e manit?

STASI — U mbarua. Po kam ca liker në frigorifer.

TUSHKA — Liker! Jo po thua j më mirë kam ca çaj kinez! Rakia e manit, sado kudo, tjetër gjë është...

KRISA — Veri, kapakun këtij muhabeti se s'kemi hallin e rakisë tani.

TUSHKA — Jo po të kam llafin! Sado kudo, muhabeti ecën më mirë në tryezë. Trink-trink ia bëjnë gotat, trink-trink edhe zemrat. Kup-tohet njeriu.

KRISA — Stasi nuk pi, nuk është i gotës e i qejfeve si ti.

TUSHKA — Më vjen keq! As pas rakisë, as pas duhanit, pas femrave jo që jo, dihet me kohë. Kjo, që thua ti, s'është hiç fare burrërore.

KRISA — Ti merrni pleshtat Stasit ju, nuk i vini as në majë të thoit, e di tërë qyteti.

STASI — Lëre tani, ç'na bën komplimente...

KRISA — Jo po thua j, ka burrë nikoqir e punëtor si ti? Shtëpinë e bëre si të re, e mobilove me kolltukë, me faqemuri, me q'lim me rrotë...

STASI — (I bezdisur) E, e...

KRISA — Televizorin, frigoriferin, makinën larëse...

TUSHKA — Ç'e do kur s'mban një pikë raki a një kremviç, a...

KRISA — Mbylle, Tushkë! Ohu, ku e kemi hallin ne e ku e ke ti.

STASI — Ku do të dalësh, Krisë? S'kuptoj fare.

TUSHKA — Do ta kuptosh, po hë. Gratë, sado kudo, e kanë zakon të ta sjellin rrotull e rrotull, rrotull e rrotull...

KRISA — Tani, ç'të mungon akoma, vëlla i motrës?

STASI — Ç'më mungon?

TUSHKA — Një nuse! (*Krisa e shikon me qortim.*)
E po hë, se na plase!

STASI — Ohu, prapë me atë avaz ju?

KRISA — (*Pas një pauze, me seriozitet të madh.*)
Stas, vëlla i motrës, ti je i zgjuar, i mirë. Kush është si ti? A nuk e shikon se si u kërrus më dysh mamaja nga punët e shtëpisë?

NËNA — Nga merak, çupë, nga merak më shumë.

TUSHKA — Domosdo, sa të plak merak asgjë tjetër. E kam provuar vetë.

KRISA — Epo mbylle, Tushkë!

TUSHKA — Jo po që të kam llafin.

KRISA — Mbylle se ti s'merr vesh nga këto gjëra. Ë Stas? Fol!

STASI — Edhe më vjen keq, si kujtoni ju?

KRISA — Po atëherë pse nuk martohesh që t'ia gëzosh prehrin nënës me një djalë?

NËNA — Eh, plagë e kishte i ziu yt atë! Të rroj deri në dasmë të Stasit e të përkëdhel një nip me emrin tim që të na hapë oxhakun...

KRISA — Plagë e kishte...

STASI — Do të martohem edhe unë ndonjë ditë se s'mbeti laraskë pa bisht.

TUSHKA — Ohu, prit gomar të mbijë bar o! E di si thotë një llaf? Deri në tridhjetë vjet djali martohet vetë, pastaj duhet të mblidhet fshati që ta martojë.

KRISA — Vitet po të shkojnë, flokët të janë rraluar nga studimet..

TUSHKA — Edhe fuqia, forca them, sado kudo po të shkon kot së koti.

KRISA — (*Tushkës*) Pusho! (*Stasit*) E dimë që në moshën tënde njeriu zgjedh shumë, po ti s'je i shkretë, na ke neve!

STASI — Motër, nuk është nevoja të më thoni ato gjëra që i kam dëgjuar njëqind herë...

Pauzë

TUSHKA — Thashë unë! Në moshën e tij, duhet mbledhur fshati! Ç'fshat more! Gjithë republika, thuaj.

KRISA — (*Gati e përlotur.*) Mos u shtëllis, mama, ja më ke mua. Se Stasi qënka zemërgur. Nuk të lemë ne. Apo jo, Tushkë?

TUSHKA — (*Po ashtu*) Nuk të lemë, jo!

STASI — Prapë e bërë çështjen tragjike, motër!

KRISA — E, e, ashtu i bën motra gjërat, tragjike.

STASI — Unë... nuk thashë se s'dua të martohem.

Reagime të gëzuara

TUSHKA — Rrofsh, Stas! Të lumtë ajo gojë. (*E përqafton*)

STASI — Dale, se më mbyte! Ju gjithnjë më keqkuptoni. Unë dua ta njoh mirë atë që do të

marr, si është, ç'karakter ka e më the të tha-
shë. Se, faktikisht, unë do ta marr.

KRISA — (*E gëzuar*) Ta njohësh, posi! Atë duam
edhe ne. Se, kush nuk të merr ty? Llogaritar
i parë në një ndërmarrje të madhe, me shtë-
pi e me katandi. Do të gjejmë një nuse si do
vetë zoti, të mirë për ty dhe për mamanë.

NËNA — Të jetë e mirë për të se për mua, vate vapa
me gushtin.

TUSHKA — Larg qoftë, ti je e fortë, vjehërr, gu-
riçkë fare je, dëgjomë mua.

NËNA — Ku është ajo ditë e bardhë ta shoh shtë-
pinë me nuse, pa le të vdes pastaj.

TUSHKA — Po vjen dita, vjehërr, Staska e dha lla-
fin, ska si luan tani se edhe ne i kemi marrë
masat.

STASI — Ç'masa?

TUSHKA — Hë, qerratuc, të qeshi buza. Apo kush
u martua dhe s'u gëzua more! Ku ma gjen
të martohesha edhe njëherë!

KRISA — O perëndi! Do të më futë në dhé të gja-
llë ky njeri! Nuk i durohet pa këputur ndo-
një kërcu!

TUSHKA — (*I nxehur*) Ohu, ti ta bën shpirtin go-
mar! Mos bëjë një shaka njeriu.

KRISA — Këto s'janë shakara!

STASI — Kur ju dëgjoj që bëni kështu gër-mër si
macet, e di si më vjen? Të mos martohem
kurrë.

Pauzë. Hutim i Tushkës e Krisës.

TUSHKA — Po dale se... sado kudo, ne nga dashu-
ria e kemi.

KRISA — Nga dashuria për nga sed Ndryshe do të jetë fatisytat ob...

STASI — Po! Dale, s'mund të flisni më hapur?

TUSHKA — Tani s'ta themi, prit deni më tetë e shtatë gjysmë...

STASI — Ç'do të ndodhë në tetë e gjysmë?

TUSHKA — Edimë ne. Krisë, mos ia thuajë!

STASI — Ç'janë gjithë këto shakara në kurrizin tim?

TUSHKA — Pasi, shakara! Se ju pandehni që Tushka shka s'është serioz. Karagjoz është Tushka, thoni ju.

STASI — Ja de job...

TUSHKA — Po, do ta shpësh kush jam unë dhe sa të dua!

STASI — Presim atëherë sa të hapet deradhe të hyjë nusja e Stasit!

TUSHKA — E, nusja për xhanëm, se ato të shuara nuse s'janë këput fig e ha, po duro duro se edhe dy minuta mbetën.

STASI — (Sikur vazhdon një monolog të brendshëm.) Ju e bëni tragjike. Pse, s'mendoj unë për ç'mamë? Po ha, ku dihet në ç'njeri bije?

STASI — Ja ta zuri derën ndonjë nevrike e më huqë dhe e kërkon belanë me qiri? Faktikisht... unë vetë mund të thoshë për njëherë, po s'di se si do ta prisni!

NËNA — Thuaje të keqen nëna, thuaje!

TUSHKA — Prit, s'ka vaitur ora.

NËNA — O, si më merni mendja nga gëzimi! Sikur do të më bjerë të fikët.

TUSHKA — Duro deri në tetë e gjysmë! —

KRISA — (*Tushkës*) Budalla! Cila është ajo vajzë, Stas? Thuaje, ndoshta është për të qenë dhe i japim fund.

STASI — Është... është Shpresa.

Gjallëria shuhet. Krisa plasët në karrige, nëna s'ka asnjë shprehje, Tushka buzëqesh sikur s'ka dëgjuar asgjë.

KRISA — E dija unë! Ka hedhur rrjetën dhe të ka zënë si ai peshku budalla! Po, po mos kundërshoto, ashtu është. O, janë shumë të zonjat ato në sojin e tyre për të prishur mendjet e burrave. A nuk u nda e motra prej burrit të parë dhe mori një tjetër?

NËNA — S'kemi dëgjuar fjalë të keqe për të, Krisë!

KRISA — Pusho mama! Dë të zihem edhe me ty! Me tërë botën dë të zihem! Tërë derrat një feçkë kanë. Kjo s'bëhet kurrën e kurrës! Vajzë e mbetur mama, tridhjetë e ca vjeç. Turp nga bota! (*Nxiton*) Pastaj farefisi, familja, vetë e the, Stas, që të jetë e ndershme!

STASI — (*Protëston*) Kush tha se Shpresa nuk është e ndershme?

KRISA — Obobo, të ka helmuar nepërka! Ku e ke helmën, xhan i motrës, ta thith me gojën time pa le të helmohem unë!

STASI — Mjaft! Nga urrejtja, po flisni marrëzira.

KRISA — O vëlla! Po pse të katandisesh ti që s'më ke asnjë të ligë, të marrësh një vajzë që quhet si e mbetur? Pse s'flet edhe ti Tushkë? Për kur e ke atë gojë?

TUSHKA — Për në tetë e gjysmë!

KRISA — Budalla! S'e shikon që ora kaloi?

TUSHKA — Le të kalojë!

KRISA — (*Gati duke qarë.*) Stas, xhan i motrës, mos e bëj këtë se do të prishemi për jetën e jetës.

STASI — Mbaj gjakftohtësinë, motër. Në di gjë, thuaje, pa mua s'më helmon dot asnjë femër, le të jetë makar edhe Brixhid Bardoja!

KRISA — (*E përqafton*) Na rrofsh sa malet!

Trokitje

TUSHKA (*Kërcen*) Erdhi! Për atë bukë, erdhi!
(*Hap derën e hyn bashkë me Sofon, burrë në moshën e Tushkës, i veshur me kujdes, i pashëm.*)

SOFOJA — Mirë se ju gjej, o të dashur! Mirë se ju gjeta, gaz paçi gjithnjë!

NËNA — Mirë se na erdhe, o djalë!

SOFOJA — (*I puth dorën*) Si m'a ke shëndetin, mëmëzë? Nga jashtë, mirë më dukesh, si bukë me qiçra!

NËNA — Të keqen e kam përbrenda.

SOFOJA — Nxirre jashtë të keqen e brendshme, mëmëzë, nxirre! Po ju, zonja e Tushkës, mirë? O! Ky është kunati juaj, Tushkë? Po ne njihemi me të, njihemi! Në atë ndërmarrje punoni akoma?

KRISA — Tani është llogaritar i parë!

SOFOJA — I parë! Alamet detyre!

STASI — (*Që deri tani e ka parë disi me ironi Sofon.*) Edhe unë ju njoh, ju shihja shpesh nga pazari i gjësë së gjallë.

SOFOJA — Nuk çuditem, mua më njohin me kuçkë e me maçkë.

TUSHKA — Ou, kur shitej gjëja e gjallë, Sofoja qe ustai i shqerrave. Asnjëri nuk dinte t'i zgjidhte si ai! Sado kudo!

SOFOJA — E, e, gjëra të vogla të jetës, ato. Njeriu duhet ta vërtitë jetën. *(Krisa sjell pijet.)* Ja gëzuarshi, qofshi si jua do zemra, pa halle e pa derte.

Psherëtima të nënës, Kristës, Tushkës.

NËNA — Të bëftë mirë, o bir, pa sa për halle e derte, mos e pyet!

SOFOJA — E ç'halle mund të ketë kjo shtëpi e lumtur. Gjithë qyteti e di ç'njeri i drejtë e i zoti është Stasi! E çmojnë, e nderojnë...

TUSHKA — Ashtu, sado kudo, po pa shikoje drejt e në sy! Jo po shikoje mirë, se ti e ke syrin pishë, ka apo s'ka ndonjë hall ky kunati im? *(Sofoja e vëren, Stasi ul kokën.)* Mos u mër-zit Stas, Sofon e kemi mik!

SOFOJA — Më ndjeni, Stas, jam njeri pa teklif. Bëj ndonjë shaka, po zemrën e kam të qëruar. Do t'ju jap një këshillë! Nxirre jashtë të keqen e brendshme!

STASI — E kush tha se unë paskam halle e bren-ga?

SOFOJO — Kunati juaj.

STASI — S'është e vërtetë.

SOFOJA — Ashtu qoftë. *(Pauzë)* A keni qënë ndonjëherë kaps? *(Qeshje)* Jo, mos qeshni, e kam seriozisht.

33157

STASI — Byesni Tushkën, njerëzit e shëndoshë
vuajnë më shumë.

TUSHKA — Vua një nuk e bëj hasha.

SOFOJA — Së këndi të madhe ka i ziu njeri kur
bëhet kaps, apo jo? Ja, ashtu është edhe kur
ke një hall dhe e mban të kyçur në atë qilá-
rin e shpirtit. Hapjani qilarin mikut, nxirre-
ni brengën dhe do ta shikonin po nuk u lehtë-
suat.

TUSHKA — M'a more nga goja, këtë desha të
thëm edhe unë!

SOFOJA — Ma qajnë hallin shumë njerëz. Ka ngja-
rje më të madhe se martesat? S'ka. Ja, edhe
që qotunë përpiqem me sa mundem t'u ëmbëlsoj
i e jetën beqarëve.

TUSHKA — O, je i ëmbël! Sofo, i ëmbël si mjal-
të thonë të gjithë.

STASI — Ia do zanati i mblesit.

SOFOJA — Alljó byrëzemi ashtrenjtë, muk është
rëm mblesërisajol që bëjnë në. Në asnjë mënyrë,
jo! Është vetëm një ndërhyrje miqësore, sa
për njohjen ty, atë zëmë muk të hyjë në sy
asnjë vajzë nga ato që njeh mirë, po do të
martohesh! ama! së muk shkohet jeta si korb.
E ja, atëherë unë të marr për dorë dhe, si
ajoll bleta, të qshpie t'u marrësh! erë llulëve
dhe ta ëmbëlsoj jetën në jetë të jetëve...

TUSHKA — Të lumtë! Sikur in'umore të gjitha
nga goja mua.

KRISA — Llaf me konak, me një barrë mend.

SOFOJA — Është mënçuria e të vjetërve, urtësia e
mbledhur pikë-pikë.

- TUSHKA — Ajo është, urtësia. Sado kudo, ka të
bëjë shumë.
- KRISA — E dëgjon, o Stas?
- STASI — (Që duket se nuk i bën përshtypje.) E
çfarë?
- KRISA — Ah, vëlla! Të paska helmuar nepërka
vërtet! Mjerë ne!
- SOFOJA — Nuk e di ç'ju ka ngjarë dhe as që dua
ta di, sepse nuk e kam zakon të fut hundët
në punët e botës. E doni ndihmën e mikut,
mirë, nuk e doni, natën e mirë! (Ngrihet)
- NËNA — Ç'është ajo fjalë? Urdhëroni kafën!
- KRISA — (Stasit, mënjanë) Turp! Ti nuk fyeje as-
një mizë, Stas! Ç'po bën?
- STASI — Nuk i thashë gjë.
- KRISA — Ti ia ke nevojën, jo ai.
- STASI — As unë.
- TUSHKA — Stas, ç'të kushton, o derëbardhë, hidhi
një sy asaj që do gjejë Sofoja. More në daj
hidhi një sy edhe një dorë, po hë!
- KRISA — Copë po bëhemi për ty, Stas!
- TUSHKA — Kjo mblesëri është tërë lezet! Nuk ndien
një si gudulisje? Po të më mblesëronin mua...
- KRISA — Tushkë!
- TUSHKA — Me ty, me ty!
- KRISA — Njeriu nuk martohet vetëm për vete. A e
merr ti një që s'e duam ne? Jo, nuk e bën se
s'e ke atë zemër!
- TUSHKA — Nuk e ka!
- KRISA — Se si mund të martohet ndryshe njeriu,
o Stas?
- STASI — Po... ka edhe dashuri de...

KRISA — Nepërka...

SOFOJA — Byrazer, ti paske ca mendime që të shpojnë si gjemba. Shkuli, more, shkuli dhe bëj si të gjithë. Të dua pa do të të tregoj ca sekrete që nuk i di asnjëri. Doktor Xhuvi nuk e njihte fare gruan që mori, ia gjeta unë. Po inxhinier Dhimosteni, po Xhevua që punon në komitetin ekzekutiv, si u martuan thua ti? Sa qenë të rinj, dashuruan nga një e dy a tre çupa pastaj, kur u erdhi mosha e martesës, i vunë gishtin kokës se u duhej nuse për shtëpi, u duhej çupë ku nuk kanë futur hundët zagarët! Ja kështu krijohet familja!

TUSHKA — Ah, ja këto i kam pasur në kokë gjithnjë. Ë t'ia them sot Stasit, t'ia them nesër, po nuk i lidhja dot. I lidhe ti, gojëflori.

KRISA — Vajzë për shtëpi, jo për teatro e bulevard!

SOFOJA — Ç'thua byrazer? T'i përvishemi?

KRISA — S'ka ç'të thotë, do të pranojë! Shilko, Stas, si i ndritën sytë mamasë! Dhjetë vjet do t'i shtosh.

TUSHKA — Pesëmbëdhjetë.

KRISA — Ne, Sofo, na duhet një nuse e urtë, e re, jo më shumë se njëzet e tre vjet.

TUSHKA — Ua gjen ai si t'ju pëlqejë! Edhe bythën e djallit njeh ai!

KRISA — Prano, Stas!

NËNA — Prano, o bir!

TUSHKA — Prano, o derëbardhë, sado kudo ç'do pësosh? Sikur do të të hajë ajo!

KRISA — Stas! Thuaj po!

NËNA — Thuaj. të kegen nëna.

STASI — *(I topitur)* Në fund të fundit... pse jo?

TUSHKA — Urraa! Rroftë Stasi! Thërrisni more,
«rroftë nusja e Stasit!»

Urime e përqafime entuziaste

TABLOJA E DYTË

*Një pijetore dhe disa tryeza jashtë saj.
Stasi dhe Tushka, janë ulur. Në gjestet e tyre
ndihet padurimi i pritjes.*

STASI — Ç'njeri edhe ky Sofoja! Kaloi gjysmë ore
dhe nuk po duket.

TUSHKA — Duro! Qëkur vendose të fejojesh, je
bërë zevzek si ai mëzi kur e lëshojnë në li-
vadh.

STASI — Lëri këto fjalë banale.

TUSHKA — I lashë. Sot eja për drekë nga ne.
Kam qingj të pjekur.

STASI — Ehu, ku dihet se ç'ndodh deri në drekë!

Pauzë

TUSHKA — Ja ku po vjen, e sheh?

SOFOJA — *(Përshëndet me zhurmë, ulet.)* Mirë-
mëngjesh! Si u mban shëndeti, o byrazerë?
Nga jashtë, si bukë me qiqra dukeni!

STASI — Ne kemi kohë që po të presim.

TUSHKA — I rashë tri herë rrotull pazarit duke të kërkuar. U rraskapita!

SOFOJA — Ecja ty të bën mirë, e thonë edhe mjekët. Njerëzit e trashë, në daçin të shpëtojnë nga dambllaja, duhet të ecin shumë më këmbë.

TUSHKA — Një plakë, më ka këshilluar uthullën.

SOFOJA — Në asnjë mënyrë! Uthulla të grin zorrët e barkut.

STASI — Për... këto do të bisëdojmë?

SOFOJA — Shih, shih! Ku ne e ku ai! Kamarier i dashur, tri raki dopio se na u tha fyti.

STASI — Unë s'pi kurrë raki.

SOFOJA — Harrova. Doni hallvë susami?

STASI — Një birë po, mundet.

SOFOJA — Ti je shenjtor e shkuar shenjtorëve.

STASI — Mos na ngatërro me perëndira e me shenjtorë, të lutem shumë!

SOFOJA — Erdhi muhabeti ashtu.

STASI — Pse na le takim në këtë kafene?

SOFOJA — (Bën sikur nuk ia vë veshin. Kamarieri ka sjellë pijet.) O burra, t'i përplasin në njëherë. (Solemn) Për fatin tënd të bardhë, Stas!

STASI — (I befásuar) Për fatin tim? Ç'domethënë kjo? Nuk ju kuptoj!

SOFOJA — Avash-avash bëhet shelegu dash. Gëzimi i madh është si kjo rakisia. S'mund ta hedhësh me një frymë se të djeg fytin pastaj.

TUSHKA — Të porositim një gjashtë biftekë të skarës, se na mori uria. Edhe birë. Rakia s'qenka gjë.

SOFOJA — Porositi, do ta djegim se dita e sotme është me nishan.

STASI — (I paduruar) Me nishan?

SOFOJA — Avash, avash! Mos u rrëmbe, gëzimi i madh duhet pirë si ilaçi, me pikatore.

STASI — Pra...

SOFOJA — Pra, sot, o Stas, do të ndodhin për ty ca ngjarje të shënuara. Se, duhet ta dish, burri i vërtetë dy gëzime ka: kur fejohet dhe kur ndahet nga gruaja.

TUSHKA — Thuaje edhe një herë se më preke telat e zemrës.

STASI — Parimisht, unë jam kundër.

SOFOJA — E, di, ti nuk ke nevojë për atë gëzimin e dytë. Mjaft e ke vetëm të parin.

TUSHKA — Nxirre tani. Sofo, mos luaj me kunatin tim si ajo macja me miun. Unë nuk të lejoj!

SOFOJA — Atëherë, le ta pimë gëzimin me fund, siç do ta pimë edhe këtë gotë raki!

STASI — Pra?

SOFOJA — Pra, i dashur Staskë, kjo kockë grisi dy palë këpucë për të gjetur një thëllëzë që do të ëmbëlsojë tridhjetë e nëntë vjetët e tua prej beqari të djegur, të zhuritur, të përvëlur si bari për vesën dhe më në fund... e gjeti thëllëzën.

STASI — Ku?

SOFOJA — Dalëngadalë, e thamë! Gëzimin me pikatore.

TUSHKA — Na fryve kokën me këto dëngla. Do t'ia nxjerrësh kokën llafit apo si e ke punën?

SOFOJA — Do t'ia nxjerr, do t'ia nxjerr, po s'është aq kollaj se thëllëzën e kërkuam për një kohë të gjatë, siç është dhe ajo kënga: (*Këndon ulët*) «Lulet kërkojnë vesën/ Dhe unë ty të kërkoj!

TUSHKA — U teprua! Po m'i skuqni nervat në skarë, ta dini!

STASI — Mos u nxeh, o kunat!

TUSHKA — Jo po, sado kudo, ka kufi durimi.

SOFOJA — Po i bie shkurt. (*Ngrihet*) Stas, i dashur, miku yt Sofoja e gjeti më në fund limanin ku do të qëndrojë varka jote e lodhur nga dallgët e jetës.

TUSHKA — Ç'janë këto limane more?

SOFOJA — (*Që nuk ia vë veshin.*) Dhe ku thoni ju? Po ku gjetkë, o të dashur, veçse atje ku era rrit thëllëza të papërdhosura nga këto modernizma qytetare?

STASI — Ku?

SOFOJA — Në një fshat rrëzë malit, në Lajthizë.

TUSHKA — (*I befasuar*) Në fshat? Stasi ynë të martohet në fshat?

STASI — Ç'domethënë fshat?

SOFOJA — Fshat domethënë ay që ka ara dhe bagëti dhe gomerë... (*Si i nxehur*) Ohu, qenkeni ca qytetarë të mykur ju që...

TUSHKA — Na paske... menderosur.

SOFOJA — Qenkeni ca syleshë që s'merrni erë fare nga bota, as që e dini se si jetojnë dhe ç'ngritje të lartë kanë ato fshatra të Devollit. Ka të ngjarë të jenë më të ngritur se sa ju! Ahu!

TUSHKA — E pamundur, s'ka mundësi.

STASI — *(I menduar.)* Faktikisht... kryesorja është njeriu.

SOFOJA — Engjëllushkë! Urtësia vetë, që të mos të shohë kurrë drejt e në sy si këto bishtdredhurat e qytetit.

TUSHKA — Dale, dale! Në atë fshat kam vajzën mësuese unë dhe të dhënat biografike do t'i marr komplet.

SOFOJA — *(Që nuk ia var Tushkës.)* Që mos ia ndiesh zërin kurrë, që ta kesh mendjen të fjetur edhe sikur ta lesh në mes të njëzet burrave sevdallinj sipo Tushka.

TUSHKA — Më duket e dyshimtë. Shumë larg na degdise.

STASI — Mos e bëj tragjike!

SOFOJA — Njëzet pranvera, me gërsheta të gjata, një shenjë e sigurt e virgjërisë kjo.

STASI — Interesant. Po më tej?

SOFOJA — E bardhë... e bardhë si kulloshtër qu-mështi. Edhe emrin e ka të bukur! Klaudeta.

STASI — Dhe pranoi të fejojhet me mua kështu... pa më parë fare?

SOFOJA — Po unë përse jam? Le të takohen familjet më parë, kurse ju të dy takoheni ditën e shkëmbimit të nishaneve.

TUSHKA — Sado kudo, mua më duket e dyshimtë.

SOFOJA — Qenke tuhaf! Unë të dija burrë me mend, po ti paske qenë ters në... në prapanicë.

STASI — Po më tej?

SOFOJA — Të atin. Risto i thonë, e kam mik të vjetër. Ama, sa e pashë çupën e tij, thashë

- me vetë: «Ja një nuse për Stasin»
- TUSHKA — Sado kudo, sikur të mos qenkej në fshat, do të qe më mirë.
- STASI — Kryesorja është njeriu. Nuk e ka keq Sofoja për këto qytetaret. S'të fle mendja asgjëkundi. Faktikisht, e kanë qejfin si e si të vishen me të ngushta që t'u duken vithet e ku ta di unë ç'tjetër...
- SOFOJA — Bravo! Ja kjo është një vërejtje tamam prej llogaritari.
- TUSHKA — Kaq kishim?
- SOFOJA — Po ta shohim edhe nga një anë tjetër, me këtë fejesë Stasi nderohet shumë. Do të thonë të gjithë: «Ja Stasi, njeriu që baret me çapin e kohës, po sjell një nuse nga fshati! Poshtë paragjykimet, vjetërsirat, kalbësirat, dallimet fshat-qytet!» — tha Stasi.
- STASI — Unë... s'kam thënë asgjë.
- SOFOJA — Ti s'ke thënë, po kjo s'prish punë, se fjala kështu do të përhapet. Nuk ka rëndësi se ç'thua ti, rëndësi ka se ç'thonë të tjerët për ty.
- STASI — Faktikisht... nganjëherë ti ke ca mendime të çuditshme.
- SOFOJA — Është urtësia popullore kjo. Ti mund ta nxjerrësh gjoksin përpara që nesër, se kjo fejesë është e mbaruar. Kur i hyj punës unë, e bëj me goditje të përqendruar.
- STASI — (I tronditur) Jo... jo kaq shpejt. Nuk jemi parë fare.
- SOFOJA — Gjë e madhe! Do të shiheni kur të këmbeni nishanet, e thamë.

STASI — Unë... sepse kam një dyshim. Pse të pranonte aq shpejt? Mos i kanë dalë fjalë?

SOFOJA — (Bën sikur nxehet.) Ç' thua ashtu, më t'u thaftë gjuha, t'u thaftë! (Bën të ngrihet.) Do të heq dorë nga ty. Ika! Mos më kërkoni më kurrë!

STASI — Më fal, po martohem unë me të e jo ti!

SOFOJA — (Ulet) Po të mos thoshe «më fal» do të ikja, se më hipën marvat. Ç'fjalë t'i jenë hapur, or tyryfyl? Cila çupë fshati nuk do të martohet në qytet që të shpëtojë nga punët e rënda të bujqësisë? E di si thonë, «Më mirë burrin sa një këndez dhe në qytet se sa luan dhe në fshat.»

STASI — Unë s'jam këndez de!

SOFOJA — Nuk e kam për ty. Ti je si luan dhe s'dukesh as tridhjetë vjet.

STASI — Vërtet? Më janë rralluar fare flokët ama!

SOFOJA — Punë e madhe! Se mos do të martohet më tullën tënde! Ajo martohet më bulevardet dhe i thotë lamtumirë kazmës.

STASI — Parimisht, nuk jam dakord me këtë mendim.

SOFOJA — Foli, more Tushkë!

TUSHKA — Derisa e thotë Sofoja, nuk e luan as topi.

SOFOJA — Tani përgatituni se do të takoheni.

STASI — (I tronditur.) Çfarë? E tmerrshme! Ç'janë këto të papritura?

TUSHKA — Mblidh fqirrin, Sofol! Nuk jemi përgatitur për takime.

STASI — Më duket se jam edhe i paqethur.

SOFOJA — Mos u skuq ashtu, do të takohemi vetëm me babanë e vajzës.

TUSHKA — Hë... se na ngriu gjaku! Gjeje vjehrrin e Stasit dhe sille, kështu, t'ia shtrojmë njëherë!

SOFOJA — (*Ngrihet*) Ja, sikur e kam sjellë! (*Del. kamrieri mbledh pjatat.*)

STASI — Llogarinë, ju lutem.

TUSHKA — Prit se ke për të gostitur edhe vjehrrin.

STASI — Harrova!

TUSHKA — Si të duket kjo punë?

STASI — S'di! Na dal të për mbarë!

TUSHKA — Sofoja ka martuar dhjetëra çifte.

STASI — E di.

TUSHKA — Krisa thotë se shkojnë njëqind herë më mirë se ata që martohen me dashuri.

STASI — Mundet. (*Pauzë*) Pse s'flet?

TUSHKA — Ç'të të them? A, po! Sot do të vish për drekë te unë. Kam mish qingji dhe byrek.

STASI — Më the njëherë.

TUSHKA — Si ia tha emrin asaj çupës Sofoja? Klla.. Klla.. Killau..

STASI — Killaudeta.

TUSHKA — Killaudeta! More, kur kanë zënë të vënë emra modernë dhe fshatarët, hë?

STASI — Po sikur t'i shkurtoja pak flokët derisa të vijnë?

TUSHKA — Shkurtoi, vetëm thuaji berberit të të qethë mirë që të mos të humbasë prezantabiliteti i kokës! (*Stasi del. Në skajin tjetër*)

*hyn Sofoja e Ristoja, një fshatar në mo-
shë të mesme.)*

SOFOJA — Ja, tek ajo tryeza në qoshe.

RISTOJA — Ai trashaluku?

SOFOJA — A, jo ai është kunati, Stasi duhet të jetë diku rrotull. Eja.

RISTOJA — Të thashë, dua t'i shoh të gjitha me sy, ç'shtëpi e ç'katandi ka. Nuk e kam çupën shqerrë që ta nxjerr në pazar. Ja kështu!

SOFOJA — Shumë e drejtë

RISTOJA — Se edhe gjendja ekonomike duhet, apo jo?

SOFOJA — Ajo është e para.

RISTOJA — Ja kështu! Vetëm, pak me marifet, që të mos e marrin vesh se vizitën në shtëpi e bëj me qëllim.

SOFOJA — Ma lerë mua në dorë. A nuk të pata thënë që do t'i gjej çupës një burrë në qytet që të pëlcasë fshati nga zilia?

RISTOJA — Më the.

SOFOJA — E, mjaft na përrallise se mos e djallosh fare këtë fejesë që mezi e mpleksa. Më the se çupën e ke të bukur, nukë?

RISTOJA — Hë... ashtu thonë.

SOFOJA — Këtu të dua! Au, sa femra i vërtiteshin Stasit! Kush nuk e merrte. Djalë i vetëm, shtëpi të re, ekonomist...

RISTOJA — Ekonomiqar, ë?

SOFOJA — E, e edhe ekonomiqar, domethënë i kursyer është por nga zanati është ekonomist. (*Stasi hyn nga ana tjetër dhe ulet.*) Ja, ai është.

- RISTOJA — Duket pak i moshuar, flokërënë.
- SOFOJA — Tridhjetë e një. Flokët si kanë rënë nga studimet. Ka shkollë tjetri, s'është gdhë si ne të dy. Ç'të mbajë më parë koka e shkollës, flokët apo mendtë?
- RISTOJA — Do të ketë edhe ndonjë thinjë.
- SOFOJA — Çudi me ty! Ke parë gomar të thinjur? Të gjithë murrashë janë. Pastaj, ç'e do edhe një dhëndër, qumështor që s'di të fshijë as qurrat? Eja tani, (Afrohen). Ja, o të dashurit e mi, po ju njoh me Riston nga Lajthiza.
- STASI — (Duke u përshëndetur.) Gëzohemi... gëzohemi shumë.
- TUSHKA — Tushkë Dhimitraqi më quajnë.
- RISTOJA — Njatjetani, njatjetani. (Ulen. (Pauzë.)
- SOFOJA — (Stasit, ulët) Hë, ç'më rri si hu' gardhi? Pyete vjehrrin se çfarë dëshiron të pijë.
- STASI — (Automatikisht) Ç'do të pini, shoku Risto?
- RISTOJA — Një pa bojë!
- STASI — Si pa bojë?
- SOFOJA — Ah, more xhan, more shpirt i kulluar i Sofos! Pa bojë, domethënë raki! (Kamerierit) Dopol!
- RISTOJA — (Stasit) Po zotrote?
- SOFOJA — Ku pi Stasi, mor byrazer! Nuk e vë në gojë rakinë e duhanin. Janë helme ato, thotë.
- TUSHKA — Po të pinte poshtë e lart, nuk e bën te dot shtëpinë të re ky!
- RISTOJA — E mbaruat shtëpinë?

- STASI — Faktikisht, unë rregullova shtëpinë e vjetër që kishim nga babai!
- SOFOJA — Po zero se e bëre të re ama!
- RISTOJA — Sa të kushtoi?
- SOFOJA — Do t'i ketë kushtuar nja treqind mijë me të vjetrat.
- RISTOJA — Oh! Ti qënke shkundur fare.
- SOFOJA — Mos i qaj hallin kalorësit, Risto. Ku ka rrjedhur do të pikojë. (Vjen kamerieri)
- Epo, të dashur miq, le të ngremë kupat për këtë krushqi, u lidhtë fort dhe qoftë e pazgjidhur kurrë.
- RISTOJA — Mos u rrëmbe, Sofo. Mua zemra ma do dhe vajza nuk ma kthen fjalën po prapë them, këto punë nuk bëhen tak fak. Ja kështu.
- STASI — (I hutuar) Si?
- RISTOJA — S'bëhen kështu këto fejesa, duhen hapur sahanët më parë.
- STASI — Si?
- RISTOJA — Gjykojeni vetë, jemi kooperativë ma-lore, s'kam kushedi ç'pajë për çupën. Ja kështu.
- TUSHKA — Nuk do ta martoni vetëm me një kë-mishë de!
- STASI — (Ristos) Faktikisht, unë jam me ju. Paja është mbeturinë e vjetër. Nuk dua pajë.
- TUSHKA — Me këmishë?
- RISTOJA — Rinia di vetë se ç'bën, ka tjetër mendje ajo. Ja kështu.
- STASI — (Që ka marrë zemër). Unë jam kundër

dasmave të mëdha e me bujë. Thjeshtësi, sa më shumë thjeshtësi.

TUSHKA — Sado kudo, nuk do të pyesim ty! Ti do të jesh vrima e fundit e kavallit. Qilarxhi do të jem vetë dhe në dasmë do ta djegim që të çuditet mëhalla. Jot ëmë ka taksur të marrë dy palë saze, një palë brenda, një palë në oborr.

RISTOJA — Ju, në daç digjeni në daç piqeni po unë jam me Stasin. U iku koha salltaneteve e harxheve. Vjen taksia, nga një gotë për urim, fut çupën brenda dhe hajt... udhë e mbarë në punë të saj.

SOFOJA — Sa gëzohem që i lidhët telat kaq shpejt me njëri-tjetrin! Si vëllezër e shkuar vëllezërve!

TUSHKA — E gjetën gjuhën, posi!

SOFOJA — Hajde me ç'fis lidhe krushqi, o Risto! Djalë i vetëm, soj i zgjedhur! Pale kunati, Tushka! Alamet burri, e njeh gjithë qyteti.

RISTOJA — Më bëhet qejfi shumë.

SOFOJA — Po shtëpia e tij? Pallat! Le që ç'them dhe unë? Ti do ta shohësh me sytë e tua që sot.

RISTOJA — Si kështu?

SOFOJA — Stasi m'u lut ta nderoni me një vizitë. Apo jo, Stas?

STASI — Po, po... me një vizitë.

TUSHKA — Drekën do ta hamë nga unë, kam qengj dhe byrek.

RISTOJA — Nuk besoj të kem dhe aq kohë...

TUSHKA — Ju ftojme me zemër të bardhë ta dini!

RISTOJA — Mos vonohem pa! Se njeriu kur bie pas të pirit...

SOFOJA — Punë e madhe! Pse e ka shtëpinë Stasi?

RISTOJA — Atëherë, nuk po jua prish.

SOFOJA — Shkojmë, byrazerë. Dhe mbajeni mend këtë të dielë, sidomos ti, Stas! Sot e lidhe fatin me një nyjë të pazgjidhshme dhe hyre në sërën e burrave. Kamerier! Llogarinë e Stasit, ju lutem!

TABLOJA E TRETË

Dhoma e pritjes në shtëpinë e Stasit. Bien në sy disa ndryshime që e zbukurojnë. Fejesa është vendosur. Nëna dhe Stasi, pastaj Mariana dhe të tjerët. Nëna punon triko në kolltuk. Stasi provon të vendosë një pjatë të vjetër të pikturuar në mur. Hyn në dhomën tjetër. Dëgjohet zhurma e thyerjes.

STASI — (Duke hyrë) Ta hajë dreqi, ta hajë!

NËNA — Ç'u bë ashtu, Stas?

STASI — Ja, m'u thye pjata.

NËNA — Mos u sëkëlldis se mbarësi është, po hë!

STASI — Më vjen inat me veten më shumë. Sesi jam bërë kështu.

NËNA — Si?

STASI — Ja, më ngulet mendja në ndonjë vend dhe pastaj shastisem farc.

NËNA — E ke mendjen te nusja, prandaj.

STASI — Po jo moj nënë, ç'nuse! Ne pesë minuta mezi u pamë me të!

NËNA — Hë, se i di nëna këto halle, i di.

STASI — (I mërzhitur) Ahu!. (Hyn në dhomën tjetër.)

Hyn Mariana. Në shkallë, kujtohet për diçka, lidh një shami mbi vetulla, merr pamjen e një vaje fshatare të turpshme. Troket disa herë. Del nëna.

NËNA — Urdhëro!

MARIANA — Mirë se ju gjeta nënë. Kjo është shtëpia e Stasit?

NËNA — Kjo të keqen, kjo, po eja brenda.

MARIANA — S'kam nge se më presin shoqet? Po sikur të dilte një çikë?

NËNA — Po cila je ti që e kërkon?

MARIANA — Unë, ja, nga fshati, nga Lajthiza, i thuj.

Nëna hyn brenda.

NËNA — (E alarmuar) Stas! Stas!

STASI — Ç'është, mama?

NËNA — Aty te shkallët... një çupë...

STASI — Një çupë?

NËNA — Ëhë!

STASI — Po ç'kërkon?

NËNA — Ty! Nga fshati, nga Lajthiza, thotë.

STASI — (I tronditur) Bobo! Kush të jetë? Kush të jetë?

NËNA — Mos ështëë... ajo?

STASI — Ajo? Jo, nuk besoj. Ndonjë shoqe e saj, kushedi. Po ç'kërkon pa? Mbaje pak me fjalë sa të vishem, pastaj fute brenda.

NËNA — Po nuk do!

STASI — Fute me zor, hyrë thuaji se kështu i kemi zakonet.

Nëna del në verandë. Pantomimë e hesh-tur. Stasi vë kravatë, shikohet në pasqyrë, ulët këmbë mbi këmbë në kolltuk, merr një libër. Duket i hutuar, komik.

NËNA — Stasi... ja, erdhi çupa.

STASI — Urdhëroni! (Çohet, Mariana heq shaminë) Ama, ti qenke?

MARIANA — Unë, e tëra. Si je, gjyshe? (E përqa-
fon)

NËNA — U, qorrja e bibës, s'të njoha dot, të ke-
qen gjyshja! Më janë thyer xërxallat, pran-
daj..

STASI — (Ja jep dorën ftohtë.) Ama shaka e bu-
kur kjo! Të vësh në lojë një plakë!

MARIANA — (Me humor) Po kravata? Ë? (Ia zgjidh)

STASI — Lëre, kur të them!

NËNA — Ulu, ulu pa nuk zemërohet gjyshja me ty!

MARIANA — Po zemërohet Stasi ama! Megjithëse
unë, nga makina drejt e këtu!

NËNA — Dhe pa bukë do jesh, e di unë! Dale të të
bëj ndonjë gjë gjyshja.

Hyn në dhomën tjetër. Pauzë

- MARIANA — Nuk po më pyet gjë, o dajo?
- STASI — E çfarë?
- MARIANA — Po edhe mund të më pyesje ndonjë gjë se unë vij nga Lajthiza.
- STASI — Ohu.. edhe ti! Si e si të ngacmosh e ke mendjen, njëlloj si yt' atë.
- MARIANA — Nuk të ka marrë malli a?
- STASI — Shiko, mos përfito ngaqë të kam trajtuar si shoqe. Faktikisht, je mbesa ime.
- MARIANA — Edhe unë si shoqe të kam folur e të flas.
- STASI — S'kemi ç'të flasim, faktikisht, kjo fejesë është vendosur.
- MARIANA — Nuk u trembe pak kur të tha gjyshja se të kërkon një fshatare? Thuaj të drejtën ama!
- STASI — Hm... ja le ta zëmë se u hutova pak. Ç'del nga kjo?
- MARIANA — Del se këtë hutim ke për ta provuar kushedi sa herë. Dy njerëz kaq të panjohur si ju të dy, si do të kuptohen vallë? Ja, këtë ti nuk e di.
- STASI — Kjo do të kalojë një ditë, s'jam i pari që martohet kështu.
- MARIANA — Për fat të keq...
- STASI — A nuk më the që është e mirë, e urtë, e ndershme?
- MARIANA — Dhe nja pesëmbëdhjetë vjet më e vogël nga ty.
- STASI — As këtu nuk jam i pari. Ti e di, mua më duhej pikërisht një grua e tillë që të kem

mundësi ta mësoj me jetën dhe zakonet e mi-
ja.

MARIANA — Dhe je i bindur se ajo do t'i plotësojë të gjitha këto kushte?

STASI — Hm... le të shpresojmë. Thonë se fejesave në moshën time duhet t'u bësh nja njëzet e pesë për qind firo legale. Besoj të jem brenda.

MARIANA — Llogari e hidhur kjo, dajo. Sikur të ishe martuar me ndonjë tjetër që e njihje, nuk do të kishe nevojë ta bëje.

STASI — Me... me një tjetër?

MARIANA — Mirëpo ti e braktise atë dashuri.

STASI — S'është e vërtetë. Unë nuk i kam thënë asgjë Shpresës. Faktikisht unë nuk i kam shprehur kurrë asnjë ndjenjë përveç ndosh-ta njëfarë simpatie.

MARIANA — Që ishte e dyanëshme dhe fare pranë dashurisë.

STASI — Jo, kjo ka qenë vetëm një miqësi dhe unë do ta ruaj atë. Shpresa më uroi.

MARIANA — Tani ty do të të pëlqejë ta gënjesh veten përditë nga pak, dajo. Edhe ndryshimi i moshës, edhe mënyra se si u rregullua kjo fejesë po fillojnë të të duken se s'kanë asgjë të keqe, se janë të zakonshme e normale. Po s'është kështu, më fal që po ta them. Kush ju bashkoi? Një i huaj, një xhambaz nusesh e dhëndurësh.

STASI — Ohu, po të jetë për të bërë moral, di edhe unë të bëj. Po jeta, mbesë, është ndryshe, aty gjërat nuk janë bardh e zi. Po ti do t'i kup-

tosh këto vetë ndonjë ditë të bukur kur ja ai, xhambazi, siç e quan padrejtësisht, të të njohë me ndonjë inxhinier këtu në qytet dhe pastaj...

MARIANA — A, jo, me mua kjo s'ka për të ndodhur kurrë.

STASI — Këtu të jemi! Ca projekte janë bërë që tani. *(Te dritarja.)* E lëmë këtë bisedë me mirë! *(Mariana hyn në kuzhinë.)*

KRISA *(Duke hyrë)* Uh, plasa! *(Lëshon trastet përdehe. Stasi mundohet ta ndihmojë.)* Na, me kujdes se mos thyhesh gjësend.

STASI — Ç'ka aty? Vezë?

KRISA — Vazo me ullinj, me turshi. Kujdes, ka një pjatë me majonezë përsipër.

STASI — Do të hamë darkë bashkë?

KRISA — Po vjen Sofoja me nëndrejtorin tënd, Elmazin. Sikur kishte ca salcë kosi në frigorifer.

STASI — E hëngri Tushka.

KRISA — E hëngërt murtaja! S'lë gjë pa përllarë.

STASI — Ka ardhur Mariana. Është në kuzhinë.

KRISA — *(Te dera)* Marianë, hajde më ndihmo të shtrojmë tryezën. *(Mariana del, e përqafton.)*

MARIANA — S'më le as të ha një kafshore as të të puth..

KRISA — E, ë, i kam zët këto përkëdhelje unë. Nxito se presim miq. *(Fillojnë të shtrojnë tryezën.)* Jo ashtu, vër picetat e reja, sille atë servisin e mirë. Hë moj, ç'u shastise? Do të vijë nëndrejtori i Stasit.

MARIANA — Po punë e madhe. Mirë janë edhe këto.

KRISA — Atë e di unë. Miku është mik, ashtu siç është e djela e djelë. Vetëm në një shtëpi i kanë ditët njëlloj të gjithë, te këta Poçarët.

MARIANA — Po ti s'ke qenë kurrë në shtëpinë e tyre.

KRISA — S'kam qenë, por e di. Ato janë «ku rrafsha mos u vrafsha». Posa e pashë atë Shpresën e tyre të pispillosur si kokonë. Me siguri vinte në sinema.

STASI — (*Duke qeshur.*) Mos prisje që të mbante zi për mua?

KRISA — Jo po që të kam llafin, se edhe ty sikur të hanin hundët për të. Në vend që të jetë e mërzitur se i iku edhe një fat nga dora, pispilloset dhe tralala! Sonte të gjithë lajnë kokën kurse ajo...

NËNA — Mos e merr nëpër gojë vajzën e shkretë, Krisë, se është gjynah.

KRISA — Ua, sikur më mori malli për të!

STASI — (*I nervozuar*) S'keni muhabet tjetër son-te ju?

MARIANA — Nuk të duron njeri kur flet si ato gratë llafazane, mama, ta dish!

KRISA — U? Na, moj, na! S'na duroke ti! Nënë nuk e duroke ti? Mëso kalamajtë atë bëj dhe jo nënën që të ka bërë kokën.

STASI — (*Duke qeshur.*) Ehu, nuk ta mban shumë ajo, Krisë, ta pëlqet mu në sy. Ajo edhe fejesën time nuk e pëlqen, e kritikon.

KRISA — Si?

MARIANA — Pse çudidesh, mama, unë e kundër-shtova që sapo mora vesh, ti e di.

KRISA — Po ne si të porositëm, moj të rëntë një pikë e të pikoftë? Nuk të thamë: sakën se ia zë në gojë këtë llaf dajo Stasit? E do dajën ti apo s'e do?

MARIANA — Se e dua pa s'mund të rri indiferente.

KRISA — ...ferente, posi! Dini llafe të mëdha ju, të lidhni e të zgjidhni me to, megjithatë dy para mend nuk keni! Fyçka jeni!

STASI — Mjaft, s'dua grindje këtu.

KRISA — Më prishi gjakun, ju prishtë mendja.

STASI — Mos u mërzit, motër. Stasi me zor e jep fjalën, po kur e jep nuk ka burrë që t'ia kthejë mendjen.

Hyjnë Tushka, Sofoja dhe Elmazi, me zhurmë.

ELMAZI — Mirëmbërmani, shokë!

STASI — Urdhëroni, shoku Elmaz, urdhëroni...

ELMAZI — (Ulet) Po qysh u ngrysët njëherë? Si e ndien veten pas fejesës, shoku Stas? Në qiellin e shtatë, apo jo?

SOFOJA — (*I puth dorën nënës.*) Mirë qenke, mëmëzë, si bukë me qiqra.

NËNA — M'u rehatua shpirti.

SOFOJA — Sepse e nxore jashtë të keqen e brendshme.

TUSHKA — (*Te tryeza*) Urdhëroni, shoku Elmaz, si në shtëpinë tuaj.

ELMAZI — Qysh s'më ra rasti të të vija më parë

në shtëpi, shoku Stas! E shoh që qenke rregulluar bukur fort.

STASI — U munduam... ç'ka...

ELMAZI — Paske edhe kolltukë modernë! Ke nisur të burgjezohesh, qerrata!

STASI — Gjëra të vogla.

ELMAZI — Mos u vrenjt ashtu se bëra shaka.

TUSHKA — Hi.. hi.. hi.. je shakaxhi i madh zotrote.

ELMAZI — Ah, ç'na bëre, more Stas! Ne mburrshim me ty.

TUSHKA — Mburremi posi, sado kudo.

ELMAZI — Ja, ne për vete, thoshim, e hëngrëm atë... koqe ulliri dhe u martuam, po kemi Stasin kolonë që na nderon. Kurse ti...

Pauzë

KRISA — U.. u.. po ç'është kjo, shoku Elmaz? Si do mbetej Stasi pa nuse.

ELMAZI — Po shaka, mëj shoqe, shaka

TUSHKA — Shaka, tamam, ma more nga goja.

STASI — (*Me humor*) Epo, shoku Elmaz, faktikisht, në këtë situatë thashë edhe unë ta vë interesin e përgjithshëm mbi atë personal. Ku vuajnë shokët e martuar, thashë, le të vuaj edhe unë!

Qeshje, i rrahin supet Stasit

ELMAZI — Të lumtë! Shiko, sa u fejove dhe të erdhi goja. Në të vërtetë, shoku Stas, ti ke gëzuar gjithë kolektivin e ndërmarjes. Po qysh ore, e kishim të gjithë si gozhdë martesën tënde.

KRISA — Gozhdë e kishim, po faleminderit Sofos, tani na doli.

TUSHKA — Prandaj, ta festojmë! Ngrije gotën, shoku Elmaz!

ELMAZI — (Pi) Me trashëgime! (*E troket me Sofon.*) Paskë qënë dorëmbarë ti! A e di që një herë më pat shkuar mendja edhe mua që t'i gjej Stasit një nuse?

KRISA — (*E llastuar*) U... u... faleminderit shumë për kujdesin.

ELMAZI — Për ideal, ju them. Kishte një mbesë Maksuti në Vlorë dhe m'u pat lutur për një burrë.

SOFOJA — Po ne ia gjetëm thëllëzën. Në esfel të vejë mbesa e Maksutit.

NËNA — Paska qënë myslymane...

ELMAZI — E, plakë; s'kemi tani myslimanë e të krishterë. Fesë ia vumë kazmën!

MARIANA (*Pa pritur*) Sikur t'u vinim kazmën edhe këtyre mblesërive, lere sa mirë do të qe...

ELMAZI — (*Kollitet, i habitur*) Km... po kjo?

TUSHKA — (*Kollitet edhe ai.*) Është... është vajza ime.

KRISA — (*Mënjandë*) Pusho, moj ta çapalofsha atë gojë!

ELMAZI — Çdo gjë ka radhën e vet. Për atë që thua ti, nuk ka ardhur akoma dita, them unë.

MARIANA — Pse? Apo mos doni të thoni se është e pamundur të martohen të gjithë me njohjen e njëri-tjetrit në punë, në jetë, me dashuri.

Pauzë.

TUSHKA — Leri, moj, konferencat! (*Elmazit*) Mos ia vini re, e kam mësuese me Universitet.

ELMAZI — Natyrisht. Rinia ikën përpara! Çan!

TUSHKA — Ç'pret, o kunat, që nuk e ngre gotën?

ELMAZI — Le t'i harrojmë të shkuarat! Edhe mbesa e Maksutit, në esfel të gomerëve le të vejë, mirë e the! (*Çohet*) Në emër të kolektivit punonjës të ndërmarrjes, shoku Stas, të uroj të trashëgohesh! Urime edhe juve, tej e tej.

STASI — (*Belbëzon*) Nga zemra... nga zemra...

Pauzë — Hanë e pijnë

TUSHKA — Merrni nga kjo majonezë, shoku Elmaz. E kam bërë vetë.

ELMAZI — E shijshme! Po ju gratë, pse nuk uleni me ne? Po mësuesja? A, jo kështu! Nuk ulesh në tryezë me burrat! Ç'është kjo? Të zura, ë? Se, qëparë më zure ti!

MARIANA — Epo, unë jam ngarkuar t'u shërbej... burrave.

TUSHKA — (*Që mundohet të kapërcejë situatat që krijon e bija.*) Shoku Elmaz, di të bëj edhe një majonezë tjetër unë, me një formulë spanjolle që të lëpish thonjtë! Do t'ju ftoj ndonjë mbrëmje.

ELMAZI — Do të vij me kënaqësi.

TUSHKA — Kam edhe një verë të vjetër. Do t'ia shtrojmë!

KRISA — Tushkën e kam shumë merak pas të ngrënit.

ELMAZI — Duket.

TUSHKA — Po ç'kënaqësi tjetër më të madhe ka njeriu? Ka pasur një muzikant në Itali, se Rushani, se Rushini, nuk ia di tamam, që kur ulej të hante nuk ngrihej po të mos e bënte tryezën sikur të kishte rënë karkaleci. Mirëpo kur nuk punonte, e mbyllnin në dhomë dhe e linin pa ngrënë!

ELMAZI — Ç'pret prej tyre? Borgjezë!

TUSHKA — E tmerrshme, ë? Të të mbyllin që të vuash nga uria!

MARIANA — Sikur ta lije babanë pa ngrënë, fluturonin tjegullat.

TUSHKA — E shoku Elmaz? E dëgjon si bën çupa shaka me babanë?

ELMAZI — S'ka gjë, rinia çan përpara. (Stasit) More shoku Stas, qysh më doli nga mendja, a e di ç'vepër të madhe ke bërë duke sjellë një nuse nga fshati? Është thyerje koncepti kjo!

SOFOJA (Stasit) Ta thashë unë!

STASI — (I turbulluar) Po... po...

ELMAZI — Se, për ideal, ne shqiptarët, në thelb, të gjithë fshatarë jemi. Pse të mos japim e të mos marrim me fshatin? Ti, shoku Stas, ke thyer një koncept dhe ke shkukur nga mendja jote një gjemb, një... një rrënjë të vjetër! Gëzuar!

MARIANA — Po mblesëria, meqë erdhi fjala, si ju duket, shoku Elmaz? A nuk është dhe ajo një nga ato rrënjët, siç i quani ju?

ELMAZI — Hë... si të them xhanëm, tashti edhe unë

vetë me mblesëri jam martuar dhe s'kam parë ndonjë të keqe po dreqi e di, është çështje fort e ngatërruar kjo.

SOFOJA — Përkundrazi, është e thjeshtë fare! Ja, le t'i rrimë hallit këmbë kryq. A martohen dot të gjithë me dashuri?

TUSHKA — Martohen... (Shenja të Krisës) Se më shpëtoi goja, desha të them nuk martohem dot!

SOFOJA — Derisa nuk martohen ashtu, me njëfarë mënyre duhet të martohen!

ELMAZI — Unë them, s'ka ndonjë gjë të keqe kur ndërhyt njeriu të afrojë dy njerëz që njihen mirë midis tyre...

MARIANA — Po kur nuk njihen? Po kur kanë ndryshime të mëdha midis tyre?

ELMAZI — A, jo, jo! Duhet të njihen, të njihen!

SOFOJA — Kështu është kurdisur kjo qerrata botë! Sikur mos ishim ne njerëzit e dhëshur e gojëmjaltë, gjysma e saj mbetëj pa martuar. Të bësh dy njerëz të lumtur! Po ka gjë më fisnike se kjo, mor aman?

TUSHKA — S'ka! Dhe, ta dini nga unë, këtë nuk e bën dot kushdo.

MARIANA — Pse nuk e thua emrin tamam, Sofo! Ne mblesët, thuaj!

SOFOJA — Dale, dale, ç'ne ky emër? A, edhe mblesë ka pasur, posi! Doli dhe një film, e mbani mend apo jo, kishte një mbles me kobure që ndiqte nusen, se ajo nuk desh të martohej, Andej nga malësia, kjo. S'di ç'mund të ndodhë andej, xhan i vëllait, po

këtej nga na nuk gjen njerëz të atillë. Kurrë!
TUSHKA — Kurrë! Ja, merrni Sofon. Ka kobure
ai? S'ka kobure!

SOFOJA — S'është çudi, çupë, edhe ti nesër mund
të martohesh me një... ndërhyrje të mirë.

MARIANA — A, jo, unë do të përpiqem ta gjej
vetë! Po ç'ti bësh atyre që të vrasin pa ko-
bure, atyre nuk u duket gjurma shumë...

Pauzë

KRISA — (Tushkës) Do t'i flasësh sat bije, apo
jo?

TUSHKA — Moj ti... si e ke hallin që na prish
atmosferën festive të darkës? Lëri kë-
to fillosofira, se nuk u kanë lezet femrave
ato.

ELMAZI — I lemë filosofirat! Dollinë në dasmë,
Stas. Dhe në kokën e mbesës.

SOFOJA — Me ndonjë doktor!

KRISA — Ishalla!

MARIANA — I gjori doktor, do të plakët po të
më presë mua. Unë e dua burrin mësues,
si vetja.

ELMAZI — Çoke këtu! Mësues merreni!

SOFOJA — Qesh edhe një herë, moj çupë, pa le
të jetë edhe me pahir, se na zbutë, kurri-
zin me kritika sonte!

TUSHKA — Na preu oreksin, dreqi! Po e ka të
mirë babai, të mirë more! (*Çohet dhe e
puth. Atmosfera duket e rregulluar.*)

SOFOJA — Dhe tani, lajmin më të fundit, Stas!

Të dielën që vjen, bëhuni gati se do të shkëmbejmë nishanet!

KRISA — Ne jemi gati prej kohe!

NËNA — Të më trashëgohesh, o bir!

Urime, përqafile.

SOFOJA — T'i zbrazim kupat me fund dhe të ikim tani, se edhe Stasi ka nevojë të qetësohet. Si thua, shoku Maze?

ELMAZI — Ë zbrazim! Edhe njëherë, shoku Stas, me trashëgim.

SOFOJA — Zbraze në gurmaz
me sulm e me gaz!
Ty të ardhshim pas,
O shoku Elmaz! (*E pi*)

ELMAZI — Un' o Sofo, po e zbrazi
për shëndetin e shokut Stas
se në dasmë kur t'i vijmë
do t'ia djegim shtëpinë!
Me bejte më fole, me bejte të fola!

TUSHKA — O! Do ta djegim, domosdo që do ta djegim! Ah, ju lumtë goja! Si goja dhe zemra! Unë i gjori, nuk ia them për bejte! (*E pi*)
Dalin Tushka, Elmazi, Sofoja. Nëna e Krisa hyjnë në dhomë.

STASI — (*Në verandë, pasi i ka përcjellë.*) Ah, ç'natë e mrekullueshme. Më vjen mendja rrotull. E çuditshme! Si qenka lumturia. Në fillim të duket e pakuptueshme, e largët, e pakapshme, si ai zogu që flutu-

- ron. Pastaj zgjat dorën dhe fap... e kap, e mbërthen dhe e shtrëngon në dorë.
- MARIANA — (Që ka dalë pa u vënë re.) Mos e hap, dajo Stasi!
- STASI — (I hutuar nga prania e saj.) Çfarë mos të hap?
- MARIANA — Grushtin. Se mos të fluturojë zogu! (Stasi e ndjek nëpër shkallë por nuk e zë dot.)
- STASI — (I lodhur) Thuaj ç'të duash! Sonte nuk mund të zemërohem me asnjeri!

PJESA E DYTË

TABLOJA E PARË

Paraskenë, pastaj dhomë fshati në shtëpinë e Ristos. Hyjnë Krisa, Tushka, Sofoja, Stasi, Zhurmë makine. Hyn shoferi.

KRISA — (Shoferit) Ç'është kjo pikë e zezë? Na le në mes të rrugës, për turp të dynjasë.

SHOFERI — Rruga është supermalore, kurse unë e kam motorin të rënë.

KRISA — Tani u kujtua të bjerë?

STASI — Nuk e kupton dot ti, Krisë, kjo është fjalë teknike.

KRISA — Ç'më duhet mua së ç'është! Unë dua të vete me taksi deri në vend.

SHOFERI — Epo mirë, përvishni krahët ta shtyjmë atëherë.

TUSHKA — Sado kudo, për këtë nuk kemi borxh t'ju paguajmë. (Përvesh krahët)

KRISA — (E ndalon) Allasëndëk! Edhe kjo na

- duhej, të nisemi krushq e të sosim hamenjë.
- STASI — Faktikisht... pse të mos bëjmë nja dhjetë minuta më këmbë? Përmbledhim edhe mendimet. (Shoferit) Urdhëro paratë.
- TUSHKA — Mos e paguaj tamam, Stas, se e kishim akaparosur deri në fshat.
- STASI — Sot nuk vihen re këto vogëlsira, kunat.
- SHOFERI — Hajde — rrofsh dhe me trashëgime. (Kthehet) Ore, se s'të pyeta, ku e njohe këtë vajzë fshati ti, apo në hekurudhë?
- TUSHKA — Jo, në plazhin e Roskovecit.
- KRISA — Pastaj, ç'të hyn ty në qese?
- SHOFERI — Kot, sa për kuriozitet.
- KRISA — O, korrozitet i bukur ky!
- SOFOJA — (Me mburrje) Ia gjeti kocka këtu!
- SHOFERI — Ama ti ia paske gjetur? (Stasit) Ki kujdes, byrazer, se mos e pësosh si ai që u nis për lesh dhe u kthye i qethur.
- TUSHKA — Hy, gremisu andej, mos na hidh piper në ëmbëlsirë!

Shoferi largohet.

- KRISA — Ç'është ky tersllëk? Flasin njerëzit si pa gjë të keq.
- SOFOJA — Merren me thashetheme, po hë.
- TUSHKA — (E ndjek pas) Thashethemexhi!
- STASI — Do të nisemi?
- SOFOJA — Dale të çlodhemi pak. Ty të zien gjaku, o byrazer, po mua m'i trazoi zorrët makina.

TUSIIKA — Na i skuqi nervat dhe ai dreqi...
shoferi!

KRISA — Nderi na e deshte të vinim me taksi
deri te porta e krushkut.

SOFOJA — Dhe t'ia buçisnim borijes bububu!
Hajde, or hajde! (Këndon) «Dilni hapni
penxheretë/ Po vjen Stasi vet'i tretë» (Be-
fas) Ore Stas! Ç'djall e ke vënë atë kasketë
në kokë?

STASI — Që të mos më bëhen flokët pisë nga
pluhuri.

SOFOJA — Tani kasketat s'janë fare në modë.

KRISA — Moshë e tij mbajnë republika. Stasit i
ka hije shumë republika.

STASI — (Që do t'u shmanget këtyre bisedave.)
Ç'lajthi paska ky pyll!

KRISA — Pse s'blen një republikë, Stas?

STASI — Të jenë pjekur vallë?

KRISA — Të blesh! Mos u bëj i shtrenjtë në
krunde dhe i lirë në miell.

*Hyn Dhosi, djalë fshati rreth të tridhje-
tave.*

DHOSI — (Sulet drejt Stasit.) Stasi! Më vdektë
im atë që ti je Stasi!

STASI — (I hutuar) Unë i tëri, pse si është puna?

DHOSI — Sa të pashë, më vajti mendja, ky ësh-
të dhëndri thashë. Më vdektë im atë, po.

SOFOJA — Po ai do të jetë, domosdo, s'jam unë
që...

KRISA — Po juve... kush...

DHOSI — Dhosi, kushëriri i parë i Klodit nga në-

- na. (*Përqafon Stasin.*) A ore Stasore. Stas, ç'më kënaqe! (*E përqafon prapë.*)
- TUSHKA — (*Si i kujtuar*) O! Domethënë krushku! Po si je, krushk, si vete, krushk? (*E shkund paq.*)
- DHOSI — Unë, që thua ti, thashë po dal t'i pres te e përpjeta e madhe se këtu me siguri do t'u mbetet makina. Më vdektë im atë po.
- KRISA — Këtu na mbeti që i rëntë një pikë. Dhe ta shikoje ç'makinë ishte! Si prej dhiplomati.
- SOFOJA — Më falni, më përzihet ca... (*Largohet*)
- DHOSI — Po rrini ca, çlodhuni, merrni veten.
- STASI — Ama lajthi, jo llaf! Të lenë të mbledhësh?
- DHOSI — Me mua mos çaj kokën! (*Dalin*)
- KRISA — (*Thërret*) Stas! Ki kujdes mos grisësh kostumin nëpër ferraaa!
- SOFOJA — (*Hyn*). Dhe thuaji Stasit ta heqë atë kasketë se nuk i shkon fare.
- TUSHKA — Ç'të mbeti goja te kasketa ty?
- SOFOJA — Dëgjomë mua. Nganjëherë këto gjëra...
- TUSHKA — Do t'i them. Derisa e thua ti, ashtu është, nuk i shkon.
- KRISA — Thirri Stasit, të vijë tani.
- SOFOJA — O dhëndër! Eja more, eja se po të pret nusja! (*Heshtje*) Dil, se ky pyll ka edhe arinj!
- KRISA — Korba! Stasi, Stasiii..
- SOFOJA — Pusho moj, se bëra shaka.

Hyn Stasi me Dhosin.

STASI — Ç'lajthi të mira kishte!

KRISA — I paske bërë xhepat si torba. Hidhi në çantë.

DHOSI — Derisa të arrijmë, do t'i kemi kollofitur, po hë!

TUSHKA — Oj të kollofitur! Me gjithë guaska bile!

SOFOJA — S'janë për dhëmbët tona ato. Tushkë.

DHOSI — Atëherë, rrugën e dini, unë po nxitoj që t'i lajmëroj. A, o Stasi, o Stasi! (*Largohet ca, i përshëndet me dorë.*) Auu-u!

KRISA — Si karafil m'u duk ky krushku! (*Nisen*) Pu... pu, ç'udhë e ligë! Do të më mbeten takat nëpër gurë.

SOFOJA — Zbathi se ecën më lehtë.

KRISA — Më vjen si turp pa. (*I zbath*)

TUSHKA — (*Stasit, mënjanë*) Hajde, or hajde! Ja, na erdhi dhe kjo ditë me nishan për ty, Staskë! Pa kur të na dalë kjo nuse përpara, e bardhë, e bardhë si ajkë qumështi!

SOFOJA — Më ke borxh një palë këpucë, Stas! Për ty i grisa!

TUSHKA — (*Vazhdon përfytyrimet e tij.*) Me ato gërsheta të gjata përmbi gjoks, si... femrat që na shfaqen në ëndërr...

KRISA — (*Me inat*) E nxore më në fund! S'të mban gjë barku ty!

TUSHKA — Në ëndërr them dhe unë... po në ato

ëndërrat e vjetra të djalërisë, moj Krisë, siç thoshte dhe kënga (Këndon) «Fle, dhe në ëndërr të shikoj dhe s'të harroj /Mos më mundo, o xhan, o shpirt, o zemër-o.»

KRISA — Mjaft, se na zure veshët! (Urdhëruese.) Stas, përvishi pantallonat, vër një shami nën jakën e këmishës. Unë përpara, ju pas meje! Në dhomën e pritjes së Ristos. Me krushqit e qytetit është bashkuar edhe Mariana. Në dhomë janë Ristoja, një çift, kushërinj të tij, e shoqja, Dhosi.

RISTOJA — Krushq, mirëseerdhët! Çifti të na trashëgohet! Ja kështu!

KRISA — (Çohet) Krushq, mirëse ju gjetëm! Si motër e madhe, më këmbë të mamasë, fale-minderit për pritjen nga thelbi i zemrës. Të na trashëgohen një herë e me jetë!

DHOSI — (Kushëririt) Deli djalë është, më vdek-të im atë!

KUSHËRIRI — Hë më i lumtë, ja.

KUSHËRIRA — Ç'punë bën thanë?

DHOSI — Ekonomist i thënka, merret me hesape.

KUSHËRIRA — Llogaritar si Xhikja ynë, pse s'thua?

DHOSI — Llogaritar xhanëm, po jo në kooperativë. Alamet rroge!

KUSHËRIRI — Hë më i lumtë, ja.

KUSHËRIRA — I lumtë, posi! (Kukuris me vete) Më therrshin mua po të mos i ketë rrumbullakosur të dyzetat!

KUSHËRIRI — Pun e madhe, se mos do t'i ziejë mishin!

Biseda zhvendoset në anën tjetër

SOFOJA — Po si u mban shëndeti, o të dashur krushq?

RISTOJA — Mirë jemi, shyqyr, mirë.

SULLA — Më këmbë erdhët? Kush e di sa jeni lodhur!

KRISA — Ç'është ajo? Si do të vinim më këmbë? Erdhëm me taksinë më të mirë të qytetit.

SOFOJA — Mirëpo, do ti sa arritëm te pylli i lajthive, seç i krisi brenda dhe na mbeti?!

KRISA — Thashë, më mirë ta hamë turpin me bukë e të shkojmë më këmbë se sa të pësojmë ndonjë aksident.

SULLA — U, larg qoftë! Mirë bëtë!

TUSHKA — Nuk zemëroheni, ë?

RISTOJA — Ç'është ajo fjalë!

Pauzë

SOFOJA — *(Stasit)* Fol edhe ti ndonjë fjalë!

STASI — Po ç'të them?

SOFOJA — Pyet gjë, zëre se do të diskutosh në mbledhje...

KRISA — *(Vazhdon bisedën me Sullën.)* Le gjithë e gjithë, krushka Sullë, po ky vëllai im don- te t'i jepte bakshish!

SULLA — Kujt?

KRISA — Atij de, shoferit! Apo jo, Stas?

STASI — *(I zënë në befasi)* E... po, po.

TUSHKA — Po unë nuk e lashë! S'bëhet kjo punë, thashë unë!

RISTOJA — Ç'na thua ndonjë të re andej nga qy- teti, Stasi?

STASI — Hiç, faktikisht... punojnë. Ju, si dukeni me bujqësinë?

KUSHËRIRI — Misrat i kemi të mbara sivjet.

TUSHKA — I pamë! Na kallëpi, sa krahu! (*Gjesti i tij komik shkakton kukurisje të mbytura. Krisa e nduk pas mënge.*)

STASI — Edhe pylli kishte kiamet lajthi.

DHOSI — Ç'i do? Janë pronë e shtetit, s'merret vesh kush i mbledh ato.

RISTOJA — S'na ke ardhur më për peshk, Sofo!

SOFOJA — Kam qenë i zënë. Mbeta dhe ca ditë dëshmitar në një gjyq.

KÛSHËRIRI — Hë më të lumtë, ja! Unë i kam shumë qejf gjyqet, po s'më ka rënë rasti të vete.

KUSHRIRA — E ç'punë kemi ne me gjyqet?

SOFOJA — Që të ngas muhabetin, një çift që ndahej pardje, ishte martuar duke e rrëmbyer njëri-tjetrin. Në fillim, ne, lagjia, habiteshim me tërë atë dashuri.

RISTOJA — Ja kështu!

SOFOJA — Ore, e di si e shikonin njëri-tjetrin? Në gojë, sikur u rridhte mjaltë. «Ja ç'ësh-të familja me sevda» — rrihnin gjoksin ca nga ata rinokët e paqjekur të lagjes.

KUSHËRIRI — Hë më u lumtë... (*E shoqja e nduk për xhakete.*) Po pastaj?

SOFOJA — Pastaj, o byrazer, tërë ajo dashuri, u kthye në një sherr që të ikje e të merrje sytë. (*Imiton*) «Ky, zotërinj gjyqtarë, është i poshtër, kthehet çdo natë kur mby-

llet biraria e fundit». «Mos ia vini re ësh-të budallaqe, s'më bëri kurrë një drekë a një darkë!»

DHOSI — Kështu e kanë martesat pa pëlqimin e prindërve.

SOFOJA — Apapa, ç'villnin për njëri-tjetrin! Vrer, vrer të gjallë!

MARIANA — E ke fjalën për atë Manushaqen, Sofo?

SOFOJA — Hë, tamam për atë!

MARIANA — Ashtu ndodhi, vërtet...

SOFOJA — (I kënaqur) S'ju thashë unë?

MARIANA — Vetëm se ti nuk e dikërke mirë se si janë martuar. Ata jo vetëm që nuk dashuroheshin, po as që e kishin parë njëri-tjetrin me sy përpara fejesës.

SOFOJA — A... jo, kjo do të jetë ndonjë Manushaqe tjetër! Ehu, sa Manushaqe ka!

TUSHKA — Ehu, sa Manushaqe ka! Sado kudo...

Hyn Klodi, e fejuara, me një dhisk për të qerasur. Drejtohet nga Krisa.

SOFOJA — (Stasit) Prapë e vure kasketën? Hiqe! Bëju pak guximtar, të shkretën. Je burrë apo s'je burrë?

STASI — Kollaj e di ti?

KRISA — Krushq, çifti të na trashëgohet, me jetë të lumtur! Edhe në shtëpitë tuaja! (I varnuses një varëse në qafë.) T'u bëftë motra kurban ty! (E puth me zhurmë.)

TUSHKA — (Stasit, ulët) Apapa, yll me bisht, Staskë! Për e bardhë... s'qënka dhe aq, po më

mirë. Ç'i do fare ato bardhoshet? S'kanë pikë lezeti, si të lara me dhallë!

SOFAJA — (*Merr gotën*) Me trashëgime, heqtë këmbën zvarrë edhe për martesë të tjera.

TUSHKA — (*Stasit, po ashtu*) Ç'fat që pate, qerratuc! Mirë thonë, «i duruari i fituari» (*Hutohet se Klodi është para tij.*) Për hair na qoftë!

SOFOJA — (*Stasit*) Dhuratat për nusen!

STASI — (*Shtyn me këmbë kasketën që i ka rënë para këmbëve.*) Me... me trashëgime! (*I vë një orë dere Klodit, hedh ca kartëmonedha në dhisk.*)

SOFOJA — Ngrije atë kasketë nga dyshemeja!

TUSHKA — Apapa! Dhe ta dish, Staskë, tërë meritat i ka Sofoja. A mjaftojnë një palë këpucë sipas zakonit?

SOFOJA — (*I pëshpërit Stasit.*) Të mos më kesh mua, s'je për asgjë. (*Me zë të lartë.*) Krushku Risto, brromp! Gazi t'ju trashëgohet e në fëmijët e tjerë. Mua këtu më keni.

RISTOJA — Me shëndet nga zemra e ta paça hua. Të gjeta, kushëri, në dasmë të vajzës!

KUSHËRIRI — Të prita, kusho! Hë më të lumtë, ja! Brromp dhëndrit!

SOFOJA — Mos më ngisni dhëndrin, s'është i rakisë ai ja ku e keni Tushkën që t'ju përgjigjet si burrat.

KUSHËRIRI — Të gjeta, Tushkë!

TUSHKA — Të prita! Të prita mu në lule të ballit! Me fund!

KUSHËRIRI — Me fund!

SOFOJA — Andej nga Shkodra nuk thonë të gje-
ta po «t'u turrça!»

DHOSI — Bukur thënkam, më vdektë im atë, po!

KUSHËRIRI — Edhe me shkodranë ke bërë mble-
sëri?

MARIANA — Jo mblesëri, jo!

SOFOJA — Miqësi, po! Ia marrim njëherë? (*Kën-
don*)

Trëndëlinë, moj, si të thashë, moj,
zhvish fustanë, moj, vish dollomanë, moj!

*Disa trokitje në derë. Kënga ndërpritet. Shi-
kime të habitura.*

RISTOJA — Do të kenë ardhur njerëz për urim.
Shko hape, Dhosi!

Hyn Dhosi, Ariani dhe dy vajza.

KUSHËRIRI — O! Qënka rinia e fshatit! Hë më
ju lumtë, ja!

RISTOJA — Urdhëroni, rini, urdhëroni! Në kokën
tuaj!

VAJZA E PARË — Pse, u fejove ti, Klodi? Ne ta-
ni, po e marrim vesh!

RISTOJA — Paçka, sonte do ta shpallnim, ja kështu!

ARIANI — Epo, urjime! (*Vete pranë Marianës.*)

VAJZA E DYTË — Qënka një çikë si fejesë sekre-
te...

RISTOJA — (*I befasuar*) Km... ja kështu...

SOFOJA — (*Merr situatën në dorë.*) Epo aty është
lezeti i fejesave, te fshehtësia.

MARIANA — Mama, ky është Ariani, ai mësuesi
që të kam folur, jemi bashkë.

KRISA — (Pa qejf) Gëzohemi! Ti i solle ato pipiruet?

ARIANI — (Mundohet ta rregullojë atmosferën.)
Ne erdhëm se na dërgoi kryetari i kooperativës. Ai siç duket dinte diçka. Shkoni dhe ftojini në mbrëmjen që kemi për festën e korrjeve, tha...

RISTOJA — Faleminderit, i thua, po sonte nuk do të vijmë. Kemi gazin tonë.

VAJZA E PARË — Mirë, xhaxha Risto, po kam frikë se kur të hapet fjala e fejesës, ka rrezik t'ju vijë gjithë fshati këtu. Janë që janë të mbledhur dhe...

RISTOJA — Hm... ashtu xhanëm, festa e korrjeve është festë e madhe, por...

KRISA — Krushq, mos t'ju vijë rëndë nga ne...

MARIANA — Ndoshta do të qe mirë sikur të venim, krushku Risto!

KRISA — Posi, të veni! Nishanet i shkëmbyem, s'kemi ç'të bëjmë më! Ne po shkojmë në hotelin e fshatit.

ARIANI — Mirëpo, kam frikë se kryetarit do t'i mbetej merak po të mos vinin edhe miqtë.

TUSHKA — Bravo kryetari! Unë jam i pari që do të vij! Si thotë dhe ajo kënga «ku ka zjarr e ku del tym/ ku ia bën daullja bym!»

KRISA — (Sofos, ulët) Sikur s'më pëlqen kjo gjë. Nuk na ka hije!

SOFOJA — Edhe mua s'më pëlqen, po kam frikë se mund të thonë që nuk i sajdisëm.

RISTOJA — Në vajçim, krushq, do të vemi të gji-

thë bashkë dhe do t'ia bëjmë «brromp» gjithë fshatit me gazin tonë!
DHOSI — Hajde, o burra, gazi na u trashëgoftë!
Të nisemi!

Dalin.

TABLOJA E DYTË

Paraskenë, pastaj salla e mbrëmjes. Në paraskenë kalon një grup ku është Krisa, Sofoja, Tushka, kushëriri dhe e shoqja. Sofoja, pak çakërcejf, murmurit këngë.

SOFOJA — E...e...e... mirë ia bëmë krushkësë, që i morëm çupënë..

KRISA — Sa të errëta këto rrugët tuaja, krushku Risto!

RISTOJA — Kujdes mos pengoheni gjëkund!

SOFOJA — Jepja krahun Sofos, moj xhan, mbështetu pa frikë.

TUSHKA — Le të ta japë, për besë, nuk çoj kokën fare!

KRISA — Ju zuri rakia dhe s'dini ç'flisni! Ku e latë Stasin?

SOFOJA — Mbeti prapa me nusen.

RISTOJA — Ishte edhe vajza juaj me ta, ishte dhe mësuesi, Ariani.

KRISA — Sa mirë!

KUSHËRIRA — (Të shoqit, ulët) Si t'u duk dhëndri ty?

KUSHËRIRI — Hë më të hëngërt mortja, ja! Burrë moj, si gjithë burrat m'u duk.

KUSHËRIRA — Burrë, burrë, po i madh për Klodin!

KUSHËRIRI — Ku t'i gjeja edhe Rinës një burrë si ky! I themi Sofos?

KUSHËRIRA — Lëri budallaqet.

KRISA — Ku mbeti jot bijë?

TUSHKA — Pse pishën do t'i mbaj unë?

KRISA — Baba të thëncin!

TUSHKA — Qënkeni fshat i zhvilluar, krushku Risto!

RISTOJA — Nukë keq!

TUSHKA — E dija që Lajthiza është fshat i mirë, po s'ma merrte mendja të ishte kaq i zhvilluar.

SOFOJA — Fshat modern, me kafene, me vallëzime, me çupa të bukura! Qytet fare.

KRISA. — Eh..

SOFOJA — Ç'pate?

KRISA — S'më pëlqejnë këto gjëra, me mbrëmje, me vallëzime. Ne na duhej një nuse e urtë.

SOFOJA — Hajde, moj Salushe, të kegen e mendjes! Dhe duam t'ju emancipojmë!

Dalin. Hyjnë Stasi e Klodi.

STASI — Ku mbeti ajo?

KLODI — Kush?

STASI — Mariana

KLODI — Nuk e di.

STASI — Sa e errët qenka rruga!

KLODI — ?!

STASI — Kurse rruga e shtëpisë sonë është gjithë dritë.

KLODI — ?!

STASI — Llamba e shtyllës është karshi dritareve të dhomës së gjumit. Po të duash ti, unë mund të vë për natën një llambë të vogël me dhjetë qirinj, me transformator.

KLODI — Do ta presim Marianën?

STASI — Si të duash ti!

KLODI — E presim. Pse na la vetëm?

STASI — Mbeti me atë mësuesin. Si e ka emrin ai?

KLODI — Arian.

STASI — Më duket se ata.

KLODI — Çfarë?

STASI — E kanë... e kanë... mullukrepsur.

KLODI — Çfarë?

STASI — E... e kanë ujdisur.

KLODI — Mundet.

STASI — Po ti?

KLODI — Çfarë unë?

STASI — Hiç... desha të të pyesja diçka.

KLODI — Pyet!

STASI — Jo, u pendova . Do të ishte mungesë takti nga ana ime.

KLODI — Çfarë?

STASI — Mungesë takti!

KLODI — (Bën sikur kupton.) Aha...

- STASI — Domethënë... si të ta shpjegoj...
- KLODI — E kuptova!
- STASI — Shkojmë apo presim?
- KLODI — Presim!
- STASI — Më mirë të presim, sepse e di, mund të na shohë njeri dhe thotë pastaj «ja këta, që posa u fejuan dhe rrinë në errësirë.»
- KLODI — Po ata ç'bëjnë? Pse u vonuan? Unë do t'i thërres...
- STASI — Jo, s'është edukatë.
- KLODI — Çfarë?
- STASI — Ja de... të bërtasësh, ashtu siç deshe të bëje ti.
- KLODI — Unë s'thashë se do të bërtas.
- STASI — The!
- KLODI — Jo!
- STASI — Mirë, nuk the! (*Heshtje*) Shkojmë pak më tej, në dritë?
- KLODI — Shkojmë.
- STASI — Mund... të të zë përkrahu?
- KLODI — (*E trembur*) Jo... pse?
- STASI — Si të duash... (*Dalin. Pas tyre hyjnë Mariana dhe Ariani.*)
- MARIANA — Mos u vonuan?
- ARIANI — Le t'i lemë edhe pak të fejuarit.
- MARIANA — Të fejuarit! I shkreti Stasi! Është i mençur, po këtu e ka humbur torruan fare.
- ARIANI — Në situata të tilla, çdo njeri mund të bëhet qesharak. Janë vetë këto fejesa qesharake...
- MARIANA — Nuk e kuptoj, si po rrokulliset kjo fejesë kështu? Bëra ç'mos t'ia ktheja men-

djen Stasit, po ishte e pamundur. Ç'mund të bëja më?

ARIANI — Nuk e di. Shpesh këto fejesa i pranohmë të gjithë në heshtje....

MARIANA — Ishte e kotë, Stasit nuk i kthehej mendja!

ARIANIT — Hm... pse t'i kthehet? Ai vjen këtu dhe e këput kumbullën nga dega.

MARIANA — Arian!

ARIANI — Në u prishtë kjo fejesë, këtë mund ta bëjë vetëm Klodi!. Ne me të duhej të kishim folur....

MARIANA — Ti beson se ajo do të priset?

ARIANI — Unë pothuajse jam i sigurt. Po më i sigurt jam për një gjë tjetër.

MARIANA — Për çfarë?

ARIANI — Që mamaja jote do të zemërohet shumë me ty dhe me mua!

Dalin.

Në mbrëmjen e vallëzimit. Sofoja dhe të tjerët kanë ardhur vonë dhe u ka mbetur një tryezë e veçuar, në qoshe. Prapa një perdeje tyli, duken çifte që vallëzojnë. Dëgjohet muzikë vallëzimi.

KUSHËRIRI — Hë më na hëngërt mortja, ja! U vonuam! Kryetari e ka mbaruar fjalimin.

SOFOJA — E ç'prishi? Ne erdhëm për qejf, jo për mbledhje.

KUSHËRIRI — Do të shpalleshin të dalluarit e fushatës.

RISTOJA — Nuk u vonuam nga qejfi, ata e dinë.

SOFOJA — Për mua, më mirë se shpëtova nga dhe-
mbja e kokës.

STASI — Pse?

SOFOJA — Se kur dëgjoj fjalime, më ze koka!

STASI — Po ne, pse s'na zë koka kur dëgjojmë
fjalimet e tua?

SOFOJA — Ore dhëndër... këtë gjuhë si brisk ta ki-
she vënë në punë aty ku duhej, jo më rrije
si gërxhel, që as të ngroh as të ftoh!

Rregullohen në tryezë. Dëgjohet muzikë

TUSHKA — (Stasit, ulët) Ç'fat që pate, ore qerra-
tuc! Shikoje! nuskën, shikoje!

MARIANA — Gëzuar, dajo Stasi!

STASI — (Si i zgjuar nga gjumi.) Gëzuar!

MARIANA — Nuk do të vallëzojmë?

STASI — Jo, se më shtrëngojnë këpucët.

MARIANA — (Ngrihet) Po marr Arianin atëherë.

KRISA — S'të durohet ty! Nuk pret të vijnë djem-
të, po hidhesh vetë si....

MARIANA — Ç'rëndësi ka kjo, mama? (Largohet)

KUSHËRIRI — Çudi xhanëm, pse nuk vjen
kryetari i kooperativës të utojë?

SOFOJA — Ç'na duhet ne?

DHOSI — Puna ia do të vijë, po atij nuk i pël-
qejnë këto lloj fejesa.

SOFOJA — More! Nuk i pëlqekan!

RISTOJA — S'janë llafe këto! Ai e ka lënë të vi-
jë në shtëpi, prandaj!

KUSHËRIRI — Me të dalluarit e fushatës ishte
shpallur edhe Klodi.

TUSHKA — Bravo, nuse!

STASI — (*Klodit, ulët*) Kryetari të paska lëvduar shumë! Kaq shumë punon?

KLODI — Si gjithë shoqet.

STASI — Atje, tek unë... nuk do të punosh kaq. Do të çlodhesh!

KLODI — ?!

STASI — Ç'lajthi të mira që kishte pylli se!

KLODI — Ëhë!

STASI — Të lënë të mbledhësh?

KLODI — Nuk e di.

STASI — E di sa vete kilja e lajthive dimrit?

KLODI — Ku ta di unë?

STASI — Tetë lekë!

KRISA — (*Si papritur*) Krushq të dashur, caktimi i datës së martesës, për palën tonë ka rëndësi të madhe!

RISTOJA — A? Pse ashtu?

KRISA — Nëna e ka taksur të bëjë dasmë të madhe, si qëmoti!

TUSHKA — E ka gëzimin e parë qëkur jemi martuar ne me Krisën.

KUSHËRIRA — Ka të drejtë! Kushedi sa vjet ka që pret dasmën e djalit.

KRISA (*E prekur nga ironia e saj*) U... se mos i iku mosha Stasit!

TUSHKA Është në lulen e moshës!

KRISA — Mund të priste edhe ca vjet, mirëpo nëna ka rënë shumë nga shëndeti dhe ne iu vumë: martohu, martohu...

TUSHKA — Do ta presim datën, krushku Risto?

RISTOJA — Më vonë! Ta bisedojmë me rrethin familjar. Apo jo, kushëri?

SOFOJA — Duhet ta caktoni shpejt, them unë!
 Dasmë e madhe kjo! Dy palë saze.
 DHOSI — Pse nuk flet edhe dhëndri?
 STASI — Si të vendosë familja!
 KUSHËRIRI — Hë më të lumtë, ja!
 DHOSI — Njeri me sedër tjetri!
 KRISA — M'a bëre zemrën mal, Stas i motrës!
 SOFOJA — Ngrejini gotat për këtë çift të zgjedhur dhe familjet e tyre!

Urime

STASI — (*Klodit, ulët*) Pse s'pini?
 KLODI — Nuk dua!
 STASI — Dukeni pa qejf...
 KLODI — Më dhemb koka!
 STASI — Do një aspirinë?
 KLODI — Jo.
 ZËRA — (*Nga tryezat e tjera*) Ej, Risto! Me trashëgim ore!
 ZË TJETËR — Do të vijmë në shtëpi, se këtu mund të thuash e shkova radhën!
 RISTOJA — Urdhëroni, hapur e kam! Faleminderit, nga zemra!
 ZË TJETËR — Orkestra! Merre vallen e nuses se do të kërcejë dhëndri i ri i fshatit!
 STASI — (*Sofos*) Për mua thotë?
 SOFOJA — Për ty, po për mua?
 KUSHËRIRI — (*Stasit*) Do të ngrihemi në vallë?
 STASI — Jo, jo...
 KRISA — Stasi, nuk i lot vallet popullore.
 KUSHËRIRA — Gjynah!
 ZËRA — Dhëndri, dhëndri!

SOFOJA — Do na falni, të dashur krushq, dhëndrit i është bërë një kallo nga këpuca. Po ja ku më keni mua! Ja ku po vij t'ia dredh një devollitçe bashkë me nusën! (Tërheq Klodin me vete. Mbetet Stasi, Dhosi, Krisa dhe kushërira.)

KUSHËRIRA — (Krisës) Vajza juaj s'paska hyrë në valle.

KRISA — Vërtet?

KUSHËRIRA — Ja ku po troket gotën me birë me atë mësuesin.

KRISA — Domosdo! Janë shokë pune.

KUSHËRIRA — Kur do ta fejoni?

KRISA — Na ka hyrë Sofoja për një doktor, por nuk po vendosim akoma.

KUSHËRIRA — Aha! Nuk të martohet me mble-sëri ajo.

KRISA — E, krushkë e dashur, në fillim të gjitha aшту bëjnë, sikur nuk duan mirëpo sytë u lëshojnë xixa ama!

KUSHËRIRA — Jo, se këtu thonë sikur do të fejojhet me atë mësuesin.

KRISA — Bah! Ç'është ajo? Ata i lidh vetëm detyra.

KUSHËRIRA — Mundet, llafe janë këto.

KRISA — Bëjnë ca xheste të papjekura këto, krushkë, prandaj hapen llafe.

(Pauzë) Të dija gjë nusa valle?

KUSHËRIRA — Përse?

KRISA — Për atë çështjen me mësuesin.

KUSHËRIRA — Kur të vijë, merre mënjanë dhe pyete.

-KRISA — Mirë më thua.

Në anën tjetër të tryezës

DHOSI — Ore Stasi! Ma rregullon një punë an-
dej nga ndërmarrja jote?

STASI — Po ç'në? Ti banon në fshat.

DHOSI — E kam hedhur grepin për në qytet
edhe unë.

STASI — E si?

DHOSI — Söfoja! Gojëmjaliti! Më vdektë im atë
po.

STASI — Nuk ju kuptoj.

DHOSI — E o derëbardhë, do të më gjejë një nu-
se qytetare. Si të jetë, s'kam shumë prete-
ndime, sa të fut këmbët në qytet.

STASI — Po dale se... Faktikisht kjo nuk më du-
ket e drejtë.

DHOSI — Çfarë nuk të duket e drejtë?

STASI — *(I zënë ngushtë)* Ajo de, martesë që
kërkon të bësh ti.

DHOSI — Jo more! Po kjo që bën ti, e drejtë të
duket?

STASI — Faktikisht....

DHOSI — Ama, mendje që më paske! Na, gudulis-
më pak që të qesh. Zotërinë tënde përse
po e merr Klodi? Mos kujton se i përqeu
kjo tulla jote?

STASI — *(I prekur)* Të lutem!

DHOSI — Për qytetin të merr ta dish; kurse ti
faktikisht nuk është e drejtë». Ahu! *(Ikën
nga tryeza)*

Vallëzimi mbaron. Kthehen të tjerët.

SOFOJA — (Arianit, që ka ardhur bashkë me të.)
Të lumshin këmbët! Paske qenë i yetmi
për këtë valle. Do të të gjej një nuse të mi-
rë.

ARIANI — I paske hyrë zanatit me gjoks!

MARIANA — Ohu! Po të mundej, do të martonte
edhe papën e Romës!

SOFOJA — Sevap do të bëja! (Qeshin)

Fillon sërisht muzika e vallëzimit.

ARIANI — Vallëzojmë, Marianë?

MARIANA — Po! (Çohen. Krisa i vështron e
shqetësuar dhe e pakënaqur.)

KUSHËRIRI — Po këto vallet bark më bark, a i lot
dot, Sofo?

SOFOJA — A, jo! Janë me zara për ne pleqtë
ato! Jemi pleh i vjetër ne dhe, që ta dish,
plehu i vjetër ndizet shpejt!

Ngrihet kushëriri e kushërira.

RISTOJA — Nuk do të pimë edhe nga një birë,
krushku Tushkë?

TUSHKA — Miku është budalla, krushk. Mua m'u
tha gryka, prandaj sado kudo, mirë është
të pimë edhe nga një. Dhe të faleminderit
shumë.

RISTOJA — Të lutem! Për këtë gëzim që kemi
sonte, kush kursen? Do t'i ve nën çezmë që
të ftohen. (Del)

STASI — Këtu qenka bira e ngrohtë. (Klodit) Në
«Turizmi» është akull!

KLODI — E di!

STASI — Ke qenë?

KLODI — Ëhë! Vajtëm në maj, kur dhamë shfaqjen e festivalit folkloristik.

STASI — Vërtet? Dhe ç'bënit?

KLODI — Kënduam e lojtëm valle në podium, pastaj u kthyem në «Turizmi» dhe kërcyem.

STASI — Ah! (Pauzë) Ti... i paskë qejf vallëzimet.

KLODI — I kam.

STASI — Unë jo dhe aq. Vërtiten aty si kali në lëmë e grisin këpucët!

KLODI — Nuk kërceni kurrë?

STASI — Jo... kërcëj, po s'onte më ka vrrarë këpuca. Por, që ta dish, unë edhe s'jam marrë me këto gjëra edhe aq qejf nuk i kam. Pse s'flet?

KLODI — Ë? Nuk e di...

Afrohet një djalë i ri.

DJALI — Me lejë, shoku dhëndër? Meqë nuk vallëzoni vetë, mund ta marr Klodin unë?

STASI — (I hutuar) Ta... ta merrni?

SOFOJA — (Ndërhyj) Natyrisht, mor i dashur, natyrisht! Vallëzoni!

STASI — Ju lutem, posi!

Në tryezë mbeten Stasi, Sofoja, Tushka dhe Krisa.

STASI — (Tushkës) E dëgjove? Paska kërcyer në podium e në «Turizmi»...

TUSHKA — Po është e bukur, ama! Ëngjellushkë!

STASI — Ëhë!

SOFOJA — Vërtet të ka vrrarë këpuca apo i ke dëngla? Kërce një herë me nusen.

STASI — Pse, paradë mode do të bëj unë? Të gjithë te unë do t'i mbajnë sytë.

KRISA — Mos kërcë! Ç'na duhen këto kërcime ne?

TUSHKA — Të keqen e moshës, o Stas! Ah, të kisha qenë nja dhjetë vjet më i ri unë i ziu!

KRISA — (Stasit) Ç'të thoshte Dhosi ashtu?

STASI — Hiç, ca budallallëqe!

KRISA — Mos ia var shumë, duket ai ç'karafil është.

STASI — Nuk ia vara.

KRISA — Po nuses, çfarë po i thoshe?

STASI — Asgjë, bisedojmë.

KRISA — Mos bësh ndonjë xhest të pamatur!

STASI — Pse, kalama jam unë?

SOFOJA — Dhe merre ndonjëherë fjalën në tryezë! Ti je dhe me shkollë, duhet të të presë gjuha hekur.

STASI — Mirëpo këtu më është trashur dhe mezi e vërtit nëpër gojë.

TUSHKA — Ke të drejtë, të trashet posi! E ke nga mocioni i madh.

STASI — Nga emocioni, thuaj!

TUSHKA — Njëlloj është. A e more vesh? E more!

KRISA — Tregoji nuses për shtëpinë, për rehatin që do të ketë.

STASI — Kjo vetë si mburrje.

SOFOJA — E shesin lëkurën e gomarit për ari ca që janë byk fare, jo ti që je si do perëndia! Foli, ore foli!

STASI — E di sa e zorshme më duket çdo gjë,

Tushkë? Sikur po bëjmë teatro dhe ja... do të mbyllet perdja.

TUSHKA — Po lezeti aty është, prapa perdes, në errësirë, ku gudulisesh dhe këmbë e duar pleksen me dashuri!

KRISA — Leri këto zagarllëqe!

SOFOJA — Mirë që ka Tushka, nën trapezë, aty është bukuria e fejesave.

KRISA — Edhe ti, Stas, mos u huto kështu! Ke mbi kokë llogarinë e një ndërmarrjeje dhe nuk e humbet toruan. Këtu ç'pate?

STASI — Kollaj e dini ju?

SOFOJA — Thuaji që shpëtoi nga kazona, nga...
(*Shikon Stasin që ka vënë kasketën.*) More! Prapë e paske vënë atë drejt kasketete?

STASI — Ç'të ka hipur me kasketën time?

SOFOJA — Hiqe menjëherë, hiqe se jemi në balllo këtu! Hiqe, se na more më qafë!

Stasi e heq, e lëshon në karrigen e Klodit. Në planin e afërt duket Klodi duke vallëzuar me djalin.

STASI — (*Tushkës, ulët*). Sa afër paskan qëndruar!

TUSHKA — (*Që është duke ngrënë*) È? Kush?

STASI — Ata! (*Ia tregon me shenjë*)

TUSHKA — Aha! Epo, dans hesapi.

STASI — Dhe bisedojnë! Ç'thonë vallë?

TUSHKA — Pesë me hiç! Xhelozia, Staskë, të cartallos trurin! Mos u bëj merak, se xhelozia e burrit për gruan vazhdon vetëm një vit. Ajo e gruas për burrin, po, ajo vazhdon tërë jetën.

KRISA — Mbylle!

SOFOJA — ...se, ta dish nga unë, disa gjëra të vogla nganjëherë bëhen sepër për prishjen e punëve.

STASI — Ti... përse?

SOFOJA — Për kasketën.

STASI — Aha! *(Thyhen lajthi dhe i hedh guaskat në xhep.)*

KRISA — Mjaft me ato lajthi! Edhe qëparë të pashë që thyeje e i hidhje në xhep! T'u bë xhepi si torbë.

STASI — Shumë zgjati ky vallëzim!

SOFOJA — Në do që mos të djegë miza, ngrehu e kërce vetë.

STASI — *(I brëngosur)* Sofo, si thua ti? Kaq djem të mirë ky fshat, pse pranoi ajo të fejojat me mua? Mos i kanë dalë gjë fjalë?

SOFOJA — Dëgjojeni tutkuni, dëgjojeni! Ti s'je në këtë botë, o derëzi! Këto të gjitha janë gati të marrohen në qytet...

STASI — *(E ndërpret)* Ma ke thënë nja dhjetë herë këtë.

SOFOJA — Se dhjetë herë më ke pyetur!

Vallëzimi mbaron. Kthehet Klodi.

STASI — U lodhe?

KLODI — Jo.

STASI — Shumë e zgjatën këtë herë.

KLODI — Nuk e vura re.

STASI — I pasjellshëm ai djali! Pse nuk erdhi të falënderonte?

KLODI — Nuk e kemi zakon këtëj.

Pauzë

STASI — Ama, kushedi sa të kanë zili shoqet ty!

KLODI — Pse?

STASI — Që do të martohesh në qytet. Faktikisht, shpëtove nga kazma.

KLODI — Jemi mësuar me punë, nuk na rëndon as kazma, as shata.

STASI — Epo... Faktikisht ka ndryshim të madh. Ta dish ti ç'jetë do bësh aty te unë! Shtëpia është e rehatshme, me ujë brënda. Instalova edhe banjë me vaskë e me dush. Dorezën e ka si telefon. Ke parë?

KLODI — Jo!

STASI — Le që ku do të shihje? Vetëm «Turizmi» ka të tilla. Pse s'flet?

KLODI — Se më dhemb koka! (Pauzë.)

KRISA — Nuse, xhan, eja dalim pak se kam një fjalë.

STASI — Ç'e do?

SOFOJA — (Pëshpërit) Rri urtë, se nuk ta marrin. (Dalin Krisa e Klodi.) Ama për i shastisur që je, o Stas!

STASI — Pse? Mos dukem për të qeshur?

SOFOJA — Me atë kasketë! Zhduke more në fund të dheut, të thashë!

STASI — Po kjo është e re fare! (E heq. Nuk di ku ta verë. E vë prapë në kokë.)

Krisa e Klodi, mënjanë.

KLODI — Ç'do të më thoni?

KRISA — Nuse, xhan! Mua më ke kunatën e ma-

dhe, më ke për ditë të bardhë e të zezë se u bëmë një familje tani!

KLODI — Këtë do të më thoshit?

KRISA — Mos u bëj e paduruar! Desha të të pyesja për... për vajzën time. Ajo kushërira juaj më hodhi ca miza për atë Ariamin, demede kanë zënë dashuri me njëri-tjetrim. Të jetë e vërtetë vallë?

KLODI — Nuk më kanë thënë gjë.

KRISA — Domosdo që s'të kanë thënë se dashuritë nuk tregohen, po ti vetë nuk ke nuhatur gjësendi?

KLODI — Jo, por...

KRISA — Hë!

KLODI — Edhe sikur të dashurohen, ata e meritojnë njëri-tjetrim.

KRISA — E meritojnë, a s'e meritojnë, atë e di unë! (Pshërëtin) Ç'bombë më plasi mbi kokë! Eja të ulemi!

STASI — (Klodit) Ç'të tha Krisa?

KLODI — Pse pyesni kaq shumë?

STASI — Si? Unë pse pyes? Po a nuk jemi të fejuar?

KLODI — (Pshërëtin) Po... të fejuar.

STASI — Atëherë?

KLODI — Më pyeti në dashurohen Mariana dhe Ariani.

STASI — Po ti si i the?

KLODI — Nuk e di, i thashë.

STASI — Ama, ti e di!

KLODI — Edhe ju e dini, pse nuk ia thoni vetë?

STASI — S'ia them se ajo nuk do ta pëlqejë kë-

të dashuri. Ajo ka qejf doktorin e Sofos.
Do të mërzzitet shumë.

KLODI — Çdo fejesë, disa i mërzzit, disa i gëzon.

STASI — Ç'deshët të thoshit me këtë?

KLODI — Asgjë! (Vjen një djalë tjetër dhe e merr për vallëzim)

STASI — (Tushkës) Hë... a nuk të thashë? Është më e djallëzuar sesa kujtoje ti.

TUSHKA — Po është e bukur, ama! Do të të kë-në zili shokët! Toptan, të martuar e beqarë.

Kthehet Ristoja me shishet dhe çifti i ku-shërinjve.

RISTOJA — Janë të ftohta këto, nga burimil Ku-shëri, ngreje! Një ditë, dhëndri ma bëri kë-nën spathi me një raki të vjetër që kur e kujtoj, çurg më venë jargët.

KUSHËRIRI — Hë më i lumtë, ja!

DHOSI — Brompt, dhëndër! Ahu si jam unë, o Stasi! Behar jam, s'mbaj inat fare, më vdektë im atë!

RISTOJA — Nuk ia dredhim edhe një valle, o Sofo? Ta porosit?

SOFOJA — Aman ore! Nga gazi i kësaj fejesë, mua më luajnë këmbët vetiu.

RISTOJA — Po ti, Stasi?

STASI — Mua... më shtrëngojnë këpucët!

KRISA — Stasi do të kërcëjë në dasmë! (Muzika)

MARIANA — Këtë valle, sikur e ke qejf edhe ti, mama. Pse nuk ngrihesh?

KRISA — Se nuk më bën shpirti.

MARIANA — Dukesh e mërzzitur.

KRISA — Nga fjalët e bukura që dëgjoj për ty!
MARIANA — Njerëzit mund të flasin si të duan.
KRISA — Domethënë, nuk ke gjë me atë mësuesin?

MARIANA — Edhe sikur të kem, ç'të keqe ka?
KRISA — Ta dish, ditëshkurtër, dhëmbin kaq ta bësh, si të elefantit, ne me tët atë nuk do të pranojmë!

MARIANA — Pse flisni kur nuk e njihni fare?
KRISA — Sofoja të mblesëronte doktor Thimaqin që është specializuar për nervat.

MARIANA — Unë nuk vuaj nga nervat! Klodi, a dalim pak jashtë?

KLODI — Dalim! (*Largohen*)

STASI — S'ke ç'i bën kësaj pune, Krisë!

KRISA — Ku është Tushka? Hidhet në valle, i humburi dhe m'i le mua të gjitha telashet. Duhet ta shkëputim prej vj, Stas!

Pëshpëritje, Errësim i sallës. Në paraskenë, Klodi e Mariana.

MARIANA — Klodi, pse je kështu? Ti, një vajzë kaq e gjallë, sonte s'flet fare!

KLODI — Nuk e di se si jam...

MARIANA — E kishe përfytyruar ndryshe ditën e fejesës sate?

KLODI — Mundet.

MARIANA — Nuk ke dashuruar kurrë, ndonjë djallë?

KLODI — (*E trembur*) Jo! Pse më pyet? Unë jam e vogël.

MARIANA — Si të duket Stasi?

KLODI — Nuk e di... Të gjithë për këtë fejesë po më flasin, shoqet, shokët.

MARIANA — Nuk ndien ndonjë çikë dashuri për të?

KLODI — Jo! Unë... nuk e kuptoj fare atë. Apo p'kështu u ndodh të gjithave?

MARIANA — Unë kam qënë kundër fejesës suaj. E di?

KLODI — Jo, pse?

MARIANA — Sepse e dija që do të mbeteshit të huaj për njëri-tjetrin.

KLODI — Ato kushërirat më thonin se të gjithave kështu u ndodh në fillim, pastaj mësohen. Kurse ti... ndryshe e ke ti. Ju dashuroheni!

MARIANA — Pse nuk dashurove edhe ti?

KLODI — Mua më fejuan pa filluar...

MARIANA — I doli së keqes përpara yt atë! Po ti vetë, pse pranove?

KLODI — Po ti, pse çuditesh, mësuese? Edhe motra ime kështu u martua. Babai tha «të kemi gjetur një djalë shumë të mirë, në qytet» dhe unë pranova. Sa vajza janë martuar kështu, thashë më vete...

MARIANA — Po, ti ke të drejtë, s'duhet të çuditem. (Pauzë) Stasit ti i këpëlqyer.

KLODI — E shoh! Po mua, pse më duket aq i huaj, vallë?

MARIANA — Sepse nuk të bashkon asgjë me të. (Pauzë) Kurse ai... njihte një vajzë të mirë, ndoshta edhe e dashuronte atë.

KLODI — Pse nuk u fejuan me të dhe të shpëtoja unë?

MARIANA — Nuk e lanë thashethemet. —
KLODI — Marianë... ti je e mirë. Thuajti atij të he-
... dorë nga unë!...

Dalin. Po aty, Stasi dhe Ariani.

STASI — Pse më nxore jashtë?

ARIANI — Të freskohemi. Brenda na u zu fryma?

STASI — Dëgjo! Unë i di të gjitha për ju.

ARIANI — Aq më mirë.

STASI — Më mirë nuk do të pranojë, ta dini!

ARIANI — Do ta bindni ju dhe ajo do të pranojë?

STASI — Unë?

ARIANI — Po, ju që e kuptoni dashurinë tonë, du-

het edhe ta bindni!

STASI — Këtë kërkonit nga unë?

ARIANI — Desha edhe t'ju largoj nga ajo tryezë

ku flitet vetëm për mblesëri të këqija.

STASI — Aha! Qënkeni edhe ju kundër fejesës si-

me! Nuk çuditem, xhanëm! Ata që dashuro-

hen kanë unitet mendimi.

ARIANI — Pse, ju vetë nuk keni dashuruar kurrë?

STASI — Respektojani pak distancën që na ndan,

djalosh. Faktikisht, do të martoheni me mbe-

sën time.

ARIANI — Pse i shmangeni përgjigjes?

STASI — Sepse së shkuarës i vura kapakun.

ARIANI — Kaq i lumtur jeni?

STASI — S'hashtë ashtu. Por jam i kënaqur. Nga

ajo, nga e ardhinja e jonë.

ARIANI — Po ajo, si është vallë?

STASI — Gfarë? Mos dini gjësend?

ARIANI — Pse u shqetësua?

STASI — Faktikisht... ju edhe mund t'ua them, më mundon një si brengë.

ARIANI — Këtë duhej ta prisje, përderisa nuk e njeh fare.

STASI — Mua më mundon pyetja, pse pranoi të mar-tohet me mua?

ARIANI — Pyeteni Sofon.

STASI — Sofoja në një vrimë i bie fyellit! Të shpëtojë nga kazma, thotë.

ARIANI — Kurse ti e di që kjo s'është e vërtetë.

STASI — E di.

ARIANI — Këto vajza të marrin gjak në vetull për punë.

STASI — Po atëherë? Mos i kanë dalë gjë fjalë?

ARIANI — Jo,

STASI — Zakonisht këto nuk ia rrëfejnë atij që fe-johet, po ca gjëra të vogla, unë edhe mund t'i fal.

ARIANI — Pa u fejuar mirë dhe filluat të dyshoni e të bëheni xheloz?

STASI — Thonë se kur bën dashuri gruaja, i fun-dit që e merr vesh është burri.

ARIANI — Ti dyshon sepse nuk e njeh. Ajo s'ka asgjë të keqe, E keqe është vetëm mënyra sesi po bashkoheni ju të dy nga një njeri i tretë.

STASI — Kjo është e keqja më e vogël. Baraz me zero, mund të them. Më lehtësuat shpirtin. Ju falem nderit!

ARIANI — Nga dyshimet nuk ju shpëtoj dot, ama!

STASI — Unë të besoj ty! Tani, së shkuarës, ka-

pakun. Jam i lumtur! (Afrohen Klodi dhe Mariana) Po ju?

MARIANA — Shëtitem pak edhe ne, si ju.

KLODI — Më mirë të iknim në shtëpi.

STASI — Kur të ngrihen edhe njerëzit e familjes.

Nuk bën të ikim pa ta.

MARIANA — (Arianit) Eja pak!

STASI — Ku do të veni?

MARIANA — (Tregon një qoshe të errët) Aty!

STASI — Po e bëni fora! Nuk ka lezet!

MARIANA — Këmi një bisedë sekrete, pse meritësh ti?

STASI — Puna juaj! Mua kjo s'më pëlqen!

Të dy çiftet mbeten në skaje të skenës.

STASI — Ç'të tha Mariana?

KLODI — Pse më pyesni gjithmonë, sikur jam në polici?

STASI — Polici? Ç'hyn policia këtu? Unë kam të drejtë të të pyes sepse jeni e fejuara ime. Pyesni po të doni. Le që femrat nuk e kanë zakon t'i pyesin burrat.

KLODI — Ashtu?

STASI — Kështu thonë. Ju jeni e parrahur me jetën, shumë gjëra nuk i dini po do t'jua mësoj unë. Ja për shembull...

KLODI — Filluat që tani?

STASI — E kam për detyrë. Përndryshe, si mund të krijohet një bashkim i harmonishëm midis nesh? Ishte fat i madh që ti je e re kurse unë, i pjekur.

KLODI — Prandaj erdhët ju deri në fshatin tonë?

STASI — (I alarmuar) Jo, jo... më keqkuptuat. Por... bazat e vendosjes së mirëkuptimit dhe harmonisë bashkëshortore...

KLODI — Dëgjoni, flisni thjesht për të mundni. Unë s'ju njihja, as ju nuk më njihnit. Na fejoj Sofoja. Pas kësaj, a nuk të duket sikur sonte, me ne të dy po qesh tërë fshati?

STASI — Qesh? Pse qesh? O, nuk ju kuptoj fare!

KLODI — Nuk e kuptoni që çdo gjë mbaroi ashtu siç nisi, edhe për të qeshur edhe për të qarë?

STASI — Jo, në asnjë mënyrë. Prit, mos u nxito. Asgjë nuk ka mbaruar, përkundrazi, tani fillojnë tërë të mirat. Mendohu mirë sonte!

KLODI — Është e kotë!

STASI — Mos...

Befas, dalin me zhurmë nga salla Sofoja dhe të tjerët.

SOFOJA — Ja ku qenkan pëllumbat e Sofos! Paskan nisur t'i gjuajnë njëri-tjetrit mu në gojë! Gugugu, moj gugufu!

TUSHKA — Gilivili, gilivili!

KRISA — Lerini këto budallallëq!

SOFOJA — Mos u skuq ashtu, Stasi! As ti, nuk këzë, se kështu e kanë këto punë!

TUSHKA — A nuk të thashë që lezetia është prapa perdes?

KLODI — Por unë...

STASI — (Ulët) Jo... mos foli të lutem! Mendohu sonte! Nesër! Bisedo me babanë, me mamënë... Nesër!

KRISA — Po Mariana ku vajti?

STASI — Këtu rrotull është, me atë mësuesin.
KRISA — Tushkë! Më hëngri, gjarpëri!
TUSHKA — Gjarpëri? Ku u gjend natën, more i
ligu? (Del duke thirrur.) Doktor! Infermieri!
Veterineri!

TABLOJA E TRETË

Mëngjes. Paraskenë, para shtëpisë së Ristos.
Dëgjohen këmborët e kopësë që posa ka ka-
luar. Sofoja, gati për rrugë, me një shkop
në dorë, Krisa, Tushka dhe Stasi e Mariana.

STASI — E kam kokën të rëndë. Pothuajse s'kam
fjetur fare.

SOFOJA — A e di pse s'fjete? Se ndërrove mëny-
rën e jetesës, hyre në sërën e burrave. Kur
të martohesh, sapo të zgjohesh në mëngjes,
në vend të murit që ke parë deri tani, do të
shohësh një fytyrë engjellushke!

TUSHKA — Dhe në vend që të shtrëngosh jastë-
kun, do të shtrëngosh...

KRISA — Pusho!

STASI — Nuk e kam nga pagjumësia, jo! Ju nuk
dini asgjë! Unë jam si ai që pret vendimin

e gjyqit.

MARIANA — Ky është tension nervor, dajo!

SOFOJA — Nervor tension? Ja ç'është! Grama, Tu-
shkë!

TUSHKA — Seç mban një erë kjo udhë... pëh!...

SOFOJA — Mban erë c'ap. Kopeja paska ikur me kohë, po ja, era e c'apit ka mbetur.

KRISA — Hyjmë të përshëndetemi e të ndahemi tani?

SOFOJA — Hyjmë! (*Shtyn portën.*)

KRISA — Mbyllur?

TUSHKA — Ç'kanë? Nuk u ka dalë gjumi akoma?

SOFOJA — Ore krushq! Zgjohuni more, jemi ne!

Heshtje.

TUSHKA — Pse s'përgjigjen? S'më pëlqen kjo heshtje.

KRISA — Sofo, ç'po ngjet?

SOFOJA — Ku ta, di unë?

STASI — Faktikisht... këtë e di vetëm unë!

SOFOJA — Ti? Ti s'di asgjë!

KRISA — Mos u zemëruan meqë nuk ndenjëm për të fjetur në shtëpinë e tyre?

SOFOJA — Jo më, ç'ne! Mua m'u lut Ristoja vetë që t'ju irregullojë në hotel se janë ngushtë.

TUSHKA — (*Troket*) S'dihet si mund ta kenë zakonin. Mund ta duan më të trokitur! (*Troket prapë*) O krushq! Po jemi në more, hapeni!

Heshtje.

KRISA — Nuk përgjigjen! (*Nxehet*) Turp të keni!

SOFOJA — Shëët! Dëgjohen hapë në oborr! Po vijnë!

Hapet pak porta dhe del Sulla.

SULLA — Sofo! Eja pak, më tha Ristoja.

KRISA Pse?

SOFOJA — Mbani gjakftohtësinë. Dreqi e di ç'ka ndodhur këtu. Mos u shqetësoni, e zgjidh unë lëmshin. (*Hyn brenda*)

MARIANA — Eja të ulëmi aty te ledhi, dajo!

TUSHKA — Sado kudo, paskan ca zakone që të trembin.

MARIANA — Dajo, mos u shqetëso, qdo gjë do të mbarojë mirë.

KRISA — Po ai lajkaxhiu, Sofoja, pse po vonohet?

Zëra të mbytur nga brenda.

STASI — Shëet! Dëgjoni gjë ju? Ç'thonë?

KRISA — Shamate bëjnë, po s'kuptoj asgjë!

TUSHKA — Mbaj vesh te porta, ti Marianë!

MARIANA — A, baba! Që të më kapin duke përgjuar, thua ti?

TUSHKA — Au, edhe ti...

KRISA — Kjo... kjo që na i bëri gjakun arme me fshehuricat e saj, si i ati!

TUSHKA — Sado kudo... të lutem shumë, domethënë!

Del Sofoja, i përcjellë nga Sulla.

SOFOJA — (*Bërtet*) Këto janë turpe të padëgjuesha, Risto, turpe!

SULLA — Nuk do, ditëshkurtra, nuk do! Ne jemi nxirë e thëngjillosur nga e keqja.

SOFOJA — Dhe dil këtu në shesh të burrave, Risto, mos dërgo gruan.

SULLA — Ka turp t'i dalë përpara Stasit. U zhbravit i ziu Risto!

STASI — Si është çështja më në fund? Foll!

SOFOJA — Akoma ti? Na qenka bërë pishman tjetra!

STASI — Këtë... e prisja.

KRISA — Ç'janë këto bomba që më bien njëra pas tjetrës? Ç'është ky fat i gremisur?

STASI — Ja, kjo ngjarje ishte me të vërtetë tragjike!

KRISA — Tragjike!

SOFOJA — Mos u nxitoni, xhanëm! Vetëm çupa nuk do, pa familja është dakord. Ja të shohim ç'përfundim do të japë presioni që u bëra.

STASI — Më mirë të mos kishte nisur fare e gjitha kjo...

SOFOJA — Po ti, pse nuk na rrëfeve që mibrëmë për atë bisedë që ke bërë?

STASI — Ishte punë për mua. Do të bëj njëherë sipas kokës sime unë apo vetëm sipas suajës?

SOFOJA — Sipas kokës sate! Zaten ajo koka jote të mori në qafë, se të thashë njëqind herë për atë drejtë kasketë, ta futje në fund të dheut. Kurse ti, ma ngjeshje në kokë dhe dukesh si e premtë e zezë.

MARIANA — Nuk e ka fajin kasketja, jo!

SOFOJA — A, edhe ti rol të bukël ke luajtur! Atë që ne ndreqëm ditën, ti na i prishe natën!

MARIANA — Unë as ndërtova, as prissha gjë. Të

gjitha i bëtë ju që kurdisët këtë fejesë. Kurse tani na dërdëllit për kasketën! Kapeni si ai i mbyturi pas një filje barë!

SOFOJA — S'kupton gjë nga bota, ti çupë! Në prishjen e kësaj fejesë, rolin kryesor e lojti kasketa se ajo e tregonte Stasin fytyrëvrerosur. Surrat akshami e tregonte!

STASI — Mjaft! S'dua të dëgjoj më asgjë! Të ikim!

SOFOJA — Prit sa të mbarojë afati i ultimatumit!

STASI — Më lini të qetë, nuk dua të dëgjoj më asgjë!

KRISA — Prit, të kegen motra! Do zoti e ia kthejnë mendjen! Këto të voglat nga moshë, kë shtu e kanë, shpejt kandisen, shpejt bëhen pishman.

SOFOJA — *(Troket në kanatin e dritares me stampin e tij.)* E moj? U mejtuat apo jo?

KRISA — Ç'thonë?

SOFOJA — Heshtin!

STASI — Ja si u bëka njeriu qesharak! Të ikim! Faktikisht, edhe për mua kjo fejesë ka mbaruar!

MARIANA — Mos u dëshpëro, dajo! Më mirë që mbaroi kështu. Ju ishit të huaj për një tjetrin.

STASI — Po ai... djali, Ariani, ku është?

MARIANA — Tani duhet të vijë.

SOFOJA — Qetësi! Po dalin! *(Del Ristoja e Sullën.)*

RISTOJA — Na fajn! Më t'vjen kaq rëndë, sa si-

- ... kur kam çatinë mbi kokë! Po me pahir...
nuk u bënë gjë!
- SULLA — U thëngjillosëm!
- SOFOJA — I ratë së mirës me shqelm! S'gjeni
dhëndër si ky!
- RISTOJA — E dimë! Na çërrit zemra, po hë?
- SOFOJA — Nuk ju vjen më fat si ky në derë!
I vetëm, shef, shtëpi!
- SULLA — Na thëngjillosi kjo çupë!
- SOFOJA — Do t'ju mbetet në derë me njollën
«e ndarë nga i fejuari».
- KRISA — Do t'ju mbetet! E fejuar ka qenë
vërtet!
- SOFOJA — Fejesën e dinë të gjithë, ajo ishte
fakt i kryer!
- TUSHKA — More i kryer dhe prapa perdes po të
duash, po hë!
- SOFOJA — Kush do t'jua zerë për bishti atë vaj-
zë të ndarë?
- RISTOJA — Eh...
- SULLA — Eh...
- SOFOJA — Po sikur ta shtynim ca?
- RISTOJA — Si?
- SOFOJA — Domethënë, ta mbajmë të fshehtë
prishjen, derisa t'ia ktheni mendjen!
- STASI — Mjaft më! Po flisni marrëzira! U iku
koha fejesave me pahir!
- KRISA — Na sillni nishanet dhe dhuratat!
- Ristoja, Sulla dhe Sofoja hyjnë brënda.*

STASI — Faktikisht...

KRISA — Sa lekë e darovite nusen në dhisk?

STASI — Sa më zuri dora! Se tre, se katër mijë!

KRISA — I humbur! Mund të t'i bëjnë hasha ndonjë mijë lekë tani!

STASI — Le të bëjnë ç'të duan! Unë dua vetëm të iki dhe të mos e shoh më kurrë këtë fshat!

TUSHKA — More... si u bë kështu, ë? A e dini që i doli?

KRISA — Ç'thua ti, more?

TUSHKA — I doli, dreqit, i doli!

KRISA — I doli... i doli! Ç'janë këto llomotitje? Nxirre!

TUSHKA — Atij deh, shoferit! Nuk na tha «do vini për lesh dhe do të ktheheni të qethur?»

KRISA — Mbylle!

SOFOJA — *(Del me dhuratat.)* Zemrat të gëzuara! Merrini dhe ruajini! Nishanet do të na duhen prapë. Në krye të javës, të gjen vëllai ty një më të mirë, jo si kjo që qe si arapëshë!

MARIANA — Me Stasin nuk ke më punë ti! Peshko ndonjë dhëndër tjetër deri sa të të shkojë kali mbi urë, po ki mendjen se do thyhesh qafën!

SOFOJA — Mjerë ai që do t'i zesh derën, çupë!... Ika unë! Ka të tjerë që më duan e më kujtojnë! *(Largohet pa zhurmë)* Hyn Ariani, kur janë duke u nisur.

ARIANI — Po ikni?

STASI — Po... E morët vash?

ARIANI — E prisja. Ishte e natyrshme dhe e drejtë.

KRISA — Ashtu? Po që t'i hapen fjalë çupës sime, e drejtë ju duket?

MARIANA — Mama!

STASI — Motër, e ke kot! Dashurisë nuk i vë dot frerë. Mblesërive, po!

KRISA — Kurrë! Nuk ju jap lejën kurrë! Fol, Tushkë.

TUSHKA — Ç'të them dhe ti, Krisë? Sado, kudo e tha Stasi atë të frerëve. Dhe ti, mor djalë, mos e zgjat! Duku andej nga shtëpia! Kemi shtëpi ne!

KRISA — Obobo! Të gjithë janë kundër meje! Obobo! Po Sofoja? Ku është? Pse iku? Na, Sofo!

MARIANA — Në drejtë të vejë, mama! Ai dhe gjithë soji i mblesëve.

KRISA — Ai nuk ishte mbles! Ai ishte njeri i mirë, që më e i dhembshur, ai nuk pranonte ta thërrisje mbles!

ARIANI — Njëlloj janë, si qeni i bardhë si ai i mur-më, të dy bushtra e zezë i ka bërë!

Heshtje. Nisen.

KRISA — (E merr veten.) Përvish dy herë pantallonat, Stas! Vër një shami nën jakën e këmbës! Dhe të ikim!

TUSHKA — Të ikim! Pas meje!

EPILOG

Mirëmbrema, Shpresë! Mirëmbrema, Stasi! Mirëmbrema, Stasi dhe Shpresa!

Paraskenë, para shtëpisë së Stasit. Në rrugicë, Stasi dhe Shpresa.

STASI — Mirëmbrema, Shpresë!

SHPRESA — O! Mirëmbrema Stasi! Kaq vonë s'atje? E shtëinë, dita kur lajné kokën...

STASI — E prish dhe unë nganjëherë rregullin. Vajta në teatër. Ishte ajo komedia. E' de, ajo për «nusen e...»

SHPRESA — Dhe s'i t'u duk?

STASI — Jo dhe, aq keq xhanëm, mirëpo kam një vërejtje serioze!

SHPRESA — Për kë?

STASI — Për autorin! Ja ta zëmë, ti thuash, more autor, se njeriu vajti aty afër të dyzetave, të themi, a s'ka mundësi ky njeri, t'i thuash, more autor, që të ketë një Shpresë?

SHPRESA — Një shpresë?

STASI — Që të gjejë një vajzë të mirë... aty rrotull të tridhjetave dhe ta njohë, dhe ta dashurojë... Nuk kam të drejtë?

SHPRESA — Siç duket autori nuk e ka vrarë mendjen për këtë derisa e lë në mes të rrugëve!

STASI — Do jetë martuar me kohë për vete, qerrtai. Faktikisht, e ka vënë kasketën mbi sy! Po jo, mör firaun, t'i thuash, se nuk e njeh jetën siç duhet... domethënë realitetin objektiv, dua të them. Ai personazhi yt mund të ketë edhe një zgjidhje tjetër.

SHPRESA — Mund apo duhet?

STASI — Ai duhet të ketë një Shpresë. Vetëm një,
me Sh të madhe! *(I jep krahun.)*

SHPRESA — Pa shiko! Paska dalë nëna jote në
ballkon!

STASI — Edhe Tushka... o, dhe Krisa, Mariana,
Ariani! Qenkan të gjithë! Ç'presin vallë?

SHPRESA — Ku ta di unë?

STASI — Ta marrë e mira... Po, faktikisht, sikur nuk
ka lezet me kaq shumë spektatorë pa!...
(Përqafohen.)

FUND

PERSONAZHET

SHI NË PLAZH

komedi

PERSONAZHET

ZENO XHIXHOJA — mësues afër pensionit

LAJDJA — e motra, pak më e re

ALBERTI — i nipi, rreth njëzet e shtatë vjeç

MILO TAFANI — mjeshër mekanik, afër të pesëdhjetave

IZMINI — e shoqja, rreth dyzet e pesë vjeç

JETA — vajza e tyre, njëzet vjeç

ÇOMJA — pensionist

SANDA — e shoqja

LILI — mbesa e Çomes

ibemok

Ngjarjet ndodhin gjatë disa ditëve, në plazh.

TABLOJA E PARE

Dy kabina fqinjë, në plazh, me verandë përpara. Në një rën verandë Sanda rregullon tryezën për darkë. Çomja del nga kabina, duke ecur si i ngrirë, ngaqë është djegur në diell. Sanda e lëndon pa dashur.

ÇOMJA — Oo! Oo!

SANDA — Më rëntë një pikë, më rëntë. Të lëndova shumë?

ÇOMJA — (Ulet duke rënkuar.) Obobo! Mbarova! Lavë! Vullkan i gjallë.

SANDA — Më fal!

ÇOMJA — Ç'të të fal, ç'të të katranos!

SANDA — Sonte do të të lyej me kos.

ÇOMJA — Pëh, ç'mërzi! Më doli për hundësh ky plazh. Mbushur kabinat me rini! Ftuja dhe ftujakë! Xhuxhuxhu këtej, xhuxhuxhu andej, më ke shpirt, të kam xhan! S'ke me kë të këmbesh dy fjalë. Si e kishte emrin ai burri që lojtëm shah në rërë?

SANDA — Se Milo, se Lilo.

ÇOMJA — Shiko e ma gjej. Ftoje për një vizitë se u bëra derr.

SANDA — U, llaf ky! Të ftoj burrin e botës pa e njohur mirë!

ÇOMJA — O moj derdimene se s'bëhet njeri xheloz për ty, jo. (Sanda lëviz dhe e lëndon prapë.) Aa! Shpirtkazmë! (Zëri i shuhet se para kabinave duken Zenoja, Lajdja dhe Alberti me valixhe e çanta. Çomja e ndalon Sandën duke e kapur pas mësalle.) Shiko! Komshinj më duket! Dhe me qitharë! O, ç'fat!

ZENOJA — Mirëmbërma! Kabina njëzet e tetë?

ÇOMJA — Njëzet e teta. Mirëmbërma!

ZENOJA — Atëherë njëzet e shtata është kjo! S'e luan topi. Lerini valixhet. (Nga Çomja.) Të njihemi: Zeno Xhixho, pedagog, motra, nipi.

ÇOMJA — Gëzohem, jashtëzakonisht gëzohem. Ah, ç'fat! Dy ditë kabina bosh, mua atje mendja. Ishalla vjen ndonjë moshatari im, ishalla! Kur të mos kem njeri. Se këtu, anembanë rini, çifte të lumtura, dorë për dorë, xhuxhuxhu, pëshpëshpësh, më do, të dua...

ZENOJA — Me kë kam nderin?...

ÇOMJA — Thoma Çakshiri, shkurt Çome. Kasap në pension.

ZENOJA — Të rrijë pak motra me ju. Ne me Albertin po shkojmë të marrim çelësat, pajisjet. Albert, Albert! Ku vajti ky djalë?

ÇOMJA — Po u vjen vërdallë kabinave. Rini hesapi, e shpon elbi.

ZENOJA — Elbi? Për ç'elb e keni fjalën?

ÇOMJA — Ajo de, xhuxhuxhuja, më do, të dua, profesor!

ZENOJA — (Si i fyer) Nipi im nuk është aventurier, sa për dijeni. (Del) Albert!

ÇOMJA — Qenka zevzek profesori! (Vëren Lajdjen) Ah, zonjë, urdhëroni, uluni këtu! (Lëndohet pa dashur.) O, s'ka gjë! Djegie! E shkallës së dytë. Sandë! Dil moj, ku humbe! Njihu me komshinjtë. Rrini, çani llaf tani. Mua më ndjeni, do të s'trihem se më hipën ca si ethe. (Hyn në kabinë.)

Gratë mbeten disa çaste në heshtje.

SANDA — U, më rëntë pika! T'ju bëja një kafe.

LAJDJA — Faleminderit, ma ka ndaluar doktori.

SANDA — Atëherë një liko prej imoniku! (Çomja rënkon)

LAJDJA — Burri juaj rënkon ashtu?

SANDA — Thoma! po kush! Rënkon sa të këput shpirtin. Është djegur e bërë lulekuqe. Llah-tarisi plazhin.

LAJDJA — Kaq shpejt? Siç duket e ka lëkurën të paregjur. Keni kohë që s'keni qenë në plazh?

SANDA — Ka, ahu, s'mbahet mend qëkur, (Ulët) Kishim vjehrrën të dambllotur. Dhjetë vjet, kërcu! Të mirë të ligë, në krevat! Merre me mend! Ta kujtosh e të përzihet.

LAJDJA — Paskeni vuajtur!

SANDA — Lëre, lëre! Motmot, shpëtoi nga hallet, e gjora. I bëmë të ndarën sipas zakonit dhe i thashë Thomait: hajde, Thoma, të vemi në

- plazh të na moskovolisë era e jodhjos, se zume myk! Hajde, grua, më tha dhe u nisëm ashtu, arramara. Po ju?
- LAJDJA — Vëllai vjen për vit, unë jo se në diell më enjten këmbët. Mirëpo sivjet Zenoja m'u bë rrodhë: duhet të vemi familjarisht, thoshte, të mbledhemi aty dhe ta qajmë...
- SANDA — Ta qani?...
- LAJDJA — E... e kemi një hall ashtu.
- SANDA — Ç'hall?
- LAJDJA — Sikur po rënkon burri juaj.
- SANDA — Le të rënkojë, po hë!
- LAJDJA — (E zënë ngushtë.) Ja... kemi merakun e djalit, të Albertit.
- SANDA — U, plastë syri i lig! Djali si flori! Pse, ç'ka?
- LAJDJA — Se mos e zë në gojë me njeri, të keqen!
- SANDA — Llaf e ke? Të kam si motër.
- LAJDJA — Zenoja thotë se duhet ta mbajmë të fshehtë!
- SANDA — Ta mbani! Llafet e shtëpisë s'janë për në pazar!
- LAJDJA — Na thanë se i ka lidhur telat me një... aktore teatri.
- SANDA — Ka ndonjë cen çupa?
- LAJDJA — S'dimë gjë. Zenoja s'do t'ua dëgjojë emrin aktoreve. S'janë serioze thotë, teatro bëjnë në skenë, teatro dhe në jetë.
- SANDA — Si ia thoshin emrin?
- LAJDJA — As emrin i dimë, as familjen. Jemi larg.

SANDA — Po kështu nga kashta?

LAJDJA — Kush e pa? E bukur do të jetë, se ato pikëreña të bukura i zgjedhin, po për ne s'bën...

Vjen Zenoja me Albertin. Zenoja ka një legen plastik që e pengon. Alberti e merr dhe e vë mbi kokë. Zenoja ia heq, duke e parë me qortim.

LAJDJA — Të keqen motra, se mos!

SANDA — Zëre se ke folur me vete!

Familja Xhixho hyn në kabinë. Del Çomja.

ÇOMJA — S'qëndroj dot, as shtrirë, as ndenjor, as më këmbë! Më vjen të sullem në det!

SANDA — Mos fol si axhami! Dëgjo, dëgjo ç'mora vesh?

ÇOMJA — Tutje, bëju def! Aa, ç'ke?

SANDA — (Bën shenja nga kabina fqinjë.) Ta them brenda, po hë!

ÇOMJA — Vër peshqit në tigan dhe mos më çukullit veshët, atë bëj!

Merr mandolinën. Fqinjët hyjnë e dalin duke rregulluar kabinën. Çomja këndon nën zë «Që më një të Kollozhekut. Ç'u formua shoqëria». Heton me cepin e syrit në se fqinjët e vënë re apo jo. Zenoja afrohet te parmaku midis verandave. Bubullimë e largët.

ZENOJA — Sirenë vapori kjo.

ÇOMJA — Ç'sirenë! Gjëmon moti!

ZENOJA — Prognoza që për mot të mirë. Vra-
nësira të lehta në kalim.

ÇOMJA — Atëherë prit shira.

ZENOJA — Nëse s'duam të na quajnë konserva-
torë, le të çmojmë shkencën.

ÇOMJA — Pa shiko si shkrepëtin? Pyet për
shkencë ajo?

ZENOJA — Është fari që ndizet e shuhet...

ÇOMJA — (E shkund nga supi.) O profesor! (Ze-
noja kthehet.) Bëjmë një copkë?

ZENOJA — Co... copkë! Si copkë?

ÇOMJA — Një pjeskë... pjesë të vogël për man-
dolinë e qitharë. Një mazhurkë, ta zëmë.
Ti e lot ca qitharën, apo jo?

ZENOJA — Dikur po, tani i bie nipi. Mua s'më-
ka hije.

ÇOMJA — S'ju ka hije? Po pse?

ZENOJA — Ç'do moshë ka të vetat. Nëse duam
të dukemi seriozë, le të veprojmë serio-
zisht.

ÇOMJA — Seriozisht... (E lë mandolinën, po e
merr prapë vendosmërisht.) Seriozisht. Ko-
ri karakteristik, pleqtë e Krujës, të Bera-
tit. Hm. Seriozisht!

Del Sanda me kafetë.

SANDA — Urdhëroni! Kafë puro.

ZENOJA — O! Faleminderit shumë, zonjë! (Ka-
përcen parmakun.) Kafaja është dobësia ime.

ÇOMJA — (Me vete.) Parmakun ma hedh si peh-
livan!... Hm... seriozisht! (Ulet duke rënkua-
ar.) Asgjë... djegie e shkallës së dytë.

ALBERTI — (*Del me kitarën.*) Dajë Zeno! Unë po dal nga bregu. Kam ca shokë në «Turizmi».

ZENOJA — Mos u vono! Jemi të lodhur!

ÇOMJA — E, të lodhur! Lodhen ata?

ZENOJA — Të tjerët jo mbase, por ai... ai lodhet! Ai merret me shkencë!

ÇOMJA — Me shkencë! O!?

ZENOJA — Me fizikë! Profesor Morava thotë se Alberi është një nga yjet e reja të shkencës sonë. (*Endërrues.*) Ah!... I hapet shpirti njeriut kur shikon filizin që e ka rritur vetë!

ÇOMJA — Vetë, Domethënë si... vetë?

ZENOJA — I ati, i mjeri, vdiq shpejt. Motra nuk u martua më. (*Ndërron bisedë.*) Thuaj si të duash, po në jetë ka disa profecira që përmbushen. Për shembull, unë ngula këmbë që djalit t'i vinim emrin Alber, për nder të Ajnshtajnit. Ti e ke dëgjuar Ajnshtajnin, apo jo?

ÇOMJA — Ai i bômbës!

ZENOJA — Jo tamam, po nejtë, do të kem rast të të flas edhe për Ajnshtajnin.

ÇOMJA — Tani që po na prishet koha...

ZENOJA — Burri i motrës ishte njeri i butë, prekej nga lotët. Burri që preket nga lotët, s'është burrë. Sikur të mos e kisha marrë vetë në dorë edukimin e këtij djali, s'di ç'do të bëhej me të.

ÇOMJA — I zoti del vetë mbi ujë, xhanëm...

ZENOJA — Gabim! Duhet nxjerrë! Rinia, i dashur Çakshiri, është... është e brishtë si ai lastari i hardhisë. Shtrak... dhe këputet. Në-

se duam që të dalë mbi ujë, duhet ta udhë-
heqim, ta mbajmë për dore hap pas hapi.
Por këtë s'mund ta bëjë çdokush. Unë... i
kushtova jetën time dhe ja, ai doli mbi ujë.

ÇOMJA — Epo, si lum ti. Xhanëm edhe unë ve-
të... jo kaq shumë, po s'duhet të qahem.
Djemtë i kam të mbarë, punëtorë... I feju-
ar është?

ZENOJA — (*Disi i alarmuar.*) I fejuar? Jo, kurr-
sesi.

ÇOMJA — Goxha djalë ky Alberti!

ZENOJA — Alber! Pa «t» si në frëngjisht. Ti, di
frëngjisht?

ÇOMJA — Ë... Hëm... Pak çobançe. Kisha dëgju-
ar se këta shkencëtarët janë pak si humba-
meno. (*Protesta të Zenos.*) Jo, më ndje, për
llafin profesor, se nipi yt, Alberti, ndryshe
fare! Qitharën në krah dhe yha... në breg
të detit.

ZENOJA — (*Si me vete.*) Ajo kitarra... Ah, ajo ki-
tara! I vetmi gabim imi!

ÇOMJA — Qithara gabim? Nuk e pranoj! Nuk e
pranoj dhe pikë!

ZENOJA — Se nuk di gjë, prandaj...

ÇOMJA — Po, hə?

ZENOJA — Ah, lere...

ÇOMJA — Meqë ra llafi...

ZENOJA — (*Pas një hezitimi.*) Se mos i thua gjë
gruas!

ÇOMJA — Bah! Zëre se po llafos me vete.

ZENOJA — Motra nuk do që të na dalë sekreti.

ÇOMJA — Nga unë s'del! Unë jam vetë si sekret...

ZENOJA — Ai po më rrëshqet nga dora.

ÇOMJA — Po si? Qysh? Tek?...

ZENOJA — Pandehja se u poq. Kurse tani, tani kur ai duhet të bëjë atë hapin e madh të jetës, hapin fatal...

Duket Miloja me kutinë e tavllës.

MILOJA — Mirëmbërëma! Mirë u ngrysët?

ÇOMJA — O! Lilo! Urdhëro, Lilo, urdhëro! Eja të të njoh me profesorin.

MILOJA — Milo...

ZENOJA — Zeno Xhixho, pedagog.

MILOJA — (Çomes.) Mora vesh që je djegur dhe erdha të bëjmë një tavllë.

ÇOMJA — Tavllë s'di...

MILOJA — Të mësoj unë për një orë. Mos din juve?

ZENOJA — Sigurisht që di! Pyetje është kjo?

ÇOMJA — Kemi kohë për tavllën, ulu njëherë të bëjmë cazë muhabet. Shyqyr që u mblo dhëm tre pleq, më falni tre burra në mes të këtyre ftujakëve. (Zenos) Ku e lamë? A, po! Te ai hapi fatal.

ZENOJA — (I pakënaqur) Të luajmë tavllë më mirë.

ÇOMJA — Po bisedonim për... martesën e...

ZENOJA — (E ndërpret duke e ndukur pak, Çomja rënkon.) Për martesën e njeriut në përgjithësi. Problem i madh, mik i dashur. Kyçi i jetës. Jeta e njeriut, tre momente të më-

... dha ka: lindja, martesë dhe vdekja. Lindja e vdekja s'janë në dorën tonë. Pra ç'na mbetet? Mbetet të themi se jeta e vërtetë e njeriut është martesë. Një martesë e dështuar, është një dramë e pafund...

ÇOMJA — *(Psherëtin)* Ja për këtë po flisnim, Lilo! Gjëra fillozofike!

MILOJA — Eee, po ta vriste mendjen kaq thellë njeriu, nuk martohej kurrë. Këto i mendojmë kur na ikën moshë. Nisuni nga vetja juaj. A do të ishit martuar sikur të arsyetoni si tani?

ZENOJA — *(I turbulluar)* Kush, unë?

MILOJA — E, ju!

ZENOJA — Hm... nejtë, puna ime është pak ndryshe...

ÇOMJA — *(Kureshtar si gjithnjë.)* Si ndryshe? Pse ndryshe?

ZENOJA — Unë në përgjithësi... nuk jam martuar.

ÇOMJA — Domethënë... Si? Hiç? Hiç fare?

ZENOJA — *(Pak i fyer)* Kurrë!

MILOJA — Na falni. Nuk e dinim.

ÇOMJA — Kur të mos kem njeri, nuk e dinim. *(Pas një pauze)* Po ne harruam tavllën more! Harruam ndeshjen! Profesor, do të luani?

ZENOJA — Me kënaqësi. *(Fillojnë të luajnë, Kallon Jeta.)*

JETA — Mirëmbërëma! *(Zenoja e shikon me kureshtje.)* Baba, darka është gati pas gjysmë ore.

MILOJA — Në rregull. Mund të vonohem pak.
Vazhdojnë të luajnë. Zërat dëgjohen he-
rë pas here.

* * *

Qoshku i pijeve freskuese, nën strehë.
Pranë, një stol. Alberti e Jeta takohen.

ALBERTI — Të kërkoja gjithandej. Tri herë i
rashë bregut nga «Iliria» te «Teuta».

JETA — Duke kënduar?

ALBERTI — Kitarën e mora që të mos më ngatë-
rroje me ndonjë tjetër. (I bie lehtas, këndon
dy vargje.) «Ç'po thonë për ne ashtu /Dall-
gët e detit që vijnë këtu».

JETA — Sa të kam pritur! Çdo gjysmë ore ngri-
hesha nga rëra dhe vrap tek kabina juaj.

Ajo, bosh...

ALBERTI — Na vonoi nëna. Mezi ia mbushëm
mendjen të vinte.

JETA — Po daja?

ALBERTI — Të varej prej tij, ne do ta çelnim
plazhin çdo vit.

JETA — Kisha dëshirë ta shihja nënën tënde, po
në verandë s'kishte njeri.

ALBERTI — Pse nuk i thirre që të dilte?

JETA — (Lozanjare) Si? Me ç'emër?

ALBERTI — O zonja Lajde! O kandidate për
vjuhërr! (Këndon) «Dil, moj vjuhërr, dil
/ç'të sjell yt bir/. Një thëllëzë mali...».

JETA — Aktore teatri! (*Albertit*) Ti qesh, po mua më dridhen gjunjët. Sikur të dilte dajë Zenoja e të më shihte ashtu të hutuar para kabinës?

ALBERTI — Ai s'të njeh. As ti nuk e njeh.

JETA — Aty është e keqja, as më njeh e as më do, unë e dua, ai s'më do!

ALBERTI — Diku rrotull duhej të ishte. Ndoshta te kabina fqinjë, te 28-ta.

JETA — Te 28-ta?

ALBERTI — Zuri muhabet me një burrë aty.

JETA — Mos pi duhan me llullë ky dajë Zenoja?

ALBERTI — Llulla është emblema e tij.

JETA — Obobo! E mjera unë! Ah, sa ters po na shkon! Obobo!

ALBERTI — Ç'pate? Ishe mirë deri tani!

JETA — Ai... ai po loste tavllë me babanë.

ALBERTI — Mrekulli, nuk thua!

JETA — Mrekulli thotë! Po kjo na i përmbys të gjitha planet që bëmë. Shko shpejt, të lutem, shko Albert... Gënjeje, tërhiqe me zor, thuaji ç'të duash, vetëm ndaje nga babai! Ek!

ALBERTI — Nuk mundem.

JETA — Pse?

ALBERTI — Se tani kam ca gjëra më të rëndësishme për të bërë.

JETA — Çfarë?

ALBERTI — Të të përqafoj dhe...

JETA — Mos u çmende? (*Pauzë. Largo*) Si shumë të lehtë e ke marrë kundërshtimin e tyre.

ALBERTI — Duan s'duan, një ditë do të fejojemi ne të dy.

JETA — Me zemër të thyer ama. Mos kujton se është për t'u lakmuar pozita e një të fejuare që nëna e shikon shtrembër, kurse daja i vetëm s'do ta shohë fare me sy! (Pauzë) E shkreta unë. Po ç'kanë me mua xhanëm? Ç'ka ai kundër aktorëve?...

ALBERTI — Vetëm kundër aktorëve.

JETA — E de, kundër femrave.

ALBERTI — Ka atë plagën e vjetër. Ta kam treguar një herë.

JETA — (Nervoze) Posi! Gënjeshtër me bisht! Na paska dashuruar dikur një aktore dhe ajo e ka tradhtuar! Qenka një derr prapaniku ai daja yt që...

ALBERTI — Derr?!

JETA — Komplet! Me zile, po të duash.

ALBERTI — Fyerje familjare kjo! Sé, sipas biologjisë, nipi i derrit është derrkuci.

JETA — E mirë, më fal. E thashë ashtu kot, nga inati. Se ti i ke fajet. Të gjitha. Dinakëritë e tua! Kurthet e tua! Urdhëro, piju lëngun.

ALBERTI — Do t'ua pimë pas dy javëve në «Turizmi». Daja preferon raki rrushi, që ta dini familjarisht.

JETA — Po si s'e kupton se gjithëka u shkatërrua pa filluar? Gjoja do ta mbanim të fshehtë dëgën time të shkollës derisa t'u kisha hyrë në zemër! Ata e dinë që sonte.

ALBERTI — E dinë? Jo, s'besoj. Pse duhet ta dinë?

- JETA — Sepse po luanin tavllë të dy, daja yt dhe babai im. Merr vesh ti, apo jo?
- ALBERTI — (*I shqetësuar*) Dreqi ta hajë. Më hu-tove fare. Ç'mund të bëjmë.
- JETA — Të nisesh me vrap, t'i ndash nga një-ri-tjetri. (*Duket Miloja*) E kotë... Babai po vjen. Ik, kalo nga bregu.
- ALBERTI — Në det më mirë... (*Ikën*)
- MILOJA — Po ti?
- JETA — Kërkoja një shoqe.
- MILOJA — S'të sosi dita?
- JETA — Në plazh jemi, baba.
- MILOJA — E... e... nuk e kam aty. Po shiko, ve-tëtin, bubullin, bien rrufe.
- JETA — (*E zë për krahu.*) Baba... aty, me ata bu-rrat... mos zutë ndonjë bisedë për mua?
- MILOJA — Hajde mendje!
- JETA — Ndoshta të pyetën kur kalova aty.
- MILOJA — Ehu! S'e di tavllën ti! Kur luan, ko-ka të bëhet zare.
- JETA — Në qoftë se të pyesin, ti mos u trego që studioj për aktore.
- MILOJA — Bukur, çupë. Dashke të bëhem faqe-nxirë!
- JETA — Jo për gjë, baba, po këtu afër është shtëpia e pushimit. Del fjala që në filan kabinë është një aktore dhe aq duan ata masovikët e saj. Eja na recito një vjershë sot, eja nesër. Ti vetë the se dukem e lo-dhur nga provimet.
- MILOJA — Kur qenka puna kështu... Po në na pyetshin?

JETA — Sivjet presim t'i dalë e drejta e studimit, t'huaj. Ë, se dy javë jemi me ta.

MILOJA — Ama çë! Se mos do të bëjmë krushqi!

JETA — Atë them dhe unë.

MILOJA — Duhet t'i themi sat ëme, se ajo fjalos shumë. Eja tani. (Largohen)

Te kabinat. Çomja është vetëm. Alberti vjen me vrap.

ÇOMJA — E mo ftujaku i xhaxhit? Mbante gjë erë andej?

ALBERTI — Erë?

ÇOMJA — Erë tjetërsoj them... erë femërore...

ALBERTI — Qenke sevdalli ti, xhaxha!

ÇOMJA — Unë ashtu... me shaka, ç'be të-zë! Mos ma vër re, se e kam huq. Kam qenë kasap dhe tërë djemve në moshën tënde jam mësuar t'u thërras «ftujakë». Ti e di kujt i thonë, ë?

ALBERTI — Kandidatit për cjan.

ÇOMJA — S'është fjalë e keqe, kur të mos kem njeri...

ALBERTI — Natën e mirë (Ikën si i fyer.)

ÇOMJA — Ç'be të të zë... Iku dhe ky! U fye! E paskan për fis. Jo për gjë, po kisha shpresë se mos bënim ndonjë pjeskë me mandolinë e qitharë...

JETA — (Me një pjatancë të mbuluar) Xhaxha Thoma! Këtu rri ai burri që loste tavllë me babanë?

ÇOMJA — Ehë, Pse, si është puna?

JETA — Thirreni pak, ju lutem.

- ÇOMJA — *(Te parmaku)* O shoku Zeno! O shoku, profesor! *(Zenoja del. Çomja i tregon vajzën pa folur.)*
- JETA — Më dërgoi babai. Urdhëroni.
- ZENOJA — Ç'ka aty?
- JETA — Pak byrek. Ata s'kanë pasur kohë të gatuajnë, tha babai.
- ZENOJA — *(E hap.)* O! Byreku është dobësia ime! Nëna e ka bërë?
- JETA — Unë..
- ZENOJA — *(E shikon me interes.)* Një vajzë e re që di të tëhollë byrek! Dëgjon ti, Çome? *(Vajza bën të largohet.)* Prit, ndalu një çast! *(Thërret)* Alber, Alber!
- ALBERTI — *(Nga brenda)* Urdhëro, dajë!
- ZENOJA — Dil shpejt! Menjëherë!
- ÇOMJA — Bobo! Ia krisi shiu! *(Jeta futet nën strehët e kabinës.)*
- ALBERTI — *(Del)* Ç'ka ndodhur, dajë?
- ZENOJA — Kam nderin të të prezantoj me vajzën e mikut tim, Milos.
- ÇOMJA — Lilos!
- JETA — Milos, xhaxha Thoma. *(I jep dorën Alberti.)* Jeta.
- ALBERTI — Albert.
- ZENOJA — Fizikant. Së shpejti jep provimet për gradë shkencore.
- JETA — Gëzohem.
- ZENOJA — Po ti?
- JETA — Unë... pres të më dalë e drejta e studimit. Natën e mirë.

ZENOJA — Po prit, moj vajzë! Prit! Alber, më rre çadrën e përcille vajzën.

ALBERTI — Nuk e di rrugën vajza?

ZENOJA — Lëri shakatë. Nuk e shikon shiun?

ALBERTI — Të them të drejtën, kjo s'më duket dhe aq normale, dajë. Porsa prezantohet njeriu me një vajzë dhe ta përcjellë natën, nën një çadër...

ZENOJA — Po ajo është vajza e miikut tim, more derdimen!

ALBERTI — Pavàrësisht. Njerëzit mund të flasin...

ZENOJA — Sille çadrën! Ju të rinjtë e sotëm s'merrni erë fare nga xhentilesa. Po shkoj vetë! *(I jep krahun në mënyrë teatrale. Jeta mbështetet. Dalin të dy.)*

TABLOJA E DYTË

Veranda e kabinës 27. Nga dritarja e hapur duket Zenoja. Natë. Dëgjohet mandolina e Çomes dhe kënga e tij «Kur më vjen burri nga stani /fërr, fërr, fërr më bën fustani».

ZENOJA — Filloi ky! Na çau veshët me atë «fërr-fërrfërr»...

ALBERTI — Nuk e këndon keq.

ZENOJA — Në qoftë se është fjala për të kënduar, kam kënduar vetë kur isha i ri.

LAJDJA — Epoo, për qejf vijnë njerëzia në plazh, vëlla, përse tjetër? Të çlodhen, të gëzojnë.

ZENOJA — Ka që vijnë edhe nga halli, motër!
(*Shikon Albertin.*)

ALBERTI — Reumatizmi, nervi shiatik, anginat kronike... Për ç'sëmundje tjetër e rekomandojnë plazhin, dajë?

ZENOJA — Për vidhat!

ALBERTI — Si për vidhat?

ZENOJA — Kur të lirohen, del nga binarët dhe harbon pa fre, si mëz. Hyj, hyj ku rafshamos u vrafsha! Ja, atëherë familja e quan të domosdoshme të mbliidhet në një qoshe larg veshëve të botës.

ALBERTI — Ama qoshe! Ku ka më shumë veshë se në plazh?

Zenoja bën lëvizje nervoze.

LAJDJA — Daja po të flet seriozisht, Albert.

ALBERTI — Edhe unë seriozisht flas, nënë.

LAJDJA — Ah, sa ke ndryshuar, more bir! S'janë mbushur tre vjet qëkurse ke filluar punën dhe pa shiko si flet, daja një, ti dy!

ZENOJA — Jo, lëre të flasë, motër, lëre të shprehet. Nëse don ta kuptosh mendjen e njeriut, lëre të shprehet. Ne po të dëgjojmë. Albert.

LAJDJA — Kemi hall, o bir! Aty na rri mendja ditë e natë, s'na zë gjumi!

Pauzë.

ZENOJA — Nip, po pres!

ALBERTI — Unë duhet të flas?

LAJDJA — Ta qajmë një herë hallin siç duhet,
o bir, pastaj të vendosim.

ALBERTI — Atë dua dhe unë, mama. Vetëm se
s'është nevojë ta përdorim aq shpesh fja-
lën «hall».

LAJDJA — Merr mendjen dhe sytë tonë e shi-
koje.

ALBERTI — Unë më parë do të kisha parë vaj-
zën! (*Daja çohet.*) Jo në atë kuptim që e
merr ti, dajë. Ama, unë nuk do ta shaja pa
e njohur e pa i ditur as emrin.

ZENOJA — (*Me vete*) Duro, o njeri! (*Albertit*) Ti
së prapthi i ke lexuar letrat tona? Kush
ta shau bukurinë e saj? Dhe e bukur do të
jetë, s'do mend, përderisa të ka hedhur tru-
të e gomarit. Bukuria është si karremi i
grepit që gënjen peshkun, nip. I dimë këto
gjëra ne, nga përvoja i dimë. Mirëpo buku-
ria, Albert, ikën si era vllkën dhe ç'mbetet
pas saj?

ALBERTI — Njeriu, karakteri i tij.

ZENOJA — Pikërisht! Karakteri. Virtytet dhe...
veset.

ALBERTI — Të cilat... ju nuk i dini fare.

ZENOJA — (*Disi i nxehur.*) I dimë, se na kanë fo-
lur njerëzia, dashamirët. (*Më vete*) Duro, o i
urtë! (*E ul tonin*) Daja yt, nuk është ndonjë
konservator i mykur, Albert. Unë e bëra fli
sederën time dhe ta tregova atë ngjarjen dra-
matike të jetës sime. Është e vështirë, është
shumë e rëndë për një burrë të moshës si-
me t'ia hapë qoshët e fshehta të zemrës një të

riu, aq më tepër nipit që e ka si djalë. E bëra këtë që të të ruaj nga një dramë. Sikur të mos kishe atë të ardhme që ke, ka mundësi të mos kundërshtoja kaq. Po ti je shkencëtar që sot...

ALBERTI — Jo de...

ZENOJA — Je!

LAJDJA — Mos ia pre fjalën dajës, Albert!

ZENOJA — Një martesë e keqe, e pagoditur të themi, ty do të të pengojë. Një njeri i shtruar, një studiues, një shkencëtar nuk mund të gjejë gjuhë të përbashkët me një femër që do s'do, do ta ketë mendjen tralala e trilili, te fustanet e frizurat e modës, tualetërat e ngallosjet siç ia do zanati. Makiash në skenë, makiash në jetë. Rol në skenë, rol në jetë. Edhe sikur besnikëria vetë të jetë, prapë është një grua në mes të ciklonit të syrit mashkullor. Njerëzve, po edhe ty, do t'u vejë mendja për tradhtira të vogla. I kemi parë nëpër filma këto. Eh, jo Albert, ti nuk do ta duroje dot, të njoh unë. Ti je si unë, i urtë, i sjellshëm, me takt. Nuk i durojmë dot skandalet ne të dy. Atëherë mua, mua do të më vrasë ndërgjegja që s'munda t'i vë fre pasionit, tënd që do të të shkatërrojë pak nga pak duke të gërryer si ajo pika gurin.

ALBERTI — Sa me bindje që flet, o dajë! Dhe bukur besa, si në një libër.

ZENOJA — Ky ka qenë vetë libri i jetës sime. Një dramë e pashkruar kurrë...

ALBERTI — Më mirë që s'është shkruar, se nuk do ta besonte njeri.

ZENOJA — Ashtu? (Çohet.) E kam parandier, motër Lajde! Një ditë, unë do të quhesha i tepërt në këtë familje. Ajo ditë paska ardhur. (Me vete) Në qoftë se e ndien veten të tepërt, atëherë...

LAJDJA — Albert! Zeno! Po ç'bëni kështu? Doni që të qaj?

ALBERTI — Po bisedojmë si burrat, dajë. Ti mos u lëndo nga fjalët, se e di që as respekti, as dashuria për ty nuk më mungojnë.

ZENOJA — Ja, këtë nuk e dimë me siguri!

LAJDJA — Ashtu është, Zeno, ashtu. Alberti të do, të nderon...

ZENOJA — Në më do e më nderon, atëherë le të më dëgjojë e të bindet se për këtë dashur... dashu... për këtë marrëzi, unë gjykoj më mirë se ai.

ALBERTI — (Pak i nxehur edhe ai) S'ka si gjykon, kur nuk e njeh.

ZENOJA — Unë fola boll.

ALBERTI — Po dhe ju vetë e dini që arsyetimet tuaja nuk janë bindëse «Në mes të syrit të ciklonit mashkullor»... «Tradhtira të vogla»... I këni parë në filma... mirë e thatë. Një pikëpamje kaq arkaike, kaq e prapambetur sa zór të besohet se mund të jetojë akoma.

ZENOJA — Motër Lajde! Ndryshe kësaj i thonë: «O dajë, mjaft i re legenit.»

LAJDJA — Jo, ai nuk tha legen. Ai përmendi, nderimi, dashuria, mirënjohja...

ZENOJA — Nuk e prisja që fjala ime të kishte
kaq pak vlerë për nipin tim.

ALBERTI — Edhe unë nuk e prisja që daja im i
mirë të pënpiqej të më shkatërronte dashu-
rinë time vetëm nga antipatia që ka për
aktoret.

ZENOJA — Këtë nuk e kam thënë kurrë!

ALBERTI — Atëherë, nga një dashuri e dështuar
apo ndoshta, kushedi e imagjinuar.

ZENOJA — (Çohet) Kjo e mbush kupën!

ALBERTI — Rri dajë, më takon mua të largo-
hem. Kabinën e ke marrë ti.

(Del)

LAJDJA — Albert! (Në verandë) Albert!

ÇOMJA — Ç'ka ngjarë?

LAJDJA — Ai iku... Ndërruan dy fjalë me Zenon
dhe ai... iku!

ÇOMJA — Mos u bëj merak se do të kthehet.
(Del Zenoja) Kur e shpon elbi mëzin, hedh
ca vickla, pastaj kthehet prapë në stallë.
Ç'do të bëjë tjetër?

ZENOJA — Të lutem shumë, të lutem shumë,
Çakshiri!

ÇOMJA — (Me naivitet) Urdhëroni, profesor!

ZENOJA — Në qoftë se keni sadopak respekt për
ne, atëherë tërhiqini mbrapsht ato fjalë.

ÇOMJA — Po ç'fjalë thashë, mor aman.

ZENOJA — Ato që the për mëza, për vickla, për
stalla e ku ta di unë...

ÇOMJA — Unë ashtu, mor profesor, sa për të
kujtuar një llaf të vjetër... Pa të keq, kur

të mos kem njeri të gjallë:: (Duket Miloja.)
MILOJA — Mirëmbrema! Mirë u ngryset?

Zenoja e përshëndet nëpër dhëmbë.

ÇOMJA — Mirë se erdhe, Lilo, Sa mirë që erdhe!

MILOJA — (Zenos) Thashë t'i përplasim njëherë. Profesori, bumbum, unë bum, bum — bum! Do t'i përplasim brirët?

ZENOJA — Brirët? Hm... edhe brirët kishim mangut...

ÇOMJA — E paskan zënë të gjithë me bagëtinë sonte, profesor. Për zaret e ka llaftin Lilia, për tavllën.

MILOJA — Për kë tjetër?

ZENOJA — Luani ju të dy.

ÇOMJA — Ti e di që unë s'luaj.

MILOJA — Me ty e kam inatin, Zeno. S'më zinte gjumi. Si ore, unë të të kap të dyshi dhe ti të ma marrësh lojën, ë? Ama sonte, dëgëdëg!

ÇOMJA — Dëgëdëg, po nuk e mund dot se profesori është mjeshtër i madh...

ZENOJA — Unë, s'luaj. Unë, në përgjithësi, s'di të luaj.

MILOJA — Po dje... ti dije!

ZENOJA — Dje dija, sot nuk di. (Hyn brenda me rrëmbim.)

MILOJA — Ç'pati ky kështu?

LAJDJA — Mos ia vini re. Urdhëroni t'ju bëj nga një kafe. Mos ia merrni për ters, ashtu i vjen nganjëherë.

ÇOMJA — E mo fundja, pimë ato kafetë.

MILOJA — A, jo faleminderit shumë! Boli që për mua. Jua paça borxh. Mirupafshim, në u pafshim ndonjëherë. (*Ikën*)

LAJDJA — Bobo! U zemërua! Ah, more Zeno ç'na bëre!

ÇOMJA — I vjen dendur kjo dallgë?

LAJDJA — Rrallë. (*Del Sanda.*)

ÇOMJA — Kur e zë, sa e mban?

LAJDJA — (*E habitur*) Po jo... nuk desha të them atë. Ai s'vuan nga gjësendi, vetëm se nxeht ndonjëherë.

SANDA — Po fol, se na thave gjakun. Thamë ndonjë ilet i mendjes, kushedi!

ÇOMJA — Sa për të nxehur të gjithë nxehemi. Se tani m'u kujtua. (*Bërtet*) Kur më hipin xhindet mua, s'ka burrë që më mban! I thyej të tëra, me pjata, me gota, me filxhanë. Batërdis e bëj! (*Lajdja ikën*)

(*Paузë*)

SANDA — Më erdhi një mendje, Thoma, më erdhi një mendje që... lere.

ÇOMJA — Një mendje? Përse?

SANDA — Për atë Ylberin.

ÇOMJA — Ç'është ky Ylber, moj?

SANDA — E de nipi, ai i shkencës...

ÇOMJA — Atij i thonë Alber, moj tutkune. Pa «t».

SANDA — Ç'bëri ajo, Alber, Ylber... dëgjo këtu ti!

ÇOMJA — Që do ta kesh budallallëk e di si buka që ha, po hajt ta dëgjojmë.

SANDA — Ta ftojme Lilin. E de, ç'më shikon si
buf, mbesën tënde.

ÇOMJA — Po ç'na duhet?

SANDA — Se mos kushedi, i mpleksim me atë
Ylberin... (Çomja proteston me gjeste.) Prit,
mos e merr revan. Këta, a duan t'ia shkulin
nga zemra aktoren?

ÇOMJA — Duan. (Sanda e prek) Tutje... mos më
prek. Def!

SANDA — Më fal. Ata ia shkulin aktoren ne i
ngulim Lilin.

ÇOMJA — (Mendohet) Hm... siç i thonë llafit, go-
zhda del me gozhde.

SANDA — (Me bërryl) Hënde, del!

ÇOMJA — A... shpirtkazmë!

Vjen Lajdja me kafetë. I shikon me habi.

ÇOMJA — Ia krisi shiu! Ah, ç'bukuri! E di si më
vjen. Të zhyshem e të futem në mes të rrë-
kesë. Gëzuar, pushime të mbara!

LAJDJA — Ju bëftë mirë! (Psherëtin)

ÇOMJA — A, jo, jo kështu! Zemra të gëzuara, pa
s'ka gjë që s'rregullohet. Zemra të gëzu-
ara!...

SANDA — Kështu e ka rinia e sotme, moj motër.
Ne gratë s'ua mbledhim dot rripat, s'jemi
të zonjat.

LAJDJA — S'jemi jo, sidomos kur janë djem.

SANDA — Po shyqyr, djali ka dajën që i rri çë-
kan mbi kokë.

LAJDJA — Për të mirën e tij përpiqet i ziu Ze-
no, po ja nxitohet dhe e prish punën.

SANDA — Zenoja ka shumë të drejtë.

ÇOMJA — Edhe ka edhe s'ka!

SANDA — Do të vuajë Ylberi me atë aktoren, do të vuajë si një e një që bëjnë dy.

ÇOMJA — Edhe mund të vuajë edhe mund të mos vuajë...

LAJDJA — Po sikur djalit t'i jetë tiposur aq shumë sa të mos i shqitet dot nga zemra? Duam, s'duam, ai mund ta marrë. Atëherë, ajo do të më shohë shtrembër. Ti s'më ke dashur, do të thotë me vete. Unë mund ta dua, por ajo...

ÇOMJA — Ke hak, ke hak, moj motër, po ç'dre-qin ju ka hipur që e shani aq shumë atë vajzë xhanëm?

SANDA — *(Me gjeste)* S'i ç'u ka hipur? Ty ta shkoqiti vetë profesori. Ti u binde.

ÇOMJA — Hiç s'u binda. Nuk shikon, paska dëgjuar ca fjalë. Gjepura! Llogje Kavaje. Qenka burrë i mykur ky profesori. I them burrë se s'dua t'i them plak.

SANDA — *(E shpon)* Thomaa.

ÇOMJA — Ah... shpirtkazmë! *(Lajdes)* Vëlla e ke, po unë ta them copë. Mirëmbetsh! *(Hyn brenda)*

SANDA — Mos ia vër re, e ka nga të djegurat. *(Me zë të ulët.)* Për mua do të bënit mirë ta afronit me ndonjë vajzë tjetër.

LAJDJA — Mirë do të qe.

SANDA — Sevdaja shërohet me sevda!

LAJDJA — Ajo vajza e Milos për shembull. Si yll!

SANDA — S'është e keqe, po ka të mira mbi të mira.

LAJDJA — Dje i pashë të dy kur bisedonin. Fap-fap më bëri zemra. Natën e mirë.

SANDA — Natën e mirë dhe mos u bëj merak, se na ke këtu për çdo gjë.

ÇOMJA — (Nga dritarja) Shiko se mos gjen pjeper. Pjepri bën më mirë se kosi për djegiet! Na, moj, dyqani është këtej! Ku vete?

SANDA — T'i bëj telegram Lilit!

*

*

*

Në paraskenë, Zenoja pret nën një strehë të pushojë shiu. Është i zyrtë, i mërzitur. Jeta vjen me dy çanta të rënda me perime. Zenoja del nga streha, e ndihmon.

JETA — S'ka gjë, xhaxha Zeno, i mbaj vetë. Nuk janë të rënda.

ZENOJA — (Ia merr njërën) Oj, nuk janë të rënda thotë! Kjo sikur ka brenda gurë!

JETA — Ka patate.

ZENOJA — Hyr nën strehë sa të pushojë shiu.

JETA — Merrni një kokërr pjeshkë...

ZENOJA — Ky shiu na plasi buzën. Të vish në plazh e të bjerë shi.

JETA — Vërtet. S'di pse të fut një si trishtim në shpirt. Njëlloj siç i ndodh njeriut kur është në mes të lumturisë dhe dikush ndërhyr qe t'ia prishë...

ZENOJA — O! Po kjo është ç'njerëzore!

JETA — Më shumë se ky shiu në plazh!...

ZENOJA — Pa dyshim. Ah, rinia e sotme, sa e mençur që është! Paçka se ne të vjetërve na duket sikur ajo nuk e vret mendjen shumë.

JETA — Po ju nuk jeni i vjetër si disa...

ZENOJA — (*Pak i llastuar*) Hm... e dini, nipit tim Alberit, ia kam përsëritur shpesh një këshillë: Kur të vish në moshën time, i them, mundohu të rrish me njerëz më të rinj se vetja. Në qoftë se s'duam të plakemi në mendime, atëherë duhet të përpiqemi ta kuptojmë rininë, i them. (*Kujtohet*) Po më fal, ju diçka deshët të thoshit qëparë.

JETA — Unë, jo asgjë...

ZENOJA — E mbaj mend mirë, ju thatë: «Nuk jeni i vjetër si disa që...» dhe e pretë fjalën. Ose më mirë, ua preva unë.

JETA — M'u kujtua historia e një vajze që banoonte në pallatin tonë. Ajo dashuronte një pilot, mirëpo prindërit nuk e deshën pilotin. Është profesion me kokën në torbë, i thoshin, të kemi të vetme, s'duam të të zhuritet zemra.

ZENOJA — Po ta shikosh nga kjo anë...

JETA — Mblodhën tërë fisin dhe ia mërëzën jetën me ato gërr-mëret e tyre.

ZENOJA — Kur dalin për mirë, harrohen gërr-mërrët. U shkëput pastaj?

JETA — Përkundrazi. Dashuria nuk u këputka lehtë...

ZENOJA — Nuk këputet, jo... (I interesuar) Ju e dini... dua të them e kuptoni këtë gjë ashtu teorikisht. apo?

JETA — Xhaxha Zeno!

ZENOJA — Më fal, e djalloso. Ju bëra një pyetje delikate.

JETA — E sollli fjala ashtu.

ZENOJA — E dini që jeni një vajzë e mençur?

JETA — Mos më lavdëroni dhe kaq tani...

ZENOJA — Desha të them se jeni mjaft e mençur për moshën që keni. Dhe ç'është më e çuditshmja ju i keni të dyja.

JETA — Të dyja? Si të dyja?

ZENOJA — Mençurinë dhe bukurinë.

JETA — Tani më vjen të iki nëpër shi. (Qeshin)

ZENOJA — Bernard Shou thoshte se këto dy cilësi nuk gjenden kurrë së bashku te një grua. E keni dëgjuar Bernard Shoun?

JETA — Dramaturg anglez me origjinë irlandeze.

ZENOJA — Tamam! Unë jam shumë i dhënë pas teatrit.

JETA — Edhe unë. Në shkollë më thonë se kam prirje për aktore...

ZENOJA — Mos u bëj!

JETA — Pse, ka ndonjë të keqe?

ZENOJA — Ka disa.

JETA — Dhe këtë ma thoni ju që jeni aq i dhënë pas teatrit?

ZENOJA — Jo... Po e di si qëndron çështja? Në teatër, në art them, ose të jesh i parë, ose të mos jesh fare. Gjysmakët janë fatkeqë...

JETA — Kështu ndryshon puna. Kujtova se mos

kishit ndonjë paragjykim.
ZENOJA — Ou! Shiu paska pushuar! U harruam pas muhabetit. M'i jepni trastat mua. M'i jepni kur ju them!
JETA — Këtë të rëndën, e kapim bashkë.

Para kabinave.

ZENOJA — Dëgjo. Thuaji babait të na urdhërojë. Zenoja ishte pak me nerva qëparë, i thuaj, mos ia vër re.

JETA — Pse, ç'ndodhi midis jush?

ZENOJA — Asgjë, mos u shqetëso. Sot Zenoja u bë grindavec. Fajin e ka shiu, a nuk e thamë? Do të bisedojmë prapë bashkë. Natën e mirë, Jeta! (*Jeta largohet.*) Ah! Të ka lezet shpirti! Punëtore e do, të zgjuar e do, të bukur e do gjithë të mirat mbledhur në një vend. Eh, more nip, more nip! Ç'vajza të mira ka bota! Kurse ti... (*Hyn në kabinë.*)

LAJDJA — Qënke lagur, Zeno!

ZENOJA — Djali, Alberi, nuk ka ardhur alkoma?

LAJDJA — Erdhi një herë, pyeti për ty dhe doli. Me siguri po të kërkon.

ZENOJA — E ku do të humbja unë? (*Pauzë*) Qëparë e dreqosa ca, motër.

LAJDJA — E, s'ka gjë. Ti je kreu i shtëpisë, do të thuash një fjalë më tepër. Ai të ulë kokën, të dëgjojë.

ZENOJA — Nuk e kam hallin te Alberi. Ai më ngjet mua, s'mban inat. Me atë Milon e dreqosa. E ofendova. Turp e faqja e zezë. S'i dal dot përpara.

LAJDJA — Mos u bëj kaq merak dhe ti. Se mos do të bëjmë krushqi...

ZENOJA — Atë mos e thuaj.

LAJDJA — (*E interesuar*) Pse?!...

ZENOJA — Ku i dihet jetës, motër!

LAJDJA — (*Psherëtin*) Ah, sikur!...

ZENOJA — Sikur?...

LAJDJA — Sikur ai të merrte sytë tonë e ta shikonte.

ZENOJA — Të pëlqen?

LAJDJA — Yll i këputur! Të merr në qafë.

ZENOJA — Dhe e sjellshme dhe e zgjuar dhe punëtore!

LAJDJA — Ç'e do? Kot...

ZENOJA — Dale, pse kot?

LAJDJA — Kot, e di unë! Ai e ka mendjen tek ajo tjetra.

ZENOJA — Po unë tani kam një projekt në kokë.

LAJDJA — Nuk do të bindet dhe do të grindeni prapë. (*Pauzë*) Zeno, po sikur të pyesim pak për atë çupën e teatrit?

ZENOJA — Hiç s'do të pyesim. Unë kam një projekt të shkëlqyer! O e bëj, o i bie këmbës.

Ja, po vjen. Ti... shëëët!... Mos fol fare, lerma mua. I duhet thënë me shumë marifet.

LAJDJA — Si të duash ti...

ZENOJA — Unë po hyj në kuzhinë. Po të pyeti, thuaji daja s'hëngri darkë fare. Është shumë i shqetësuar, thuaji. (*Merr pjatën hyn në kabinë.*)

ALBERTI — (*Me një kartë me pjeshkë.*) Mirë-

... mbrëma! (Me zë të ulët.) Ç'bën ai? I zemëruar është? (Lajdja pohon) Darkë, hëngri?

LAJDJA — Ehë! (Dëgjohet kolla e Zenos nga brënda.) Jo, nuk vuri bukë në gojë. Po ti mos ia prish, ë, të keqen nëna!

ALBERTI — S'po marrim vesh kush ia prish njëri-tjetrit. Jam më i vogël, duhet të hap udhë. O dajë! Dil se kam sjellë ca pjeshkë të mira. (Heshtje) Nejse, ti si të duash. Unë desha të kërkoj edhe të falur.

ZENOJA — (Duke u kollitur.) Khë... hëm... nejse, ashtu nëpërmjet murit kërkohet lehtë e falura. Vështirësia është sy ndër sy.

ALBERTI — Edhe në sy, o dajë. Unë s'jam frikacak. (Hap dritaren. Duket Zenoja duke ngrënë.) Gabimi qe imi. S'duhej të nxehesha e të ikja. Më fal!

ZENOJA — Falur qofsh. (Del)

ALBERTI — Merr një pjeshkë.

ZENOJA — Si paradhënie për të më zbutur kjo?

ALBERTI — Quaje si të duash, vetëm merre.

ZENOJA — Ama pjeshkë! Pjeshkë qenë ato që kishte marrë vajza e Milos!

ALBERTI — Në një dyqan i morëm. Vajzave ua japin më të mira, dihet ajo! Aq më tepër kur janë të bukura.

ZENOJA — Pse e bukur qenka, ë?

ALBERTI — Kështu thonë...

ZENOJA — Dhe të pëlqen?

ALBERTI — Për mua s'ka rëndësi.

ZENOJA — (E ndërpret) E, e. Më zuri shiu dhe

mbeta nën një strehë me të. Hajde, ç'vaj-
zë! Ah, sikur të isha tridhjetë vjet më i
ri, thashë!...

ALBERTI — Tridhjetë vjet më i ri jam unë,
dajë!

ZENOJA — Ti je, po s'di t'i shfrytëzosh vitet e
tua.

LAJDJA — Danka është gati, Albert!

ZENOJA — Dale dhe ti, mos na i pre fjalën në
mes. Ulu ta pleqërojmë tani që jemi të gj-
thë gjakftohtë. (Ulen) Jemi aq gjakftohtë sa
duhet, Alber?

ALBERTI — Unë jam, dajë.

ZENOJA — Po ti, motër?

LAJDJA — Ç'të them e shkreta? Do të mun-
dohem.

ZENOJA — Mundohu. Le që ti s'nevrikosesh ku-
rrë. Alber, qëparë më kuptove gabim. Ti
je në moshën e martesës dhe ke të drejtë
të zgjedhësh e të krijosh familjen. E para
kjo. Nga ato që thamë për aktoren, nuk
heqim dorë. E dyta, ne s'duam të bëjmë
krushqira, po ja sikur të të rekomandojmë,
sikur ta drejtojmë vëmendjen tënde te një
vajzë. Ndoshta edhe ti, edhe ne... ë. Ku
dihet? Mund, të përputhemi në shije. E
treta, uf!

ALBERTI — Cila është kjo? E njoh unë?

ZENOJA — E njeh. Domethënë... e njeh pak, por
ne do të krijojmë mundësinë që ta njohësh
më mirë. Hë, Lajde, fol ti tani!

LAJDJA — (E paduruar.) Miloja, vajza e...

ZENOJA — Jeta, vajza e Milos. Vajzë e mreku-
llueshme!

(Pauzë)

ALBERTI — Nuk ka vend zemra për dy femra,
dajë!

ZENOJA — Po ta shkulësh njëren, vendi mbetet
bosh dhe hyn tjetra...

ALBERTI — Pse e shkul dot thua?

ZENOJA — E shkul, si jo! S'është ndonjë çudi
e madhe!

ALBERTI — Po ti vetë... pse nuk e shkule?

ZENOJA — (Bërtet.) Po prandaj more, se e bëra
unë atë gabim pa s'dua të të lë që ta bësh
edhe ti! Prandaj! (Pauzë.)

ALBERTI — (Pas një hezitimi.) S'di ç'të them.
Ti të mbërthen me ca argumente që s'të
lënë të lëvizësh hiç fare.

ZENOJA — Logjika e atij që ka vuajtur, logjika e
jetës, Alber!

ALBERTI — Dua të mendohem. Nesër do të të
jap përgjigje: U pa puna, sonte do të rri
pa gjumë.

ZENOJA — Ah, netët e tilla pa gjumë! Sa të bu-
kura janë! (Çomja këndon.) Dëgjoni? A
pa-pa, sa bukur këndon ky Çomja. Unë po
dal pak. (Del. Merr kitarën e këndon me
Çomen «Kur më vjen burri nga stani...»)

TABLOJA E TRETË

Mëngjes herët. Alberti pret Jetën në pikëtakimin e zakonshëm.

ALBERTI — Mirëmëngjes!

JETA — Ç'eshtë kjo pritë që menatë?

ALBERTI — Mos ta zuri syri mamanë nga tregu?

JETA — Jo. Pse, ç'ka ndodhur?

ALBERTI — S'dua që të na shohë. Lëmsh puna.

Ata, ose i kanë zbuluar të gjitha, ose...

JETA — Ose...

ALBERTI — Ose ti u ke hedhur trutë e gomarit.

JETA — Fyerje për fisin kjo. Një me zero.

ALBERTI — Leri shakatë, se mua më del tym nga koka.

JETA — Po hë pra, tregoma zjarrin tani.

ALBERTI — U ka shkrepur që... të na afrojnë të dyve.

JETA — Të na afrojnë! Si të na afrojnë?

ALBERTI — Po ja ktheji sytë nga çupa e Milos, thonë. E bukur, e zgjuar, objekt për t'u dashuruar!

JETA — Po ky objekti, do të pranojë, thua?

ALBERTI — Kjo nuk diskutohet fare.

JETA — Epo mirë, afrohemi atëherë, ç'të bëjmë tjetër!

ALBERTI — Po sikur të jetë një kurth? Sikur ai të dijë gjithçka dhe të më provokojë për të më vënë në provë?

JETA — Nuk e besoj. Ai duket fare i padjallëzuar.

ALBERTI — Vetëm duket. Problem me njëqind të panjohura.

JETA — Zgjidhe ti që je fizikan. (Pauzë) Si do të vejë ky filli ynë kështu? Më duket sikur lozim teatër. Pse të mos ua themi troç? Ç'do të bëjnë?

ALBERTI — Do të kundërshtojnë.

JETA — Atëherë, ne u kemi dalë nga borxhi.

ALBERTI — Po do të mbetemi zëmërthyer për një kohë të gjatë. (Pauzë) Unë them të kundërshtoj vetë më parë.

JETA — Si do të kundërshtosh?

ALBERTI — S'dua të afrohem me çupën e Milos. S'ka vend zemra për dy femra...

JETA — Ua ke thënë një herë këtë.

ALBERTI — (I mërzhitur.) Po, ua thashë... Po t'i kalo një herë andej nga kabina jonë.

JETA — Të bëj paradën e trastave që në mëngjes?

ALBERTI — Dajës i pëlqen shumë kur të shikon ashtu nikoqire. Po e takove, matja pak pulsin. Pastaj takohemi në det.

JETA — Po të mos bjerë shi.

ALBERTI — Bie s'bie, aty të pres. (Ndahen)

Para kabinave. Zenoja bën ushtrime gjimnastikore. Kur shikon Jetën, sforcohet në lëvizje, bëhet më energjik.

ZENOJA — *(Duke u ulur e ngritur!)* O, Jeta! Mirëmëngjes! Sa herët qenke ngritur, moj bijë!

JETA — Si për ditë.

ZENOJA — Si lumë mamaja që të ka. *(Jeta bën të ikë.)* Unë, ja, siç e sheh, po bëj gjimnastikën e mëngjesit. Nga pak, sa për të mos vënë bark, la thatë të falat e mija babait?

JETA Posi! Faleminderit, tha.

ZENOJA — I the dhe që isha pak me nerva?

JETA — Ehë. S'ka gjë, tha, njeriu s'duhet të zemërohet për një fletë presh.

ZENOJA — Për një fletë presh! Bukur! Burrë i zgjuar yt atë! Thuaji se e pres për tavllë. Aha, ja po vjen edhe Alberti. *(Me zë të ulët.)* Futet në det pa gdhinë dhe bën nga dy kilometra, not. Brr...

JETA — Po pse?

ZENOJA — Don ta mbajë trupin në formë. Mendje e shëndoshë, në trup të shëndoshë. *(Vjen Alberti.)* Të nuk je zemëruar me këtë nipin tim, hë?

ALBERTI — Në posa jemi njohur, dajë. Kur u njohëm, kur u zemëruam!

ZENOJA — E ngas fjalën për parmbremë, kur nuk desh të të përcillte.

JETA — Jo, aspak. Pastaj ai kishte të drejtë. Ishte natë dhe njerëzit e kanë gjuhën të lagur.

ALBERTI — Aq më tepër që binte shi. Por, që kjo vajza ta marrë vesh mirë se ne jemi fis i edukuar, dajë, me lejën tënde, tani unë po ia marr trashatat dhe po e përcjell. Dakord?

ZENOJA — Bukur, shumë bukur. Mirë vafshi. Ah,

prisni, diçka desha t'ju them. Ikën, ta marrë e mira.

Ulet në shezlong i menduar.

ÇOMJA — (*Që posa del.*) Mirëmëngjes, komshi!
Qenke futur në të thella.

ZENOJA — Duhet të mendohemi! Mosha jonë është mosha e mendimit të thellë.

ÇOMJA — (*Afrohet te parmaku.*) Edhe mua më pëlqen nganjëherë të mbyll sytë e të mendohem. Më vijnë turli mendimesh, ta zëmë pse rëra është kaq e nxehtë, kurse dheu jo...
Ç'i thua ti kësaj?

ZENOJA — Ky quhet meditim ose përsiatje.

ÇOMJA — Përc, përciatje!

ZENOJA — Domethënë mendim i thellë për diçka. Por nuk ia vlen të vrasësh mendjen për gjëra që i di edhe bufi, si ajo e rërës, apo ku ta di unë, pse e bën zogu folenë në pemë. Nëse duhet të përsiatim diçka, dhe duhet, atëherë të mendojmë për gjëra të veçanta e të panjohura.

ÇOMJA — Për shembull?

ZENOJA — (*I zënë në befasi.*) Për shembull... për hundën.

ÇOMJA — (*Lë revistën «Shkenca e Jeta» mënjënë.*) Pilkërisht. Pse disa njerëz e kanë hundën të gjatë e disa të shkurtër. Nga rrjedh kjo?

ÇOMJA — Nga nëna e nga babai, dihet. Trashëgim.

ZENOJA — Trashëgimia, genet po se po, mirëpo është më e koklavitur. Njeriu i parë doli në

zonat, me klimë të ngrohtë e të lagët, në zemër të Afrikës. Nga majmuni, dihet. Njerëzit parahistorikë e kishin hundën shumë të shkurtër. Kjo si trashëgim nga majmuni po edhe pse ajri ishte shumë i lagët dhe me një të ndjellë njeriu duhej të thithte sa më shumë ajër. Më vonë, njeriu, u shfaq edhe në veri, po hunda e tij tani doli më e gjatë. Pse? Se ajri që i ftohtë, pra hunda i duhej më e gjatë që ai të kalonte në një rrugë më të madhe e të ngrohtë, para se të vinte në mushkëri. Hundën më të gjatë e kanë eskimezët. Ky, quhet evolucioni i hundës. Pastaj, thonë se çdo hundë ka fatkeqësinë e saj. Hundëgjatët, për shembull, mbeten më shpesh beqarë sesa hundëshkurtërit.

ÇOMJA — Ti nuk e ke aq të gjatë, megjithatë.

ZENOJA — Ehu, unë! Ç'hyj unë këtu? Kjo është shkencë. (Ndërron bisedë) Do t'i ngremë çadrat sot?

ÇOMJA — Kot që t'i ngremë, prapë do të bjerë shi.

ZENOJA — Po ti vetëm tersin ndjell?

ÇOMJA — Ore do të bjerë, dëgjomë mua. Këtë pesëmbëdhjetëditësh këtu sikur ka shkundur brekët shejtani. Edhe vjet shi binte.

ZENOJA — Kur e dije, pse erdhe?

ÇOMJA — Që t'i bëja, qejfin gruas! (Hyn Lili me valixhe.) Oo! Pa shiko, more Zeno, shiko, mor aman, kush na erdhi! Shiko, mor profesor, kush do të na e hapë kohën e do të na zbukurojë plazhin. (Sulet krahëhapur) O të keqen xhaxhai ty!

LILI — Mirë se ju gjeta, xhaxha! (Zenos) Mirë
jeni ju?

ZENOJA — Ju faleminderit!

LILI — Mirë është teta Sanda?

ÇOMJA — Si pogaçe e lyer me mjaltë.

LILI — Me tensionin?

ÇOMJA — Në rregull.

LILI — Me dhembjet e kyçeve?

ÇOMJA — S'i ndjen më.

LILI — Me pagjumësinë?

ÇOMJA — Ia hoqi plazhi si me dorë.

LILI — Shyqyr! Mirë ju ka mbajtur koha?

ÇOMJA — Jo dhe aq. Vrenjtur, kthjellët...

LILI — Në Korçë u shpua qielli. Vuu shiu, me gjyma, për kokën e babait. Mamasë këtu i mbeti mendja; oi, si s'u mbajti një çikë koha që të nxihen, thoshte. (Zenoja largohet.) Unë do të nisesha që dje, po prita sa ma qepën fustanin e ri. Po ai ç'pati?

ÇOMJA — A, profesori! Zotni burrë, me edukatë të lartë. Kujton se kemi muhabete familjare. Është këtu me motrën e me nipin, do të njihesh edhe me ta.

LILI — Meqë jemi komshinj...

ÇOMJA — (Këndon ulët) «Komshicë ti moj /Plagët e vjetra m'i lëndove!».

LILI — S'më durohet sa të shoh teta Sandën. (Nxitojnë.)

Vjen Alberti, Zenoja i del përpara.

ZENOJA — E?

ALBERTI — Hiç, e përçolla. Më ftuan për kafe,
po unë s'pranova.

ZENOJA — Pse?

ALBERTI — Ti e di që unë s'e pi kafënë.

ZENOJA — A për, i humbur që je, or nipi! Po
kafeja është, sebepi, more, është krimbi, siç
thotë Çomja.

ALBERTI — (Si i fyer) Unë s'jam peshk, dajë.

ZENOJA — Po sytë, nuk i ke në ballë. Nuk e
pe atë vajzë?

ALBERTI — Sot s'm'u duk gjë fare. E pakrehur,
siç qe ngritur nga gjumi...

ZENOJA — O perëndi! Po gjendet në dynja vaj-
zë e tillë? Kaq e lezeqme, kaq e ëmbël,
kaq... Ah, djall i madh! Mos luaj komedi
me ne. E kuptova qëkur ia more trastat nga
dora, e kuptova.

ALBERTI — Çfarë kuptove, o dajë?

ZENOJA — Atë de, përgjigjen. Nuk e lamë që
të më përgjigjeshe sot?

ALBERTI — Aha! Shiko, më doli nga mendja. Po
jo, e ke kuptuar gabim. Unë nuk jam da-
kord. Parimisht, s'jam. Shkul një e ngul një
tjetër. sikur zemra të jetë serë zarzavatesh.
Kjo më duket fyese.

ZENOJA — Po për, ne nuk është fyese që ti të
marto... mos qoftë e bërë se s'ma nxe goja,
po që ti të ngatërrohesh me një që nuk
e meriton hiç fare, me një që ne s'e duam
gjekundi, me një që do të të marrë në qa-
fë. Ahu! (Ikën i nervozuar. Hap radion në

qoshe të verandës. Çomja do t'i tërheqë vëmendjen.)

ÇOMJA — Ç'thotë profesori?

ALBERTI — Është ngritur pak përgjumshëm.

ÇOMJA — Hë, se ia heq unë mahmurllekun. (Merr mandolinën, kujtôn këngën që kanë kënduar mbrëmjen e kaluar.)

ZENOJA — (Me vete, po lart.) Bobo! Katastrofa! S'të lenë as të dëgjosh buletinin meteorologjik! More interesohen këta njerëz për kohën, apo jo? Bujkut atje në arë i mbeti prodhimi pa mbledhur, kurse ata mendjen ingër-mingër...

ÇOMJA — (E lë mandolinën.) Aha, qenka me të përjashtmit, profesori.. (Del Sanda e Lili me fustan të ri.) Albert, kjo është një mbesa jonë.

LILI — Lili!

ALBERTI — ALBERT!

ÇOMJA — Merret me shkencë! Me ato bërthamat e fizikës...

LILI — Ua, sa mirë.

ÇOMJA — Kokë e madhe! Yyy!

ALBERTI — (Si i prekur.) Pse, kaq të madhe e kam, teto Sandë?

SANDA — U, i març pleshtat djalit. Mos ia vër re se kështu e ka gjuhën ky. Nuk shikon kokën e tij që e ka sa një shinik po...

ÇOMJA — Dale të merremi vesh... me tjetër kup-tim e thashë... (Sanda i bën shenjë që të ftojë Zenon.) Lëre, mos më ngatërro me të!

(Sanda ngulmon.) O profesor Zeno! Nuk do të na begenisni pak edhe ne?

SANDA — Zonja Lajde, urdhëroni, për një kafe. Na ka ardhur një mbesë e Çomes.

Mblidhen te veranda e Çomes.

ÇOMJA — Profesor, kjo është mbesa ime, Lili.

LILI — Më prezantove njëherë, xhaxha! (Qeshin)

ÇOMJA — E humba, ta marrë djalli. Ja kështu hutohem kur më zemërohet njeri kot më kot. E humbas dhe bëhem karagjoz.

ZENOJA — Pë dëgjoja parashikimin e motit, mirëpo radios i kanë rënë bateritë dhe...

ÇOMJA — Ç'be të të zë, nuk e kisha me qëllim. (Zenoja çelet.) Ashtu, rrofsh, profesor!

ALBERTI — Ti, xhaxha. Çome, ke një virtyt të madh. Ti nuk mban mëri kurrë.

ÇOMJA — Hiç, kur të mos kem njeri, hiç fare! Çdo të mbajmë mend nga kjo botë?

ZENOJA — Hm..., s'mund ta pranoj këtë filozofi. Se jeta ka dhe kontradikta, ka luftë klasash...

ÇOMJA — Aman, profesor, mos na fut aq thellë se u mbytem. Unë e kam llafin për këto gërmëret e vogla, e lagu bishtin, s'e lagu.

SANDA — Uluni, rrini. Lili, bëna kafetë. Profesori e ka dobësi kafenë. Ashtu si di ti ama! (Lili hyn brenda.) Ama kjo mbesa jonë, zonja Lajde, jo se dua ta lëvdoj, po bën ferk. Pupu nikcoqire që është pikërenjë! E do për qëndisma, e do për triko, e do për grep! Apo kur hyn në avlëmend! Dridhet vegla.

Lere, lere! Ç'i sheh syri, ia bën dora.

LAJDJA — Korçare, domosdo!

SANDA — Namë ka dalë nga ne të njehershmet, se këto të sotshmet nuk e çajnë kokën shumë. Kurse Lili, ndryshe Lili.

Hyn Lili me kafetë dhe ua jep.

ZENOJA — O! Me ajkë, tamam siç më pëlqen mua. Ekstra.

SANDA — Përmbysë filxhanin, profesor. (Çomja kollitet) Hë, se s'është ndonjë gjë me zarrar, po hë! Të qeshim një çikë!

ZENOJA — Di t'i shohësh?

SANDA — Unë jo, po di Lili...

LILI — (E mërzhitur) Teto Sandë!

SANDA — Hë, se tanët jemi, s'na del llafi.

ZENOJA — Ç'është e drejta, unë nuk iu kam besuar kurrë këtyre filxhanëve, letrave e ç'janë ato fallet e tjera, mirëpo njëherë, në një moment kritik të jetës sime një kurbatkë e ka përathënë se unë dhe... (Stepet) Domethënë, kurbatka e gjeti atë që më ndodhi më vonë. (Përmbys. filxhanin.)

ALBERTI — (Lilit) Vërtet dini t'i shikoni?

LILI — Ehë! M'a ka lënë gjyshja me amanet.

ZENOJA — Përmbysë, Alber, përmbysë edhe ti!

ALBERTI — E pse? Unë e di fatin tim.

ÇOMJA — Nuk e bën ai. Ai është i shkencës!
(E përmbys. filxhanin e Albertit. Ia merr këngës «Kur më vjen burri nga stani»)

SANDA — Lëre atë këngë se ua nxore veshët komshinjve. Lëre ta marrë çupa.

LILI — (E turpëruar) Ua, po s'vete, teto.

ZENOJA — Këndon me grupet artistike çupa?

ÇOMJA — O të kënduar! Këndon që ç'ke me të.

(Sanda e prek fort.)

SANDA — Ka hequr dorë. Kështu në shtëpi nganjëherë... Mos ki turp, të keqen, tetoja se këtu jemi tanët.

LILI — (Qëron zërin.) Xhaxha «syçkën?» (Këndon) «Syçka si ato të tuat»... (Duket Jeta. Alberti largohet me nxitim. Ata shohin njëri-tjetrin në sy. Zenoja shikon motrën. Fërkon duart nga kënaqësia dhe çohet.)

ÇOMJA — Po dale, çupa nuk i ka parë akoma...

ZENOJA — Mua më falni, duhet të shkoj tek shoku Milo. Dje ai u pezmatua ca prej meje.

LAJDJA — Po ngrihem edhe unë. Do të qëroj peshkun. Faleminderit dhe na urdhëroni ta pimë kafën nga ne.

Pa u zë. Sanda, Çomja e Lili shohin njëri-tjetrin.

ÇOMJA — Ç'bëhet kështu?

SANDA — I kam parë nja dy herë bashkë, po s'më shkoi mendja për keq.

ÇOMJA — Ndofta s'kanë gjësendi.

SANDA — E, e në atë krah fli ti. Atij i ndritnin sytë si të maçokut.

ÇOMJA — Ata thonë se është pleksur me atë aktorën.

SANDA — Një atje, një këtu. Një për dimër, një për behar.

ÇOMJA — Pusho, mos fol budallallëqe tani!

SANDA — Më marrtë të keqen e mbesës. Bagabondi! Mos u mërzit, të keqen teto Sanda. S'të lë unë të shkëlësh në dërrasë të kalbur. Seftë na u duk i tapinosur, po paska genë thëngjill i mbuluar. Bagabondi! (*Lili rrëmben valixhen.*) Prit, ku vete të keqen tetua?

LILI — (*Me lot në sy dhe me inat.*) Mos më thërrisni kurrë për mblesërira, kurrë. (*Ikën*)

Sanda mbledh filxhanët.

COMJA — Ç'e djallosëm! Hajt, hidhna fall me filxhanat e kafesë, tani s'na mbeti gjë tjetër.

TABLOJA E KATËRT

Drekë për familjen e Milos në verandën e Zenos.

ZENOJA — (*Ngre gotën.*) Ta pimë dhe nga një, Milo! Me eks, ja kështu, vëllazërisht. (*I kap krahun.*)

IZMINI — Jo me fund, aman se i bën keq për mëlçinë!

MILLOJA — Në djall të vejë mëlçia! Hajde, vëllazërisht! Kështu u mbledhshim!

ZENOJA — Keq bëjnë vetëm pijet me ngjyra, jo

rakia. Një shoku im tepër i ngushtë, që thua ti, u kurua në Vjenë nga një sëmundje e rëndë. Kur do të ikte i dha si dhuratë profesorit një qilloshe me raki Muskati. Era trëndafil! Profesori po profesor. E çoi më parë në laborator. Të nesërmen i thotë: Ke me bollëk nga ky ilaç në Shqipëri? Kam, i kish thënë shoku im. Të pish nga dyqind gram çdo mëngjes për pastrimin e gjakut! Ja kështu!

MILOJA — Këtë rast të profesorit austriak e kam dëgjuar dhe unë nga një pedagog i Jetës në Institutin e Arteve. (*Jeta e sheh me ngulm.*) Domethënë... që ka dhënë më parë mësim në Institutin e Arteve.

ZENOJA — A të tha se kush e kishte nxjerrë atë raki?

MILOJO — Jo, këtë nuk e dinte.

ZENOJA — Unë! Unë ia kisha dhënë atë shishe, kur e përcolla. Pijeni pa merak! Gëzuar!

ALBERTI — Mirë që po mban kohë me shi, ndryshe kish burrë nëne të pinte raki në plazh!

ZENOJA — Po ju gratë? S'ka birë? Albert, or bir! Po birën ku e kemi?

ALBERTI — Qëparë s'kishte birë me shishe. Atë të fuçisë ti nuk e do.

ZENOJA — Me shishe a me fuçi, veç pa birë mos na lër!

IZMINI — (*Së bijës*) Shko dhe ti na i sill ato ja-prakët...

LAJDJA — Po ç'është kjo? Sot ju kemi ftuar ne për drekë! S'ka lezet!

IZMINI — Se mos prishen ... s'durojnë në vapë,
sigurisht...

ZENOJA — Japarakët janë dobësia ime!

ALBERTI — Atëherë ne mund të shkojmë të dy?
(*P a u z ë*)

ZENOJA — Shkoni, bashkë e keni rrugën. (*Largo-
hen të përcjellë nga shikimet e prindërve.
Psherëtima.*) Si çift pëllumbash!

LAJDJA — Janë në moshën më të bukur.

IZMINI — Veç të kenë mend në kokë, sigurisht...

ZENOJA — Përderisa kemi ne mend, do të kenë
edhe ata. Çdo gjë nga ne varet!

MILOJA — Eh, jo vëlla Zeno, rinia i rregullon
vetë punët e saj. S'të pyet shumë ajo.

ZENOJA — S'e pranoj! S'jam dakord! E kemi bërë
edhe një herë këtë bisedë, bashkë me
Çomen...

IZMINI — (*Ndërhyn shpejt, si për të pajtuar gjen-
djen.*) Çomja po, ai të shkrin, sigurisht...

LAJDJA — E ftuam, po qe pa qejf. I ka maisur
një nga ato të djegurat...

ZENOJA — Ia katranosi e shoqja me ato lyerjet
që shpik. Njëherë me pjepër, njëherë me
kastraveca turshi. (*Zhurme te kabina tjetër.*)

Zëri i Sandës — Rri aty se lamë nam. Mos bëj bu-
dallallëqe!

Zëri i Çomes — O po do të dal sikur qeni qepën
të hajë! (*Del me rrobëdëshambër, z bathur.
Sanda pas tij.*)

ZENOJA — Urdhëro, shoku Çome, urdhëro...

LAJDJA — Ne ju ftuam, por Sanda na tha që...

SANDA — Po ç'ne, ai nuk u nis për te ju! Ai...
kërkon të lahet në det!

IZMINI — Në këtë kohë?

LAJDJA — Veson pakëz shi.

ZENOJA — Ka dhe dallgë!

ÇOMJA — S'duroj dot më! Gurë s'paskan rënë!
Kam ardhur në plazh të bëj banjë e jo të
rri mbyllur.

MILOJA — Po lahuni! Uji i detit ju bën mirë edhe
për plagët.

ÇOMJA — E më rrofsh! Dëgjo, Sanda, dëgjo! Ika.
Mirupafshim... në det!

SANDA — Thomaaa! Thomaaa!

ÇOMJA — (Nga cepi i skenës) E, ç'ke?

SANDA — Kujdes mos të humbasin dhëmbëet!
(Të tjerëve) I ka të vëna, i lëvizin...

MILOJA — Mos u bëj merak, ai më ka thënë se
është notar i mirë.

SANDA — Ai s'di të bëjë not fare! Pllaq-plluq,
në breg...

ZENOJA — Ah, ç'qejf është të lahesh nën shi!

IZMINI — Sigurisht!

ZENOJA — Pikat puk-puk, të ngrohta, të ëmblla!

IZMINI — Si në dush!

MILOJA — Mund të rrish sa të duash nën shi dhe
të mos lagesh fare!

ZENOJA — Sikur mos më ngiste reumatizma, do
ta ndiqja pas me gas!

LAJDJA — Po kemi mysafirë, Zeno! (Sandës)
Urdhëroni të bëjmë muhabet.

SANDA — (Ftohtë) Faleminderit, po siç e shikoni

unë jam veshur se do vete për një vizitë.
(*Largohet.*)

ZENOJA — Unë... i dashur Milo, jam për dashurinë.

MILOJA — Domethënë, si për dashurinë?

ZENOJA — Se dua të ngas më tej atë bisedë që na i ndërpreu Çomja. Jam për dashurinë e të rinjve. Që ata ta ngrenë familjen në bazë të dashurisë.

IZMINI — Me kusht që dashuria të jetë e kontrolluar nga prindërit, sigurisht.

ZENOJA — Jam për dashurinë e mirë, jo për dashurinë pa fre.

LAJDJA — Jo pa fre, domosdo.

ZENOJA — Me arsye, me logjikë.

MILOJA — Ka logjikë rinia, ka...

ZENOJA — Që çdo gjë të bëhet e matur dhe e pjekur, më parë të hidhet themeli, pastaj të rigrinet pallati. (*Pauzë*)

IZMINI — Po këta, pse u vonuan kaq?

LAJDJA — Kushedi, ndoshta s'po gjejnë birë.

ZENOJA — Gjejnë ata, mos u bëni merak. Pra, thashë, dashuria si bazë, por ç'duhet para saj? Para saj duhet njohja. Njohja familjare është më e sigurt. Njohja sjell miqësinë. Ja, si për shembull në, meqë fa fjala. Miqësia e familjeve sjell miqësinë e të rinjve, miqësia e të rinjve sjell dashurinë. Ky është zinxhiri i jetës, zinxhiri më hollë të pakëputura.

IZMINI — Kështu, tamam kështu, sigurisht.

MILOJA — Na kënaqë, o Zeno!

ZENOJA — Njeriu duhet të bisedojë për gjëra serioze.

Kthehet Çomja plot entuziazëm, me mantonë veshur.

ÇOMJA — *(Nga larg)* Auuu! Thagmë! Gjynah që s'e provuat, kur të mos kem njeri!

ZENOJA — Pllaq-plluq në breg, si zhabat, ë Çome?

ÇOMJA — Ma hodhe. Një me zero, mbaje mend profesor. *(Hyn në kabinë.)*

Vijnë Alberti dhe Jeta.

ZENOJA — Po hë të shkretën, një orë për një shishë birë!

ALBERTI — Kishte shumë njerëz.

ZENOJA — *(Ngacmuës.)* Çudi! Kur vete unë, marr për dy minuta.

ALBERTI — Ty të japin pa radhë.

ZENOJA — Pse? Apo si plak njeri!

MILOJA — O! Ti plak?

ZENOJA — Nipi e thotë.

ALBERTI — Unë do të thosha tjetër gjë.

JETA — Juve ju japin pa radhë, sepse dukeni i rëndësishëm, xhaxha Zeno!

ZENOJA — *(I llastuar)* O!

ALBERTI — Këtë do të thosha edhe unë, po ti s'më le.

ZENOJA — Bukur! Rinia ia merr nga goja mendimet njëri-tjetrit. Ja këtij i them unë unitet! *(Mbush gotën.)* Për rininë!

MILOJA — I paçim dhe të na zbardhin faqen.

IZMINI — Me mend në kokë, sigurisht.

LAJDJA — Dhe me një fat të mirë, ishalla, që të shkujdesemi për jetë edhe ne dhe ata.

ZENOJA — (*Provon japrakët*) Mm... të mrekullueshëm këto japrakë.

IZMINI — Ju befshin mirë, i ka gatuar Jeta.

ZENOJA — Ah, kjo vajza juaj po më befason përditë. Provoji, Alber.

ALBERTI — Unë nuk i ha japrakët.

ZENOJA — Po ti provoji një herë. I ka gatuar ajo, Jeta!

ALBERTI — (*Provon një.*) Qenkan të shiishëm. (*Merr edhe një tjetër.*)

LAJDJA — Nuk i kishte pëlqyer kurrë.

ZENOJA — I pëlqeu tani, këto të Jetës. Aj, aj, ç'të gatuar, mor zot. Ja një kuzhinë e tillë ia zgjat jetën njeriut.

ALBERTI — (*Me shaka*) Del se Jeta, po na zgjat jetën...

ZENOJA — E kam seriozisht! Nëpërmjet artit të kuzhinës, gruaja ose ia zgjat ose ia shkurtton jetën burrit të saj.

MILLOJA — Kush e ka thënë?

ALBERTI — Daja im! (*Qeshin*)

IZMINI — Oj, ç'u kënaqëm sot! Nuk do ta harroj kurrë.

LAJDJA — Rrini dhe pak.

MILLOJA — Faleminderit! Vërtet u kënaqëm. Tani e kemi radhën ne.

IZMINI — Sigurisht!

Ndohen. Dalin Miloja, Izmini e Jeta.

ALBERTI — Dajë! Unë jam dakord! E pranoj!

ZENOJA — (I befasuar) Si e pranon! Çfarë pranon?

ALBERTI — Atë që keni zgjedhur ju.

ZENOJA — (Pa frymë) Që e kam zgjedhur unë!
Që do të thotë se ti... që do të thotë se...
Fol se më mbeti zëmra! Fol, Alber!

ALBERTI — A nuk deshët ju të më afronit me një vajzë?

ZENOJA — Po, po, po!

ALBERTI — (Si me turp) Epo ja... unë dhe ajo...
si të ta them...

ZENOJA — Po hë de! Hë, se na plase buzën! Motër!
Motër!

ALBERTI — Prit, dajë, lermë të shpjegohem më parë...

ZENOJA — S'të le. S'dua. Mos fol më, se prishet.
Motër, Lajde...

LAJDJA — (Del) Ç'është, Zeno? Ç'keni ju kështu?

ZENOJA — Motër... Ai e do!

LAJDJA — E do? Po cilën? Atë të parën apo...

ZENOJA — Këtë të dytën. Vajzën e Milos. Mos
e ul kokën, Alber. Dashuria s'është turp.

LAJDJA — Albert! Zeno! Po flisni aman, se më
ilku mendja! Vërtet?

ALBERTI — Përderisa edhe ty të pëlqeu, mama...

LAJDJA — (E përqafton) O, më rrofsh, o bir!

*Zenoja hyn në kabinë, ndërron këmishën,
lidh kravatën.*

ALBERTI — Ku vete, dajë?

ZENOJA — T'i arrij e t'u kërkoj dorën zyrtarisht.

ALBERTI — *(I stepur)* — T'u kërkoj dorën? Po unë nuk desha të them këtë.

LAJDJA — Po si kështu, Zeno? Kaq shpejt! Kaq papritur?

ZENOJA — Hekuri rrihet sa është i nxehtë.

ALBERTI — Më keqkuptove, dajë. Rri, ulu, dëgjo më njëherë. Nuk thashë ta mbarojmë që sot.

LAJDJA — Jemi dhe të papërgatitur s'kemi asgjë këtu.

ZENOJA — Sot japim fjalën, fejesën e shpallim kur të kthehemi nga plazhi.

LAJDJA — Sapo u njohëm me ta...

ALBERTI — Mirë e ka mamaja, pse të nxitohemi?

LAJDJA — Të pyesim njëherë ç'familje janë, ç'biografi kanë...

ZENOJA — Duket ata.

ALBERTI — Shiko sa mirë arsyëtoni mamaja.

ZENOJA — O karavidhe, karavidhe! Me këtë pavëndosmëri, do të mbetësh pa martuar.

ALBERTI — *(I shkëlqyer)* Na i heq dera.

ZENOJA — Kurërë! Nuk lejoj të përsëritet dy herë i njëjti gabim. Pse nxitohem unë? Për ju të dy, që t'i kaloni si të fejuar shtatë ditët e plazhit që na kanë mbetur. *(I vëndosur)* O sot, o hiç! *(Lidh kravatën dhe e vë.)* Luntutia fitohet më sulm.

LAJDJA — Derisa ti je kaq i bindur, vëlla! Albert, të keqen mamaja, mos ia prish!

ALBERTI — Unë s'ia prish, mama, por kam frikë se mos e katranos fare.

LAJDJA — Derisa e merr ai përsipër!

ALBERTI — (Zenos) Jo kaq rrëmbyer, dajë, përmbldhi mendimet.

ZENOJA — Hekurin... të nxehtë.

ALBERTI — Të nxehtë, por mund të ta kthejnë nga myka dhe të rroftë vrulli që ke marrë pastaj.

ZENOJA — Si të ma kthejnë? Kujt t'ia kthejnë?

ALBERTI — Ty, mua. Mund të mos duan, mund të mos u kem pëlqyer unë.

ZENOJA — Ah! Të mos u kesh pëlqyer ti! Budallallëk më të madh, s'mund të thoshë. Të mos u kesh pëlqyer ti! Trushkukur janë? Të mos u kesh pëlqyer ti!...

ALBERTI — Megjithatë, biseda duhet sjellë rrotull e rrotull. Më parë t'u matët pulsi.

ZENOJA — Diplomacinë e kam zanat vetë.

ALBERTI — Po sikur të bënim një provë më parë?

ZENOJA — (I habitur) Një provë?

ALBERTI — Jo për gjë, po që të mos ngatërrohesh. Ja, unë jam Miloja. (Ulet) Ti, mama, je Izmini. Ulu aty. Kurse ti, dajë, je vetë Zenoja. Dil pak. Ti vjen nga jashtë. Trokit. Trokit de! (Zenoja bën siç i thotë Albërti) Urdhëro! (Çohet) O mirë se ërdhe, Zeno! Së mirë bërë që ërdhe, se mund të bëjmë një dorë tavllë! Urdhëro, ulu! (Zenoja ulët. Pauzë. Albërti kollitet.)
Fol, e ke ti radhën.

ZENOJA — Unë, po, po unë. (*Çohet hyn në rol.*)
Zoti Milo!

LAJDJA — Pupu! Miloja klasë punëtore, ky zoti Milo.

ZENOJA — Më fal. Shoku Milo! Kam nderin t'ju kërktoj dorën e vajzës suaj, Jetës, për nipin tim Albertin, fizikan, kandidat për gradë shkencore. (*Zëri vjen duke iu ulur, turbullohet.*)

ALBERTI — Po dale njëherë, shoku Zeno, ta marrim shtruar, si kështu menjëherë, papritur e pa kujtuar?

ZENOJA — Hekuri rrihet sa... (*Kruan kokën.*) Hm...

ALBERTI — E shikon? Edhe kërkesën sipas modës së vjetër, me stilin e shekullit të nëntëmbëdhjetë. Zoti Milo, ndërrojmë rolet një herë?

ZENOJA — Po mirë...

ALBERTI — (*Vë kapelen e i merr llullën.*) Unë jam Zenoja, ti Miloja. Ti, mama.

LAJDJA — Unë, po Izmini.

ALBERTI — Hm... vëlla Milo, — i thua ti — erdha se aty te ne, në sy të të gjithëve, s'ta thashë dot një shqetësim që kam. Nuk e di në të ka rënë edhe ty në sy...

ZENOJA — Më ka rënë.

ALBERTI — (*Jashtë rolit*) Ja e djallose prapë! Po ç'i ka rënë në sy Milos kur ne s'kemi lënë asnjë shkak? Më ka rënë thotë.

ZENOJA — Pse, nuk më ka rënë?

ALBERTI — Jo. (*Në rol.*) Pra, s'di në të ka rënë në sy.

ZENOJA — Jo, s'di gjë. Përse është fjala?

ALBERTI — Ata, domethënë nipi im, dhe vajza juaj, mos vallë po shoqërohen pak si te për?

ZENOJA — Të rinj janë ata edhe do të shoqërohen, edhe do të miqësohen. Rinia ka rrugën e saj, — thotë ai.

LAJDJA — (*Përpyjek duart*) Të lumtë, Zeno! Tamam lafjet e Milos! Tamam!

ALBERTI — Pusho, mama, ti je Izmini.

LAJDJA — Më fal.

ALBERTI — (*Me rol*) Të rinj xhanëm, po ja them, kushedi sesi vjen puna se njerëzit e kanë gjuhën të gjatë.

ZENOJA — Thashethemet nuk duhet të na stepin. S'pyet rinia për to. Thotë ai.

ALBERTI — E kam më shumë për Jetën, se është vajzë dhe s'dihet si i del fati nesër. Që të mos e prishim miqësinë që zumë.

LAJDJA — Përkundrazi, ta shtojmë, sigurisht!

ALBERTI — Bukur, mama! (*Në rol*) Domethënë, shoku Milo, ju nuk e shikoni me sy të keq këtë afrim?

ZENOJA — S'do mend kjo...

ALBERTI — Po sikur ky afrim të bëhej edhe më i madh, domethënë sikur.

ZENOJA — (*E ndërpret*) Me trashëgimel!

ALBERTI — (*Heq llullën*) Ja, prapë! Fjalën e fundit vete e thotë qysh tani!

ZENOJA — Kjo më doli nga shpirti! Gabim është?

ALBERTI — Po domosdo! Se ai ta kthen ndryshe.

Më vjen keq, shoku Zeno thotë, por ata dje posa u njohën. Këto janë afrime të pa-studiuara dhe zakonisht afrimet e shpejta shkaktojnë drama. Je dhe profesor, pale!

(Pauzë)

ZENOJA — E thotë edhe këtë?

ALBERTI — E thotë dhe të bllokon fare.

ZENOJA — Ma bëre kokën dhallë!

ALBERTI — E shikon që s'është e lehtë?

ZENOJA — S'je i zoti ta nxjerrësh qimen nga qulli dhe tani më lot mua si ariun.

ALBERTI — Deri dje më akuzoje se jam shthurur fare...

ZENOJA — Me atë tjetrën, po. Me këtë rri si hu gardhi. Kur kam qenë në moshën tendë!

(Cohet me vrull.) Unë do t'i bëj gjërat siç di vetë! (Niset.)

LAJDJA — Zeno, aman, mos të keqen, se mos e prishim fare. Do të më mbetet pikë për atë vajzë.

ZENOJA — Kalatë pushtohen me sulm. Do të fitoj unë!

ALBERTI — Të paktën shko më vonë, dajë, sapo u ndamë!

ZENOJA — Këtë e kisha menduar edhe pa ty. Tani do të yete në «Turizmi».

(Del)

LAJDJA — Sa frikë që kam. Më përpëlitet zemra si zog.

ALBERTI — Mos u shqetëso, mama, gjithçka do të vejë siç duhet.

(Del)

Në paraskenë. Sanda që kthehet nga vizita.
SANDA — (Me vete). Hë, m'u bëfshin kurban! Unë u jap ujë në b'sht të lugës. Qëkur i pashë seftë kur llafoseshin gojë më gojë, gili-vili, më ra era! S'është mëmqyn thashë, që këta të mos njihen që më parë, po ç'kanë që s'e rrëfejnë pa? (Shikon Zenon që bën shëtitje.) Uuu, Zeno ziu, shiko si krekoset! Domosdo, është i kënaqur tjetri, një merak që kish e nxori. Nipi nuk e do aktoren. Nipi na u sev dallis pas çupës së Milos. Të keqen e mendjes, Zeno ziu! Deshe të shpëtoje nga shiu dhe re në breshër. Se nuk iu pëlqente mbesa jonë, që ishte si drita. I marçi pleshtat Lilit! (Niset duke murmuritur drejt Zenos.)

ZENOJA — Sandë! Na moj, Sandë!

SANDA — U, më ndje, se s'të vura re.

ZENOJA — Ç'na solle ndonjë gjë të mirë?

SANDA — Hiç asgjë, vetëm ca melhem për plagët e Thomait.

ZENOJA — A, të qe e mundur ta merrja tani me vete atë çakshirin tënd. Ajo kurajua e tij më duhej tani.

SANDA — U, po ta kishe marrë. Ai s'ka zënë shtratin që...

ZENOJA — Nuk bën. Duhet të shkoj i vetëm.

- SANDA — Po ku kështu? Ndonjë hall, apo ndonjë hairllëk?
- ZENOJA — Të dyja bashkë, motër Sandë, të dyja. Në fillim halli, pastaj hairi.
- SANDA — Uuu!
- ZENOJA — Hallin e kam vetëm unë. (*Me zë të ulët*) Ta them vetëm ty, sado që hiqem trim dhe i gojës, gjë që dhe jam për raste të tjera, për këto gjëra, s'ia them hiç fare. (*Pauzë. Sanda pret*) Hiç mos më pyet.
- SANDA — Papagjene, ju e dini, sikur unë t'u luta! (*Ikën si e fyer.*)
- ZENOJA — Dale de... po ta them se mos të mbetet hatri.
- SANDA — Nuk më mbetet, jo. Ne s'jemi nga ata që s'lënë vërë e vërushkë pa rrëmuar.
- ZENOJA — Do ta them se e di që prej teje s'më del fjala.
- SANDA — Sa për atë, zëre sikur e ke hedhur në pus.
- ZENOJA — Do të kërkojmë vajzën e Milos për Alberin.
- SANDA — Uuu!
- ZENOJA — E papritur, ë?
- SANDA — Çoç na kishte rënë era, por...
- ZENOJA — Alamet vajze! E urtë, e bukur!...
- SANDA — Sa për e bukur, po.
- ZENOJA — Sikur pikoi nga qielli këtu në plazh për ne.
- SANDA — E, e...
- ZENOJA — Çift i mrekullueshëm. Gjithë të ardhmen përpara. Të përpiqemi tani që t'u

hyjë studimeve të larta në ndonjë degë të mirë. Farmaci për shembull. Ose arkitekturë.

SANDA — S'ke gjë asaj ane, ajo i ka nisur studimet me kohë.

ZENOJA — I ka nisur? Jo, e ke gabim.

SANDA — Uuu! Mua sa po më tha kushërira e tyre e parë. Jetën e kemi në Institutin e Arteve, tha.

ZENOJA — Të Arteve? Po përse? Për muzikë, ndoshta?

SANDA — Jo...

ZENOJA — Për pikturë?

SANDA — Për aktore teatri!

ZENOJA — Nuk është e mundur! Unë i pyeta vetë. Nuk është e mundur! Ti e ngatërron me ndonjë tjetër. I ati më tha se...

SANDA — E, e, ashtu e fshehën sefte që të mos vinin ta merrnin nëpër shfaqje ata të shtëpisë së pushimit. (*Zenoja ulet në ndenjësë.*) S'u vë dot faj, do të çlodhet vajza. Më trashëgime, Zeno.

ZENOJA — (*Zë kokën me duar.*) Ç'është ky fat i gremisur që po na ndjek? E para aktore, e dyta aktore! Sa teatro kemi? Sa aktore ka bota? Na janë qepur aktoret, familjarisht. (*I vendosur*) Jo, s'duhet ta lejoj. As këtë s'duhet ta lejoj! Duhet t'ia shkëlqoj nga zemra. T'ia shaj... (*Stepet*) Hm... ec e shaje po munde, pas gjithë atyre fjalëve që ke thënë. «Ti ma mbushe mendjen, vëlla Zeno»

Ti ma ngrite në qiell, dajë». Deh, o bela, deh!

Në skajin tjetër Alberti e Jeta.

JETA — Daja!

ALBERTI — E shoh.

JETA — Po pse rri ashtu vallë?

ALBERTI — S'e kuptoj. Duket shumë i vrrarë.

JETA — Të ketë vajtur thua? Ah, pa shiko! Më duket se i ka sytë me lot.

ALBERTI — Vërtet, duket shumë i prekur. (*Su-pozon.*) Pra, babai yt ka pranuar, fjala është dhënë dhe ai tani është i mallëngjyer nga lumturia.

JETA — Mund të duket njeriu i lumtur, ashtu?!

ALBERTI — Ju aktorët i gjykoni njerëzit sipas skemave teatrale. Sipas teje, ai duhet të hedhë valle në rërë.

JETA — Ke të drejtë. Njerëzit e lumtur përlohen më shpejt se të tjerët.

ALBERTI — Të shkojmë e ta takojmë.

JETA — Do t'ia tregojmë të gjitha, të gjitha?

ALBERTI — Të gjitha.

JETA — Nuk do të na zemërohet? Se mos i duket sikur e kemi vënë në lojë?

ALBERTI — Përkundrazi, do t'i bëhet qejfi. Do t'i duket vetja personazh drame. Ai vdes për teatrin.

JETA — Vdes për teatrin, por mund të vrasë aktorët ama! Shiko vetë. Tani përsa u bë dhe mua më vjen turp. Ika!

ALBERTI — Prit, Jeta. (*Ajo pret në një cep. Al-*

- berti i afrohet Zenos gjithë gas.) Dajë!*
- ZENOJA — A! Qënke ti!
- ALBERTI — *(Stepet)* Dajë! Ç'ka ndodhur?
- ZENOJA — *(I qetë)* Asgjë e veçantë.
- ALBERTI — Ti... sikur do të...
- ZENOJA — *(Indiferent)* Nuk vajta. U pendova. Mamaja kishte të drejtë. Edhe ti kishe të drejtë kur thoshe që s'duhet të ngutemi. Unë e kisha marrë rrëmbyer, e pranoj gabimin...
- ALBERTI — Po dalë se ne me Jetën... Po tallesh me mua, dajë?
- ZENOJA — Unë nuk tallem kurrë! Unë them se duhet të pyesim, të marrim informata sa më të plota, si studion, ku studion dhe... përse studion. Ti mos u bëj merak. Fundja, shoqërinë mbaje, por me takt e me kufi. Të tjerat, lermi mua.
- ALBERTI — Unë s'jam karagjoz, dajë Zeno. *(Del me vrull.)*

TABLOJA E PESTË

Po ajo pamje. Mëngjes. Zenoja, Alberti, Lajdja në verandë. Ndihet zemërimi i dyanshëm dajë — nip në qëndrimet e secilit.

- ZENOJA — Frykërka një erë sot që...
Heshtje.

LAJDJA — Albert! Daja po të flet.

ALBERTI — S'e kisha mendjen. Ç'thotë?

LAJDJA — Fryn erë thotë, je veshur hollë...

ALBERTI — Unë jam i djeguri, të tjerët dridhen nga ethet. Çudi!

ZENOJA — Nuk dridhet njeri. Masat i kemi marrë, presim sa të hapet koha.

ALBERTI — Kemi ditë që presim të hapet, mirëpo ajo pus që pus.

LAJDJA — Albert! Zeno! Aman se m'u ngrit tensioni. Hidh thumba njeri, kthe tjetri, llafet po degë më degë! Fjalosuni si njërez, se asgjë s'po kuptoj.

ALBERTI — Ç'të kuptosh, nënë! Ja, rrojmë pranë detit, deti ka karavidhe, ne po mësojmë zakonet e tyre.

ZENOJA — Karavidhet s'na duhen se kemi urtësinë e përvojës sonë. Pyesim dashamirët, ata na përgjigjen, prapë pyesim...

ALBERTI — Nën rrogoz.

ZENOJA — Nuk do të vemë tellallin, familja jonë ka cipë.

ALBERTI — Unë s'kam më, më ra (*Ngre zërin.*) E kuptoni ç'po bëni, apo jo?

ZENOJA — Shëët! Të lutem shumë. Zërin. Volumen. Apo s'i ka veshët bilbil ky Çomja.

ALBERTI — Siç ka veshët, ka dhe zemrën ai. S'dua të fsheh asgjë, le ta dinë të gjithë, ta shohin se si e dredhim ne këtu. Dje në orën dy thoshim: ja një vajzë e përsosur që na pëlqoi nga qielli. Në orën tre thoshim: ja një vajzë e sterrosur që s'dihet nga na mbiu!

ZENOJA — Na e kishin me hile. Na e fshehën profesionin.

LAJDJA — Ah, ky profesioni, që na hëngri shpirtin! (Pauzë) Albert, ulu të hash mëngjesin. Ja, mjalti.

ALBERTI — (Duke dalë.) Të kam thënë, mjaltin nuk e dua, le ta hanë ata që ngrihen nga gjumi me gojën farmak. (Të parmaku.) O xhaxha Çome!

ÇOMJA — (Nga brenda) O, mor, o! (Del)

ALBERTI — Do të vish të lahem?

ÇOMJA — E bëra një herë atë budallallëk.

ALBERTI — Eja, se ne të dy jemi të djegur. Detti na bën mirë. (Ikën me vrap.)

ÇOMJA — (I habitur nga kjo ikje, Lajdes) Ç'ka djali?

LAJDJA — (Çomes me shenja nga Zenoja për grindjen.) Sanda u kthye nga Durrësi?

ÇOMJA — Jo! Ia ka shtruar muhabetit me kushërirën. Ka bërë dhe telefon, i kripsha mendjen.

LAJDJA — Kushedi sa u mërзите.

ÇOMJA — Hiç, kur të mos kem njeri! Apo s'fjeta si shqerrë. S'është keq të mbetesh beqar për ca kohë! (Shikon Zenon që hiqet indiferent.) Vetëm për ca kohë se përgjithnjë të merr lumi. (Lajdja hyn brenda. Heshtje. Çomja diçka kërkon nëpër xhepa.) Py, të çaftë uku, o Çome! (Zenos, i cili s'do t'i flasë.) Prapë paske hyrë në të thella, profesor!

ZENOJA — (I bezdisur) S'mund të jemi gjithnjë ku rafsha mos u vrafsha.

- ÇOMJA — Mendohu, mirë bën. Po s'u mendua e di ç'bën njeriu? Budallallëqe bën!
- ZENOJA — A, jo, jo. Moshës sonë nuk i lejohen ato, ka pjekuri ajo.
- ÇOMJA — Bën, ore, kur të them unë! Ja, edhe unë dorë vetë, bëj budallallëqe. Hiç mos u çudit! Ta zemë, e di ti pse e sollëm atë mbesollkën, Lilin, këtu?
- ZENOJA — E nga ta di unë?
- ÇOMJA — Që ta njihnim me nipin tënd, me Alberin, pa «t». Se mos bëhej kështu dhe i... ashtusnim...
- ZENOJA — Ua! S'më vajti mendja fare.
- ÇOMJA — Si do të të vente? Ti ia kishe vënë syrin asaj tjetrës.
- ZENOJA — Ia kisha vënë, po ç'e do...
- ÇOMJA — U bërë pishman? (*Zenoja pohon me krye.*) E ke gabim. Goxha çupë është! Për të pirë në kupë!
- ZENOJA — E mirë është qenia...
- ÇOMJA — Qenia? Pse qenia?
- ZENOJA — Se më pëlqen. Po ç'e do? Po si mall: aktore!
- ÇOMJA — Studente për aktore.
- ZENOJA — Njëlloj është, si një qepë e prerë më dysh që djeg e përvëlon.
- ÇOMJA — (*Me djallëzi*) Po sikur ta lërë shkollën? Thuaji, e do nipin?
- ZENOJA (*Vetvetiu*) E dua.
- ÇOMJA — Veri ferrën shkollës.
- ZENOJA — S'besoj ta bëjë. I ka bërë dy vjet, (*Pauzë*) Lëmsh i ngatërruar...

- ÇOMJA — Ama po të duan ata, ta çdredhin sa të
thuash pesë.
- ZENOJA — Si?
- ÇOMJA — Një të futur krahun, dy dëshmitarë në
gjendjen civile dhe hajde me trashëgime një
herë e me jetë.
- ZENOJA — (*I sigurt*) A, jo, jo! Në ka gjë për të
cilën jam i bindur si buka që ha, kjo është
se Alberti nuk ndahet kurrë nga ne.
- ÇOMJA — (*I ngrysur*) Ashtu?
- ZENOJA — Kurrë!
- ÇOMJA — Ia paske futur këmbët në një këpuçë
djalit. Djalli vetë paske qenë, ia ditke edhe
zorrët e barkut. (*Pa pritur*) Ti qenke shpirt-
kazmë, more!
- ZENOJA — (*I befasuar*) Çfarë?
- ÇOMJA — Po e sjell djalin vërdallë si atë cjamin
kur e nxjerrin në pazar. Katil paske qenë!
- ZENOJA — Të lutem shumë!
- ÇOMJA — Hiç mos m'u lut. Ti qenke si ky shiu
që na është qepur në plazh. Lëre, rininë! Ajo
do diell, ti vuuu... shi! Ja mirëmbetsh! (*Lar-
gohet*)
- ZENOJA — Na, shoku Çakshiri! Çakshiri/ (*Del Laj-
dja nga kabina.*) Unë shpirtkazmë! Unë katil!
Dhe ma thotë ky, që s'ka lënë cjamin pa the-
rur! (*Vëren Lajden.*)
- LAJDJA — Ta thotë... (*Paузë*) Po e marrim në
qafë djalin, Zeno!
- ZENOJA — Për të mirën e tij po përpiqemi, mo-
tër.
- LAJDJA — Mua vajza më pëlqen. Aq më pëlqen

sa kur e mendoj që po prishet, më vjen të qaj.

ZENOJA — Unë po mbledh informata. Ja, një le-
tër ma dërguan. (*E nxjerr*)

LAJDJA — (*Pa e parë.*) Gënjeshtër!

ZENOJA — Mirë flasin. Njerëz të ndershëm, bio-
grafi e mirë. Miloja mjeshtër i zanatit, e
shoqja rrobaqepëse, pak llafazane thotë...

LAJDJA — (*Ia merr letrën, e përpin me sy*) Epo
atëherë...

ZENOJA — Tani pres lajmet për vajzën, sepse...

LAJDJA — Sikur mos ishte aktore, nuk do të ki-
she pritur fare! (*E vendosur*) Ta dësh, vë-
lla, mos të mbetet hatri, tani unë jam me
Albertin. (*Del me çantat*)

ZENOJA — Po dale! (*Me vete*) Të gjithë bamp
dhe... ikin. Po të dridhen gjunjët, Zeno!
Dallgë të mëdha këto. (*Kalon Jeta, kok-
ulur.*) Jeta! (*Ajo nuk ndalon.*) Jeta! Si... si
jeni andej?

JETA — Mirë. Unë, xhaxha Zeno, kam një shoqe
te kabina dyzet dhe...

ZENOJA — Prit! Se... mos kujtosh që unë jam nga
ata që e kthejnë fjalën.

JETA — Nuk e kuptoj përse...

ZENOJA — Kam thënë që je një vajzë e bukur
dhe e mençur dhe nuk heq dorë.

JETA — Ah, xhaxha Zeno! Siç duket këto nuk
mjaftojnë për të qenë e lumtur. Duhej të
kisha zgjedhur ndonjë degë tjetër, mirëpo
ç'ti bësh, edhe unë si ju, vdes për teatrin,
(*Bën të ikë.*)

ZENOJA — Ti mos u zemëro! Unë dua vetëm të mos nxitohemi. Bile, që ta kuptosh se s'kam gjë kundër teje, po të tregoj edhe një sekret që ai nuk besoj të ta ketë thënë. E dimë nga përvoja, këto gjëra janë të vështira për t'u treguar. Që ta dish, Alberit ia kishte hedhur keq kthetrat një shtrigë atje. Se, është naiv djali, beson shpejt. Unë e mora vesh dhe thashë, ndal Zeno se vate jeta e djalit. E shkëputa, e solla këtu, ia shkullë, ai u njoh me ty... Mirë bëra që ta tregova?

JETA — Mirë, xhaxha Zeno, se kështu e kam më të lehtë të të tregoj edhe unë një sekret. Unë isha ajo!

ZENOJA — Ajo?! Cila ajo?!

JETA — Shtriga, që do t'ia shkatërronte jetën shkencëtarit. Ajo me kthetra e me thonj...

ZENOJA — Jo, thonj s'kam thënë... (Pauzë) Po atëherë, ju paskeni kohë që...

JETA — Shumë kohë! Ju e kuptoni dhe vetë, dy njerëz nuk mund të dashurohen në kaq pak kohë sa kemi ne këtu...

ZENOJA — E kuptoj... tani po kuptoj gjithçka. (Jeta bën të iki.) Kur qenka kështu... ta marr prapë situatën në dorë. Tani unë votoj me të dyja duart... Ku vete?

JETA — Te Alberti... ju votoni me të dyja duart! (Del.)

ZENOJA — (Me vete) Si u bë kështu?

Vjen Lajdja, e shqetësuar dhe me nxitim.

LAJDJA — Bobo, Zeno, Po vijnë. Janë bërë tym.

ZENOJA — Kush moj?

LAJDJA — Miloja, Izmini. I pashë rrugës dhe
... bënë sikur s'më panë. Ja këtu po vijnë! Bo-
bo, Zeno!

ZENOJA — Mos u tremb, jam unë këtu (*Hyjnë
Miloja e Izmini. Janë të shqetësuar.*) O i
dashuri Milo! Mirë se na urdhëruat, motër
Izmini! Sa mirë. I thosha motrës, duhet të
vemi një vizitë te Miloja, kemi njëzet e ka-
tër orë pa i parë. Na mori malli!

MILOJA — (*I hutuar*) Ne, shoku Zeno, që ta merr-
ni vesh...

ZENOJA — Po tavlën nuk e këni marrë?

IZMINI — Hallin e saj kemi ne tani...

LAJDJA — Ta kishit marrë.

MILOJA — Ne, shoku profesor...

IZMINI — Na lëshon koka tym!

MILOJA — Na vjen shumë keq, por...

ZENOJA — Po dale, të kuptohemi.

IZMINI — Ç'të kuptohemi, mo, ç'të kuptohemi!
Këni vënë tellallin e po pyesni andej-këtej
për familjen tonë! Turp të këni!

ZENOJA — (*I zënë ngushtë.*) O! Turp!

MILOJA — Prit, Izmini. E keqja është, mor by-
razer, se nga njëra anë, ata po shëtisin të
dy bashkë dhe kjo ka rënë në sy...

ZENOJA — Rinia ka jetën e saj, vëlla Milo! E
gjen vetë rrugën ajo, e gjen!

MILOJA — (*I befasuar.*) O! Kush më thotë!

ZENOJA — Rinia është e mençur, ka logjikë ri-
nia!

MILOJA — (*I nxehur*) More, ta marrim vesh, flet

ti apo unë kështu? Se ja mirë që rinia e gjen vetë rrugën, po ju ç'dreqin këni që gërmoni me rrënjë e me degë dhe s'na thoni asgjë, hë?

IZMINI — Kemi vajzë, s'duam të bëhet me fjalë kot së koti.

LAJDJA — (*E shqetësuar*) Kot së koti! Jo kot së koti, jo...

Hyn Çomja me Sandën. Grindja ndërpritet. Sanda hyn brenda, Çomja sulet drejt tyre krahehapur.

ÇOMJA — A, profesor. Mua që të kam si byrazer të ma fshehësh ti! Nejse, urime nga shpirti! Urime, Milo, të trashëgohen! Lajde, nxirr ndonjë kupkë se nuk zë urimi më të thatë. (*Ua shtrëngon duart që ia japin pa dashur të gjithë.*)

(*P a u z ë*)

MILOJA — Urdhëro! (*Zenos*) Piju lëngun llafeve të mëdha që the.

ZENOJA — Shoku Çakshiri! Je në terezi ti apo...
Ti na paske përgjuar prapa derës!

ÇOMJA — O! Prapa derës thotë. Të lutem shumë, profesor! Fundja një flet kompensatoje na ndan!

ZENOJA — Epo atëhere ju merreni me thasetheme!

ÇOMJA — Profesor, mbaj gojën. Mos më nga se as inati i qëparshëm s'më ka dalë! Ja brr... ma bën lëkura.

ZENOJA — Po ku e dini ju që ata u fejuan? Hë
de, ku e dini, pse s'flisni?

ÇOMJA — Po... Sanda më tha, kush tjetër...

ZENOJA — Ja, ajo na i bën kaçamak të gjitha.

ÇOMJA — Jo po ta shohim këtë. Brr... U nxeha
tani...

LAJDJA — Çome, po dale, ta marrim shtruar.

ÇOMJA — S'ka shtruar! Kur më hipën inati
mua, i thyej të gjitha... (*Niset*)

LAJDJA — Jo, aman, ku vete?

ÇOMJA — Të ha kaçamakun! Të sjell Sandën!
(*Hyn në kabinë.*)

IZMINI — Hajt të ikim, Milo, se këtu u bëmë
gazi i plazhit, sigurisht.

LAJDJA — (*I qetëson*) Jo, jo prisni. Ne do ta
shpallim! Po fol, Zeno fol!...

ÇOMJA — (*Duke dalë me Sandën që e tërheq për
dore.*) Fol ti, tani! Fol këtu!

SANDA — Hë, mo ç'kini! Ua! Latë nam, latë!

ÇOMJA — A të tha profesori se do ta kërkonte
vajzën e Milos për Alberin?

SANDA — Më tha, për kokën tënde që më tha!

ÇOMJA — Dhe kur zë për kokën time kjo, topi s'e
luan.

Pauzë.

ZENOJA — Një fjalë thashë unë dhe ti vajte
mbushe dynjanë!

SANDA — Pse, kujt i thashë? E, mo, kujt i tha-
shë?

ZENOJA — (*I zënë ngushtë.*) Ja, këtij...

ÇOMJA — Pse, dynjaja jam unë? Unë jam i sho-
qi, o tu mbylltë e mendjes! Dhe burrë e
grua, mish e thua thotë llafi. Po ti s'ke si
ta dish këtë se je... vetëm thua. *(Pauzë)*

MILOJA — O Zeno! E ke thënë atë fjalë apo...

ZENOJA — Shiko, e di si është puna, unë e tha-
shë, mirëpo...

MILOJA — A jo kështu, jo kështu. Tani na i bërë
mendjen dhallë. Kësaj i thonë puthu me
Milon. Unë për vete, s'po kuptoj asgjë.

ZENOJA — Po si nuk e kuptoni? Si nuk e kup-
toni, xhanëm? Ata... dashurohen.

MILOJA — Këtë e di unë, se fshati që duket
s'do kallauz, po këtë Zenon nuk po e marr
vesh fare... Se ti vetë sikur thoshe ndry-
she.

ZENOJA — Ehu, sa gjëra kam thënë unë! Sa gjë-
ra i bëjmë gabim në jetë.

MILOJA — Ç'thua ti, Izmini?

IZMINI — Do të mendohemi, sigurisht...

Nga larg duket që po vijnë Jeta e Alberti.

ZENOJA — *(Merr pozë)* Zoti... shoku Milo! Vëlla
Milo, do të them! Kam nderin t'ju kërktoj
dorën e vajzës suaj. Jeta për nipin tim Al-
berin, me gradë shkencore në fizikë...

Hyjnë Jeta e Alberti të zënë për dore.

MILOJA — E kanë kërkuar vetë ata njëri-tjetrin,
o Zeno! Ja shikoji! Se kur rinia dashuron...

ZENOJA — Nuk ka forcë që ta ndajë!

Përqafohen, urojnë njëri-tjetrin.

ÇOMJA — (Që ka mbetur pak mënjanë.) Ja, u hap edhe koha e na doli dielli! Më therrshin mua në mos ishte tersi ky Zenoja! (Zenoja është tërhequr pak mënjanë, i mallëngjyer.) Mibahu, Zeno! Ti thoshe se burri që përletet s'është burrë! (Merr këngën «Kur më vjen burri nga stani».)

ZENOJA — (Përsërit vijën melodike «bum, bum — bum...») S'jam ore, jo, e pranoj.

ÇOMJA — Shikoni, mor aman! Shikoni sa i lumtur duket! Sikur po fejohet vetë. Profesör, burrat e bëjnë bamp edhe në pleqëri! Në kokën tënde!

F U N D

PËRMBAJTJA

NJË NUSE PËR STASIN	3
SHI NË PLAZH	95